

„БАС“ Београдска аутобуска станица а.д. Београд

ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

1. Финансијски извештаји за 2023. годину
2. Напомене уз финансијске извештаје 2023. годину
3. Годишњи извештај о пословању 2023. годину
4. Извештај ревизора у целини

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		3,555,126	2,594,467	
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	8	4,709	4,110	
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005	8	4,709	4,110	
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	9	3,504,509	2,557,373	
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010	9	134,934	164,266	
023	2. Postrojenja i oprema	0011	9	60,246	59,259	
024	3. Investicione nekretnine	0012				
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013	9	3,041,082	2,288,004	
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014	9	1,932	1,944	
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015	9	266,315	43,900	
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017				
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	10	45,908	32,984	
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019	10	235	235	
040 (deo), 041 (deo), 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043, 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026	10	26,869	10,325	
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027	10	18,804	22,424	
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028				
288	VI. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029	11	9,062	6,510	

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	G. OBRTNA IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		243,844	116,830	
Klasa 1 (osim 14)	I. ZALIHE (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	12	22,936	21,523	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032	12	6,515	9,294	
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033				
13	3. Roba	0034	12	4,169	4,918	
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035	12	12,172	6,732	
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036	12	80	579	
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037				
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	13	71,921	52,362	
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039	13	71,921	52,362	
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040				
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u zemlji	0041				
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u inostranstvu	0042				
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043				
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044	14	12,110	2,648	
21, 22 osim (223 i 224) i 27	1. Ostala potraživanja	0045	14	12,110	2,648	
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046				
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047				
23	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	15	1,525	1,606	
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049				
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0050				
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	15	1,525	1,606	
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052				
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053				
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054				
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055				
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056				
24	VI. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0057	16	128,704	28,755	
28 (deo) osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	17	6,648	9,936	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		3,808,032	2,717,807	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060	18		2,933	
	PASIVA					

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	19	536,555	582,789	
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	20	349,431	349,431	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403				
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404				
32	IV. REZERVE	0405	21	78,712	90,061	
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPNENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA	0406	22	9,722	103	
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA	0407				
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+ 0410)	0408	23	377,730	422,234	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409	23	372,845	237,920	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410	23	4,885	184,314	
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411				
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412	24	279,040	279,040	
350	1. Gubitak ranijih godina	0413	24	279,040	279,040	
351	2. Gubitak tekuće godine	0414				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415	25	2,235,037	853,928	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417 + 0418 + 0419)	0416	27	36,945		
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417	27	36,945		
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418				
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	26	2,067,339	658,684	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421				
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422				
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423				
414 i 416 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424	26	2,067,339	658,684	
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425				
413	6. Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti	0426				
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427				
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DRUGORIČNA PASIVNA VREMENA RAZGRANIČENJA	0428	28	130,753	195,244	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429				
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430				
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		1,036,440	1,281,090	
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432	29	61,412		
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	30	243,501	166,071	

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434				
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437	30	243,501	166,071	
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438				
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439				
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440				
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441	31	16,778	138,871	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	32	125,468	408,944	
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443				
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444				
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445	32	125,468	408,782	
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446	32		162	
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447				
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448				
44, 45, 46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449	33	555,765	557,390	
44, 45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	33	527,297	528,112	
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451	34	18,009	15,512	
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452		10,459	13,766	
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453				
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	35	33,516	9,814	
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		3,808,032	2,717,807	
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457	18		2,933	

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

Ovi finansijski izveštaji odobreni su za objavljivanje dana 27.02.2024. i potpisani su od strane zakonskog zastupnika BAS a.d. Beograd.

Boban Kovačević

Generalni direktor

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	36	1.297.248	1.145.859
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002		102.758	106.642
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003	36	102.758	106.642
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005		1.174.957	1.017.299
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006	36	1.174.957	1.017.299
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007			
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008			
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009			
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010			
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	36	19.533	21.918
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	37	1.320.315	1.109.587
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014	37	75.016	82.163
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	37	108.577	98.177
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARAĐA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016	37	846.377	770.266
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017	37	674.328	588.498
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018	37	102.188	94.512
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019	37	69.861	87.256
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020		46.579	47.440
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	37	22.811	28.482
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	37	66.124	
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	37	154.831	83.059
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1013) ≥ 0	1025			36.272
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 - 1001) ≥ 0	1026		23.067	
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	38	1.186	2.616
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029			3
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030	38	1.186	2.613
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031			
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	39	13.439	15.219
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034	39	12.990	14.081
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035	39	449	1.138
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) ≥ 0	1038		12.253	12.603
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039	40	29	
583, 585 i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040	41	2.806	3.376
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	42	68.851	201.500
57	K. OSTALI RASHODI	1042	43	5.206	10.752
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		1.367.314	1.349.975
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		1.341.766	1.138.934
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045	44	25.548	211.041
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047	45		108
59- 69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048	46	137	
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	47	25.411	211.149
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKE RASHOD PERIODA	1051	48	23.078	13.766
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKE RASHODI PERIODA	1052	48		13.069
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKE PRIHODI PERIODA	1053	48	2.552	
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Č. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	48	4.885	184.314
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI		49		
	1. Osnovna zarada po akciji	1061	49	16	592
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001	48	4.885	184.314
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobici	2005			
	b) gubici	2006			
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
332	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
334	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
335	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobici	2013			
	b) gubici	2014			
336	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobici	2015			
	b) gubici	2016			
337	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
	a) dobici	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025	48	4.885	184.314
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028 + 2029) = AOP 2025 ≥ 0 ili AOP 2026 > 0	2027			
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	1.534.788	1.337.771
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	1.509.862	1.307.371
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003		
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		3
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	24.926	30.397
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	1.423.413	1.054.252
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	371.350	71.790
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	162	22
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	853.273	793.455
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	15.530	13.674
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012	13.766	
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	169.332	171.745
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014		3.566
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3015	111.375	283.519
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3016		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017	1.403	1.394
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019	4	
3. Ostali finansijski plasmani	3020	1.399	1.394
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021		
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	1.457.699	85.903
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	1.457.699	85.903
3. Ostali finansijski plasmani	3026		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3028	1.456.296	84.509
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	2.210.372	199.658
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031	2.090.372	
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033	120.000	199.658
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	766.239	484.232
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038	27.892	
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	735.396	183.271
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041		298.215

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043		
7. Finansijski lizing	3044	2.951	2.746
8. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046	1.444.133	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047		284.574
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	3.746.563	1.538.823
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	3.647.351	1.624.387
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050	99.212	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051		85.564
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	28.755	112.844
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	1.186	2.613
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	449	1.138
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	128.704	28.755

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

P o z i c i j a	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	AOP	Ostali osnovni kapital (rn 309)	AOP	Upisani a neuplaćeni kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija i rezerve (rn 306 i grupa 32)	AOP	Rev. rezerve i nerealizovani dobitak i gubitak (grupa 33)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak (grupa 35)	AOP	Učešće bez prava kontrole	AOP	Ukupno (odgovara poziciji AOP 0401) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) ≥0	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0455) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) <0
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1	Stanje na dan 01.01.2022 godine	4001	311.187	4010	38.244	4019		4028	90.061	4037	103	4046	237.920	4055	279.040	4064		4073	398.475	4082	
2	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002		4011		4020		4029		4038		4047		4056		4065		4074		4083	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022 godine	4003	311.187	4012	38.244	4021		4030	90.061	4039	103	4048	237.920	4057	279.040	4066		4075	398.475	4084	
4	Neto promene u 2022. godini	4004		4013		4022		4031		4040		4049	184.314	4058		4067		4076		4085	
5	Stanje na dan 31.12.2022 godine	4005	311.187	4014	38.244	4023		4032	90.061	4041	103	4050	422.234	4059	279.040	4068		4077	582.789	4086	
6	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006		4015		4024		4033		4042		4051	-49.389	4060		4069		4078		4087	
7	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023 godine	4007	311.187	4016	38.244	4025		4034	90.061	4043	103	4052	372.845	4061	279.040	4070		4079	533.400	4088	
8	Neto promene u 2023. godini	4008		4017		4026		4035	-11.349	4044	9.619	4053	4.885	4062		4071		4080		4089	
9	Stanje na dan 31.12.2023 godine	4009	311.187	4018	38.244	4027		4036	78.712	4045	9.722	4054	377.730	4063	279.040	4072		4081	536.555	4090	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

1. Osnivanje i delatnost

Pun naziv: BAS Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd

Sedište: Železnička 4 Beograd

Skraćeni naziv: BAS a.d. Beograd

Pravna forma: akcionarsko društvo

Matični broj: 07037929

PIB: 100000694

Zakonski zastupnik: Boban Kovačević

„BAS“ Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd osnovana je 26. novembra 1965. godine kao Komunalno preduzeće „Autobuska stanica Beograd“, a osnivač je bila Skupština Grada Beograda. Privatizacija društva u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji iz 1997. godine i promena pravnog statusa Društva registrovana je u Privrednom sudu. Promena oblika i organizovanja d.p. u akcionarsko društvo izvršena je rešenjem broj VIIFL9281/01 od 23.10.2001. godine kod Privrednog suda u Beogradu.

Društvo BAS a.d. Beograd je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre.

Pretežna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnenom saobraćaju (šifra 5221), a osim nje Društvo obavlja i sledeće delatnosti:

- Ugostiteljstvo
- Trgovina
- Turizam

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara. U Centralnom registru depa i kliring hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

- Akcionarski kapital- mali akcionari 59,69 %
- Akcionarski kapital- Akcionarski fond ad Beograd 30,31 %
- Akcijski kapital – PIO fond 10%

Organi upravljanja u Društvu su:

- Skupština
- Odbor direktora

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019) Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca u 2023. godini iznosio je 613.

Finansijski izveštaji za poslovnu 2023. godinu odobreni su od strane rukovodstva Društva dana 27.02.2024. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021), Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i relevantnim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije..

Prema Zakonu o računovodstvu, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja su: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodni računovodstveni standardi (dalje: IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (dalje: IFRS) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020 i 125/2020), utvrđen je i objavljen prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda koji su u primeni na dan sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Prevod IFRS koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo finansija Republike Srbije čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi IAS i IFRS izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine („Službeni glasnik RS“ br. 123/2020 u 125/2020).Izmene i dopune standarda koje su nastupile nakon ovog Rešenja nisu primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) je u maju 2020. godine objavio izmenu IFRS 16 pod nazivom Ustupci u zakupima u vezi sa COVID-19 sa ciljem značajnog pojednostavljivanja računovodstvenog evidentiranja izmenjenih zakupa. Izmene su odmah stupile na snagu i dozvoljena je njihova retroaktivna primena.

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti;

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca, finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", Sl. glasnik RS", br. 89/2020) koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani IAS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine. Odstupanja se ogledaju u sledećem:

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji IFRS nema karakter obaveza.
- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji IFRS ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama koji se primenjuje počev od Finansijskih izveštaja za 2021. godinu, pa nadalje.

Novim Pravilnikom o računovodstvenim politikama usvojene su politike priznavanja, naknadnog vrednovanja i obelodanjivanja vezana za primenu i implemetaciju sledećih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja:

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti"
- MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima
- MSFI 16 Lizing
- MSFI 13 Odmeravanje fer vrednosti
- MRS 36 Umanjenje vrednosti imovine

Osim prethodno navedenog, ovim pravilnikom jasnije su definisani i kriterijumi priznavanja NPO i nematerijalne imovine.

Kriterijum priznavanja nematerijalne imovine je jasnije definisan, i glasi:

„Sredstvo ispunjava kriterijume za identifikovanje kada:

- Je izdvojivo, odnosno ukoliko se može odvojiti ili izdvojiti iz privrednog subjekta i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo odvojeno ili zajedno sa povezanim ugovorima, imovinom ili obavezama;
- Nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava.
- Ako sredstvo ispunjava navedene kriterijume za priznavanje, uz uslov da ima korisni vek duži od godinu dana i nabavnu vrednost koja je veća od 20.000 rsd.

Ukoliko je nabavna vrednost sredstva manja od navedenog iznosa nabavka sredstva knjiži se na teret rashoda perioda.“

Član Pravilnika o računovodstvenim politikama koje definiše priznavanje i vrednovanje nematerijalne imovine dopunjen je u vezi sa definisanjem interno generisane imovine, r ezidualne vrednosti i dr.

Kriterijum za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme je jasnije definisan, i glasi:

„Sredstva nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se kao stalno sredstvo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- očekuju se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom
- nabavna vrednost, odnosno cena koštanja može se pouzdano utvrditi

Uz uslove iz prethodnog stava za priznavanje sredstava nekretnine, postrojenja i oprema potrebno je da bude ispunjen i uslov da je pojedinačna nabavna cena sredstva u vreme nabavke veća od 20.000 dinara. Ukoliko nisu ispunjeni svi navedeni uslovi sredstvo će se u poslovnim knjigama evidentirati u okviru zaliha– alata i inventara.

Ukoliko se nabavlja značajan broj sredstava pojedinačne vrednosti ispod 20.000 dinara rukovodstvo po osnovu računovodstvene procene i što realnijeg predstavljanja imovine Društva sredstva može priznati u okviru nekretnina postrojenja i opreme.“

Stav ovog člana koji definiše prag materijalnosti od 20.000 rsd prilikom nabavke sredstva primenjuje se na sredstva koja će biti nabavljena od 01.01.2022.

Novim Pravilnikom o računovodstvenim politikama pored navedenih izmena i implementacije novih standarda usvojene su politike vrednovanja vezana za državna davanja, sredstva namenjena prodaji, troškove pozajmljivanja.

Ovi finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka uvezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Društvo. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2022. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

4. Opšta računovodstvena načela

Pozicije, koje se prikazuju u redovnim finansijskim izveštajima pravnih lica, trebalo bi da budu vrednovane u skladu sa opštim računovodstvenim načelima:

- pretpostavke da privredno društvo posluje kontinuirano;
- metode vrednovanja primenjuju se dosledno iz godine u godinu;
- vrednovanje se vrši uz primenu principa opreznosti, a posebno:
 - u Bilansu stanja prikazuju se obaveze nastale u toku tekuće ili prethodnih poslovnih godina, čak i ukoliko takve obaveze postanu evidentne samo između datuma Bilansa stanja i datuma njegovog sastavljanja;
 - u obzir se uzimaju sva obezvređenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobitak ili gubitak;
- u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu bez obzira na datum njihove naplate odnosno isplate;
- komponente imovine i obaveza vrednuju se posebno;
- bilans otvaranja za svaku poslovnu godinu mora da bude jednak bilansu zatvaranja za prethodnu poslovnu godinu.

Načelo stalnosti poslovanja

Na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu iskazane su :

- kratkoročne obaveze koje su veće od obrtno imovine u iznosu od RSD 792.596 hiljada,
- dobitak tekuće godine u iznosu od RSD 4.885 hiljada.
- Stepenn zaduženosti iznosio je 76,47 %

Na nepovoljan odnos kratkoročnih obaveza i obrtno imovine uticalo je povećanje kratkoročnih obaveza prema dobavljačima, što je rezultat ugrožene likvidnosti Društva. Na likvidnost i blagovremeno izmirenje obaveza prema dobavljačima najveći uticaj imaju krediti koji su nakon „grace“ perioda dospeli na naplatu.

U poslovnoj 2023. godini Društvo je ostvarilo dobitak i značajno povećanje poslovnih prihoda.

Sagledavajući trenutni položaj Društva i okolnosti u kojima Društvo posluje rukovodstvo Društva razmatralo je procenu stalnosti poslovanja.

Analizom poslovnih parametara i procenom budućeg poslovanja Društvo je utvrdilo da načelo stalnosti poslovanja nije ugroženo i da će Društvo nastaviti kontinuirano da posluje.

Pretpostavke na kojima je rukovodstvo baziralo svoje procene su:

- Fizički obim ostvarenih usluga i poslovnih prihoda prema procenama neće biti ispod nivoa ostvarenih u 2023. godini
- Prevoznici će održati svoj red vožnje i broj polazaka u skladu sa izdatim dozvolama izdatim prema Zakonu o prevozu putnika u drumskom saobraćaju
- U 2023. je nastavljena gradnja nove stanice, dok je u 2024. sad već potpuno izvestan nastavak radova kao i preseljenje na lokaciju u Bloku 42.

U 2023. godini došlo je do promene u strukturi menadžmenta koja je usvojena na Skupštini akcionara BAS a.d. održanoj 10.04.2023. godine. Novo rukovodstvo je odmah pristupilo rešavanju zatečene situacije u smislu rešavanja problema po pitanju izmirenja obaveza, nastavka gradnje u Bloku 42 i optimizaciji poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U skladu sa prethodno navedenim procenjujemo da će Društvo uspeti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

5. Pregled značajnih računovodstvenih politika**Nematerijalna imovina**

Nematerijalna sredstva jesu nemonetarna sredstva bez fizičkog obeležja, koja se mogu identifikovati, a koja se mogu koristiti u poslovanju za proizvodne, uslužne ili administrativne svrhe.

Sredstvo ispunjava kriterijume za identifikovanje kada:

- je izdvojivo, odnosno ukoliko se može odvojiti ili izdvojiti iz privrednog subjekta i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo odvojeno ili zajedno sa povezanim ugovorima, imovinom ili obavezama;
- nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava.

Ako sredstvo ispunjava navedene kriterijume za priznavanje, uz uslov da ima korisni vek duži od godinu dana i nabavnu vrednost koja je veća od 20.000 rsd. Početno se vrednuje po nabavnoj vrednosti koja obuhvata nabavnu cenu uvećanu za zavisne troškove nabavke, a umanjenu za popuste i rabate.

Ukoliko je nabavna vrednost sredstva manja od navedenog iznosa nabavka sredstva knjiži se na teret rashoda perioda.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti. Amortizacija se obračunava za sredstva sa procenjenim vekom upotrebe, primenom proporcionalne metode, a obračun amortizacije započinje narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je to sredstvo stavljeno u upotrebu.

Stopa amortizacije se utvrđuje na godišnjem nivou na osnovu procenjenog veka upotrebe, ili po osnovu ugovornog perioda.

Preostali vek korišćenja ponaosob za svako nematerijalno ulaganje utvrđuje Komisija za procenu koju imenuje direktor Sektora računovodstva, na osnovu relevantne dokumentacije koja se obavezno mora dostaviti u računovodstvo Društva. Nematerijalna sredstva sa neograničenim vekom trajanja su sredstva kojima se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda u kome se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine. Za ova sredstva ne vrši se obračun amortizacije.

Naknadna ulaganja koja ispunjavaju opšte uslove priznavanja, uključuju se u nabavnu vrednost nematerijalnog sredstva, u suprotnom priznaju se kao rashod perioda.

Priznavanje interno generisane nematerijalne imovine vrši se isključivo ako se odnosi na fazu razvoja, dok izdaci istraživanja predstavljaju rashod perioda. Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine predstavlja zbir izdataka nastalih sa ciljem njenog dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Priznavanje nematerijalne imovine prestaje:

- otuđenjem ili
- kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njenog korišćenja ili otuđenja.

Dobitak ili gubitak koji nastaje iz prestanka priznavanja nematerijalne imovine određuje se kao razlika između neto prihoda od otuđenja, ako ih ima, i knjigovodstvene vrednosti imovine i priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

Na dan izveštavanja rukovodstvo Društva, analizira vrednosti po kojima je prikazana nematerijalna imovina. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, procenjuje se nadoknativ iznos tog sredstva kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda. Nadoknativna vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nematerijalna ulaganja Društva čine ulaganja u licencu integracionog informacionog sistema i aplikativni softver kao i ostale licence nepohodne za funkcionisanje informacionog sistema.

Nekretnine, postrojenja oprema i ostale nekretnine

Građevinski objekti, postrojenja i oprema, ostale nekretnine, NPO u pripremi, kao i avansi za NPO, čine 92% od ukupne poslovne aktive na dan 31.12.2023.godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju materijalna sredstva koje Društvo koristi u proizvodnji, snabdevanju, uslugama, za iznajmljivanje ili u administrativne svrhe, a od kojih se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Sredstva nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se kao stalno sredstvo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- očekuju se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom
- nabavna vrednost, odnosno cena koštanja može se pouzdano utvrditi

Uz uslove iz prethodnog stava za priznavanje sredstava nekretnine, postrojenja i oprema potrebno je da bude ispunjen i uslov da je pojedinačna nabavna cena sredstva u vreme nabavke veća od 20.000 dinara. Ukoliko nisu ispunjeni svi navedeni uslovi sredstvo će se u poslovnim knjigama evidentirati u okviru zaliha – alata i inventara.

Ukoliko se nabavlja značajan broj sredstava pojedinačne vrednosti ispod 20.000 dinara rukovodstvo po osnovu računovodstvene procene i što realnijeg predstavljanja imovine Društva sredstva može priznati u okviru nekretnina postrojenja i opreme.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po nabavnoj vrednosti koja se sastoji od nabavne cene uvećane za sve zavisne troškove nabavke, a umanjene za trgovinske popuste i rabate.

Vrednovanje građevinskih objekata (sem građevinskih objekata koji su investiciona nekretnina), postrojenja, opreme, alata i inventara i ostalih osnovnih sredstava nakon početnog priznavanja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za amortizaciju i eventualne gubitke zbog umanjenja vrednosti (obezvređenja).

Za obračun amortizacije osnovnih sredstava primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo.

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo aktivirano (stavljeno u upotrebu).

Rezidualna vrednost i korisni vek sredstva se proveravaju barem na kraju svake finansijske godine, i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procena, promenu(e) treba obračunati u skladu sa IAS.

Rezidualna vrednost sredstva je često beznačajna i u takvim okolnostima je nebitna kod izračunavanja iznosa koji se amortizuje.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstva nekretnina, postrojenja i opreme isknjiži, kao i kada se sredstva reklasifikuju na sredstva namenjena prodaji ili kao investicione nekretnine.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme se isknjižavaju iz poslovnih knjiga u momentu otuđenja ili trajnog povlačenja iz upotrebe, a kada se ne očekuju se nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji nastaju od rashodovanja ili otuđenja osnovnog sredstva utvrđuju se kao razlika između neto dobitka ili gubitka i njegove knjigovodstvene vrednosti i priznaju se kao prihod ili rashod u Bilansu uspeha.

Nekretnine, postrojenja i oprema koja u skladu sa MSFI 5 – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja ispunjavaju kriterijume da budu klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji reklasifikuju se kao obrtna imovina i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Stalna imovina namenjena prodaji*Alat i inventar*

Alat i inventar za koji se očekuje da će biti u upotrebi u periodu dužem od jednog obračunskog perioda i čija je pojedinačna nabavna vrednost u momentu pribavljanja iznad 20.000 rsd priznaje se i vrednuje na način utvrđen za nekretnine, postrojenja i opremu.

Alat i inventar koji ne zadovoljava navedene uslove iz prethodno navedenog stava klasifikuju se u okviru zaliha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Investicione nekretnine

Građevinski objekti ili delovi građevinskih objekata koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja delatnosti, a drže se radi ostvarivanja prihoda od izdavanja u zakup klasifikuju se kao investicione nekretnine u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo:

- ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i
- ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno odmeravanje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja). Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke, odnosno direktno pripisivi izdaci za sticanje, uključuju se u nabavnu vrednost. U zavisne troškove nabavke spadaju na primer: naknade za pravne usluge, porez na prenos apsolutnih prava i drugi porezi koji predstavljaju odbitnu stavku ili se ne nadoknađuju, već uključuju u vrednost nekretnina, i ostali troškovi transakcije.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju se po fer vrednosti i ne podležu obavezi obračuna amortizacije.

Fer vrednost investicionih nekretnina je njihova tržišna vrednost koja se određuje procenom kvalifikovanih procenitelja, po osnovu podataka sa aktivnog tržišta.

Dobici ili gubici nastali usled promene fer vrednosti investicionih nekretnina priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

Prenos sa/na investicione nekretnine, Društvo vrši samo onda kada dođe do promene u nameni.

Društvo na dan 31.12.2023. nema iskazanih bilansnih pozicija u okviru Bilansa stanja vezanih za investicione nekretnine.

Zalihe

Vrednovanje i evidencija zaliha definisano je Međunarodnim računovodstvenim standardom 2 Zalihe.

U Društvu su klasifikovane zalihe :

- Sredstava koja se drže radi dalje prodaje (roba u trgovini)
- Osnovnog i pomoćnog materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga (materijal u ugovornom poslovanju, potrošni, kancelarijski materijal, rezervni delovi i dr)

Zalihe robe i materijala se vrednuju prema nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost činjenična faktorna vrednost i direktni zavisni troškovi nabavke, a trgovački popusti, rabati i slične stavke umanjuju faktornu cenu. Troškovi koji se mogu priznati i uvećati nabavnu vrednost su: troškovi prevoza, manipulativni troškovi (utovar-istovar) i drugi troškovi koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva (posrednički troškovi, špediterski i dr)

Faktorna cena se utvrđuje na osnovu iznosa sadržanog u fakturi dobavljača. Ukoliko dobavljač ne dostavi fakturu, kalkulacija u vezi sa obračunom vrednosti zaliha se sačinjava na bazi ugovorene cene i otpremnice dobavljača, pri čemu neposredovanje fakture ne može da bude uzrok kašnjenja izrade kalkulacije.

Izlaz zaliha se evidentira po prosečnoj nabavnoj ceni, i ista se utvrđuje posle svake nabavke.

Smanjenje vrednosti zaliha vrši se u slučaju delimičnog ili potpunog gubljenja kvaliteta zaliha, na bazi predloga komisije koja je izvršila popis i konstatovala činjenično stanje.

Finansijska sredstva

Priznavanje i vrednovanje finansijskih sredstava definiše MSFI 9. Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje .

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog entiteta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog entiteta.

Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom. Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina:

- Po amortizovanoj vrednosti;
- Po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest – sprovodi se na nivou pojedinačnog instrumenta).

Finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti. Finansijsko sredstvo se odmerava po amortizovanoj vrednosti, ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti predstavlja najznačajniju finansijsku imovinu Društva i obuhvata potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu pozajmica (uključujući i dugoročne stambene kredite date zaposlenima) i druga kratkoročna potraživanja.

Utvrđivanje amortizovane vrednosti određuje se primenom efektivne kamatne stope, koja diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta; dok se prihod od kamate izračunava primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva osim za:

- kreditno obezvređena kupljena ili stvorena kreditno obezvređena finansijska sredstva

(efektivna kamatna stopa se primenjuje na vrednost iz početnog priznavanja) i

- finansijska sredstva koja su naknadno postala kreditno obezvređena (efektivna kamatna stopa se primenjuje na amortizovanu vrednost iz naknadnih izveštaja).

Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspeha pri prestanku priznavanja, kroz proces amortizacije, ili kod priznavanja dobitaka ili gubitaka od umanjenja vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova i prodaje klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i prodaje i vode se po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, ako su ispunjena oba sledeća uslova:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava i

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Ako poslovni model ne pripada nijednom od navedenih onda se sredstvo klasifikuje povrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Društvo može, pri početnom priznavanju, neopozivo da označi finansijsko sredstvo kao odmereno po fer vrednosti ako se time eliminiše ili značajno smanjuje nedoslednost odmeravanja ili priznavanja. Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji se sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih metoda vrednovanja koje Društvo koristi. Fer vrednost finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti i isti obuhvataju gotovinu, depozite, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Kako bi se utvrdio izbor poslovnog modela u i odmeravanja vrši se procena karakteristika ugovorenih novčanih tokova u pogledu naplate glavnice i kamate na preostali dug (SPPI test) po grupama sredstava.

Prestanak priznavanja

Društvo prestaje da prizna je finansijsko sredstvo samo kada:

- ugovorena prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe; ili
- prenese finansijsko sredstvo (prenosi ugovorena prava na primljene tokove gotovine od finansijskog sredstva ili zadržava ugovorena prava na primanje tokova gotovine od finansijskog sredstva ali preuzima ugovorenu obavezu da isplaćuje tokove gotovine jednom ili više primalaca prema ugovoru) i taj prenos kvalifikuje za prestanak priznavanja. Kada Društvo izvrši prenos finansijskog sredstva, procenjuje se stepen do kog je zadržalo rizike i koristi od vlasništva na finansijskim sredstvom.

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava

Obezvredjenje finansijskih sredstava prema MSFI 9 predviđa model „očekivanih kreditnih gubitaka“ kojim se može izvršiti obezvredjenje na bazi očekivanja a ne događaja koji su se već desili.

IFRS 9 – definiše tri moguća pristupa u okviru modela očekivanih gubitaka:

1. Opšti pristup (poznat kao pristup 3 faze);

Društvo primenjuje model tri nivoa za određivanje obezvredjenja finansijskih sredstava, koji se baziraju na tome da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika sredstva. Od nivoa u kome je sredstvo zavisice iznos obezvredjenja koji je potrebno da se prizna kao i iznos prihoda po osnovu kamate:

Nivo 1: Kreditni rizik se nije značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se 12-tomesečni očekivani kreditni gubitak;

Nivo 2: Kreditni rizik se značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva. Prihodi od kamate se priznaju na bruto principu;

Nivo 3: Finansijska imovina već obezvredjena - priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijske imovine. Prihodi od kamate se priznaju na neto osnovi.

2. Pojednostavljeni pristup;

Društvo može po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka izvršiti obezvredjenje sredstava. Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kako bi se pravilno obračunala ispravka vrednosti korišćenjem matrica potrebno je izvršiti proceduru u pet koraka:

1. Potraživanja se grupišu prema karakteristikama kreditnog rizika- Potraživanja sa značajno različitim karakteristikama kreditnog rizika se razdvajaju u zasebne grupe, pa se za svaku grupu obračunava zasebna matrica rezervisanja odnosno zasebno se sprovode koraci od 2 do 5.

2. Utvrđuju se adekvatne grupe dospelosti kao i koja kategorija će predstavljati default- Uobičajeno se koriste najmanje sledećih 5 grupa:

- Nedospela;
- Dospela 1 do 30 dana;
- Dospela 31 do 60 dana;
- Dospela 61 do 90 dana;
- Dospela preko 90 dana.

3. Utvrđuju se stope istorijskih gubitaka

- Istorijski period koji se analizira je od 1 do 5 godina, ali najčešće ne više od 3 godine.

Period koji se koristi u obračunu mora biti period koji je reprezentativan po kriterijumima koji realno prikazuju dinamiku naplate, salda kupaca i dr.

- Utvrđuje se ukupan promet (prodaja sa PDV-om, ne može se koristiti prihod osim kod prodaje u inostranstvu) na odloženo plaćanje i ukupni kapitalni gubici po osnovu prodaja tokom posmatranog istorijskog perioda.

4. Utvrde se eventualni korektivni faktori i stope očekivanih kreditnih gubitaka

5. Obračunaju se očekivani kreditni gubici

3. Pristup za kupljena ili stvorena kreditno obezvređena sredstva

Entitet treba da prizna samo kumulativne promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom veka trajanja od početnog priznavanja kao rezervisanja za gubitke za kupljena ili stvorena kreditno obezvređena finansijska sredstva. Na svaki datum izveštavanja entitet treba da prizna u bilansu uspeha promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom veka trajanja, kao dobitak ili gubitak po osnovu umanjenja vrednosti.

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana od dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u visini od 100% nominalnog iznosa potraživanja. U slučaju potraživanja od kupaca iz specifičnih poslova (prevoznika) prema kojima društvo istovremeno ima i obavezu, potraživanja se neće otpisivati do sticanja uslova naplate ili sprovođenja kompenzacije u skladu sa propisima platnog prometa. U skladu sa prirodom poslovanja za ova potraživanja ne postoji rizik naplate.

Društvo iskazuje sledeće finansijske instrumente: dugoročne finansijske plasmane, potraživanja od prodaje, potraživanja iz specijalnih poslova, druga potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja

Ostali dugoročni plasmani i dugoročna potraživanja

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati zaposlenima za rešavanje stambenih pitanja i otkup stanova u skladu sa Zakonom o stanovanju. Ugovorima je propisana stopa revalorizacije koja se vrši prema podacima vezanim za kretanja cena na malo i visinu prosečne zarade u Republici Srbiji, a koju objavljuju nadležni organi.

U skladu sa MSFI 9 ova sredstva klasifikovana su kao finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

U okviru grupe dugoročnih potraživanja vode se finansijska sredstva čija je dospelost duža od 12 meseci posle izveštajnog perioda. U okviru ove grupe vode se i sumnjiva i sporna potraživanja sa procenjenim vekom naplate dužim od 12 meseci.

U skladu sa MSFI 9 ova sredstva klasifikovana su kao finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kratkoročna potraživanja i plasmani

U okviru kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana Društvo iskazuje:

- potraživanja od prodaje (usluga i robe)
- potraživanja iz specifičnih poslova (potraživanja od prevoznika, aranžmana, realizacije platnih kartica i dr.)
- druga potraživanja (potraživanja od zaposlenih, od državnih organa, naknade šteta, zarada koje se refundiraju i dr.)
- kratkoročne finansijske plasmane (deo dugoročnih plasmana koji dospevaju do jedne godine)

Potraživanja iskazana u stranoj valuti početno se priznaju u funkcionalnoj valuti preračunatoj po zvaničnom srednjem kursu dinara na dan transakcije. Za potraživanja u stranoj valuti od datuma transakcije do datuma naplate kao i iskazivanje na datum sastavljanja finansijskih izveštaja obračunavaju se kursne razlike. Kursne razlike knjiže se preko računa finansijskih rashoda ili prihoda u bilansu uspeha.

Potraživanja od prodaje

Evidencija i priznavanje potraživanja od prodaje u direktnoj je vezi sa primenom MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje dosadašnji MRS 18 Prihodi.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje proizvoda i usluga priznaju se u trenutku obavljanja transakcije prodaje, koji predstavlja momenat kada je izvršena predaja kontrole korišćenja dobara ili usluga na kupca. Uz prethodni uslov, potraživanja će biti priznata i ako je Društvo uvereno da će svoju uslugu ili dobra stvarno i naplatiti.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja se inicijalno priznaju u nivou fakturne vrednosti ili transakcione vrednosti u skladu sa MSFI 15.

Pri početnom priznavanju potraživanje se vrednuje u iznosu prodajne vrednosti proizvoda ili usluge (transakciona cena), umanjeno za ugovoreni iznos popusta i rabata, a uvećano za obračunati porez na dodatu vrednost.

Potraživanja od prodaje predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Rizik naplate svakog pojedinačnog materijalno značajnog potraživanja procenjuje rukovodstvo neposredno pre sastavljanja finansijskih izveštaja i ukoliko se utvrdi obezvređenje, ono se računovodstveno evidentira.

Neposredno pre sastavljanja finansijskih izveštaja sagledava se ročnost potraživanja i sačinjava plan utuženja sa ciljem prekida roka zastarelosti potraživanja.

Obezvređenje potraživanja od prodaje vrši se po pojednostavljenom pristupu po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka.

Društvo prati i svako potraživanje pojedinačno, prati kreditnu sposobnost dužnika, postojanje blokada računa, eventualnog stečajnog postupka i u skladu sa tim vrši potrebne ispravke vrednosti.

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja pri početnom priznavanju se vrednuju po nominalnoj vrednosti (ceni transakcije) po osnovu dokumenta po osnovu je nastala poslovna promena (obračun, izveštaj, ugovor).

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Umanjenje vrednosti ovih sredstava Društvo vrši pojedinačno u skladu sa događajima koji su se već dogodili sem za sredstva koja se evidentiraju u skladu sa MRS 15 (avansi prevoznika, potraživanja za aranžmane i dr.) na koje se primenjuje pojednostavljeni pristup.

Kratkoročni finansijski plasmani

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana Društvo evidentira stavke vezane za deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine. U okviru ovih stavki evidentiraju se potraživanja za zajmove i kredite datim radnicima za rešavanje stambenih pitanja koji dospevaju do jedne godine. Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova, klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u bilansu stanja Društva iskazuju se: gotovina u blagajni, sredstva po viđenju ne računima banaka, oročena sredstva na računima banaka i ostala novčana sredstva. Novčana sredstva se vrednuju po njihovoj nominalnoj vrednosti. Novčana sredstva u stranoj valuti vrednuju se po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije. Na datum sastavljanja finansijskih izveštaja novčana sredstva iskazana u stranoj valuti usklađuju se sa srednjim kursom Narodne banke Srbije. Razlike koje nastaju ovim usklađivanjem iskazuju se kao kursne razlike.

Prekoračenja po tekućem računu na dan sastavljanja Finasijskih izveštaja uključuju se u obaveze po kreditima u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza.

Aktivna vremenska razgraničenja

U cilju što realnijeg prikazivanja rezultata pozivajući se na načelo nastanka poslovnog događaja i načela uzročnosti prihoda i rashoda na računima grupe aktivnih vremenskih razgraničenja iskazuju se razgraničeni prihodi i rashodi između bilansa tekuće i narednih perioda.

U Društvu se u okviru AVR iskazuju: unapred plaćeni troškovi, potraživanja za nefakturisan prihod, razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, odložena poreska sredstva.

U okviru razgraničenih troškova po osnovu obaveza, iskazuju se plaćeni transakcioni troškovi po osnovu primljenih kredita i emitovanih dužničkih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti, primenom efektivne kamatne stope. Ovi troškovi terete rashode u periodu otplate kredita ili drugih dužničkih instrumenata.

U okviru potraživanja za nefakturisani prihod iskazuje se obračunati tekući prihod koji nije mogao da bude fakturisan za period u kome su nastali troškovi, odnosno u momentu kada se vrši presek obračuna i utvrđivanje poslovnog rezultata.

Priznavanja i vrednovanje obaveza

Obaveze se mogu definisati kao pozajmljeni izvori koji su su proizašli iz prošlih ekonomskih događaja privrednog društva i čije podmirenje podrazumeva odliv resursa (najčešće odliv novca ili nekog drugog sredstva za podmirenje obaveze).

Priznavanje, merenje i evidenciju obaveza definiše Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti koji zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje

Obaveze se mogu priznati u svom izveštaju samo onda kada Društvo postane jedna strana na koju se odnose ugovorne odredbe i kao posledicu toga Društvo ima pravnu obavezu da isplaćuje gotovinu.

Finansijske obaveze se klasifikuju u dve kategorije za odmeravanje:

- po amortizovanoj vrednosti ili
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dok se sve ostale finansijske obaveze odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope osim ako se ne primenjuje opcija za fer vrednost.

Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjena za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Reklasifikacija finansijskih obaveza nije dozvoljena.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti, odnosno po amortizovanoj vrednosti.

Dužnički instrumenti (obaveze po osnovu menica i zajmova) klasifikovani kao kratkoročne obaveze treba da se odmeravaju po nediskontovanom iznosu gotovine ili druge naknade za koju se očekuje da bude plaćena ili primljena umanjeno za eventualno obezvređenje.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je istekao rok važenja obaveze.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove obaveze priznaje u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obaveze se prema MRS 1 klasifikuju kao kratkoročne i dugoročne. Obaveze se klasifikuje kao kratkoročne kada:

- Društvo očekuje da će biti izmirena u toku uobičajenog poslovnog ciklusa
- kada dospeva za izmirenje u periodu od dvanaest meseci od dana bilansa stanja.

Dugoročne obaveze predstavljaju obaveze koje dospevaju na plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja bilansa na dan bilansa iskazuju se u okviru kratkoročnih obaveza.

Obaveze u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom vrednuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu Narodne banke Srbije, a razlike se iskazuju kao kursne razlike preko računa prihoda i rashoda.

U izveštajima Društva obaveze obuhvataju:

- dugoročne obaveze (dugoročni krediti)
- rezervisanja
- kratkoročne finansijske obaveze i zajmovi (kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine i dr.)
- obaveze iz poslovanja (primljeni avansi, depoziti, obaveze prema dobavljačima i dr.)
- obaveze iz specifičnih poslova (obaveze prema dobavljačima iz specifičnih poslova-prevoznici, obaveze za prodate avio karte, aranžmane i dr.)
- obaveze po osnovu zarada i naknada
- druge obaveze (obaveze za primanja članova odbora direktora, članarina komorama i dr.)
- obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost
- obaveze za ostale poreze, doprinose i ostale dažbine
- pasivna vremenska razgraničenja

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa koja postoji na dan bilansa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja;
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Sadašnja obaveza može biti:

- zakonska, koja proističe iz:
 - ugovora (na osnovu eksplicitnih ili implicitnih uslova),
 - zakona ili
 - drugih vidova primene zakona;
- izvedena, koja proizilazi iz aktivnosti Društva kada je:
 - putem ustanovljenog modela prethodne prakse, objavljenih politika ili dovoljno određenih tekućih izveštaja Društvo nagovestilo ostalim stranama da će prihvatiti određene obaveze; i
 - kao rezultat toga, Društvo izazvalo opravdano očekivanje ostalih strana da će ispuniti te obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće. Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu. Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na datum svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Potencijalna imovina i obaveze

Relevantni aspekti vezani za potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze precizirani su odredbama MRS 37 — Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva. Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata, jer nije verovatno da će odliv resursa, koji predstavljaju ekonomske koristi Društva, biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalne obaveze se stalno iznova procenjuju (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena iznosa odliva ne može da se napravi).

Pasivna vremenska razgraničenja

U okviru pasivnih vremenskih razgraničenja, iskazuju se unapred naplaćeni, odnosno obračunati prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu kao i odložene poreske obaveze i razgraničene obaveze za porez na dodatu vrednost.

Priznavanje prihoda

Prihodi su povećanja ekonomskih koristi tokom izveštajnog perioda u obliku priliva ili povećanja imovine ili smanjenja obaveza koje imaju za rezultat povećanje kapitala koji ne predstavlja povećanje po osnovu ulaganja vlasnika kapitala.

Dobici predstavljaju druge stavke koji zadovoljavaju definiciju prihoda, ali ne moraju nastati iz uobičajenog poslovanja. Ako predstavljaju povećanja ekonomske koristi dobici imaju karakter prihoda i iskazuju se u okviru računa prihoda.

Prihodi koji nastanu tokom redovnih poslovnih aktivnosti predstavljaju poslovne prihode. Društvo u svojim izveštajima iskazuje sledeće poslovne prihode:

- Prihodi od prodaje robe (roba u trgovini)
- Prihodi od prodaje usluga (usluge iz osnovne saobraćajne delatnosti, ugostiteljstva, turizma)
- Prihodi od premija, subvencija, dotacija (prihodi od državnih davanja)
- Drugi poslovni prihodi (prihodi od zakupa, reklama i dr.)

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostale finansijske prihode.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Na računima ostalih prihoda iskazuju se dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza.

Prihodi po osnovu usklađivanja vrednosti obuhvataju prihode koji su iskazani po osnovu pozitivnih efekata usklađivanja vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, finansijskih plasmana, zaliha.

Prihodi od prodaje roba i usluga – prihodi od ugovora sa kupcima

Priznavanje prihoda iz ugovora sa kupcima definisano je MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje dosadašnji MRS 18 Prihodi.

Priznavanje prihoda vrši se u trenutku kada su kontrola nad dobrima i uslugama, potencijalne koristi i rizici u potpunosti preneti na kupca, uz uslov da ih je kupac prihvatio.

Prihodi se priznaju u visini cene transakcije koja predstavlja iznos naknade koju entitet očekuje da će imati pravo u zamenu za prenos obećanih dobara ili usluga kupcu, ne računajući iznos naplaćen u korist trećih lica (posrednički poslovi, pdv i dr.).

Iznosi naplaćeni za račun trećih lica u zastupničkom ili posredničkom odnosu ili bilo kom specijalnom poslu ne predstavljaju prihode, već prihode predstavlja provizija za izvršenu uslugu u posredničkom i specijalnom poslu.

Prihodi se priznaju u iznosu koji je umanjen za rabat, popuste i obračunati porez na dodatu vrednost.

Osnovno načelo Standarda koji se bavi ovim poslovnim aspektom (MSFI 15 - Prihodi od ugovora sa kupcima) je priznavanje prihoda zbog prenosa dobara (robe, proizvoda) i usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu koju Društvo (prodavac) očekuje da ima pravo u zamenu za ta dobra i usluge. U delokrugu ovog Standarda ne spada (ne smatra se prihodom), nemonetarna razmena subjekata koji obavljaju sličnu delatnost, da bi se, primera radi, lakše zadovoljili zahtevi kupaca na različitim lokacijama (na primer, razmena iste robe na dve lokacije, čime se, zbog lokaliteta kupaca, ostvaruje obostrana ušteda u transportnim troškovima). Načelni princip knjigovodstvenog evidentiranja je pojedinačno posmatranje svakog zasebnog ugovora. Osim načelnog principa, moguće je i:

1. sužavanje fokusa - jedan obračun za više ugovora; i
2. proširenje fokusa - više obračuna za jedan ugovor.

Sužavanje fokusa podrazumeva da se dva ili više različitih ugovora, sklopljenih u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem (ili povezanim stranama kupca), obračunavaju kao jedan ugovor.

Proširenje fokusa podrazumeva analitičko posmatranje raznovrsnih vrsta prihoda koji proizilaze iz jednog ugovora i primenjuje se kada je pojedinačan ugovor hibridan, na način da se roba i usluga koja je obećana kupcu razlikuje. Različitost je osnov za tretman zasebnih obaveza izvršenja. Dakle, ako su roba ili usluge različite onda se njihova isporuka može posmatrati odvojeno, kao zasebne obaveze izvršenja (potrošačka roba, roba sa jednostavnom instalacijom, mobilni uređaj itd.), a ako nisu, onda se posmatraju integralno, kao jedinstvena obaveza izvršenja (ugovori o izgradnji, složene instalacije, prilagođena softverska rešenja i dr.).

Da bi se određeni ugovor smatrao ugovorom sa kupcem neophodna je ispunjenost sledećih pet uslova:

- Strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugom obavezujućom praksom) i obavezale se da ispune svoje obaveze (ugovor prouzrokuje ostvariva — izvršna prava i obaveze),
- Društvo može identifikovati pravo svake strane u kontekstu dobra ili usluge koje se prenose (precizirana su prava i obaveze svake strane),
- Društvo može identifikovati uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose,
- Sadržina ugovora je komercijalna (kao posledica realizacije ugovora, očekuje se promena rizika, vremenskog okvira ili budućih novčanih tokova Društva) i
- Društvo će verovatno („verovatnije nego da neće“) naplatiti naknadu na koju će imati pravo za isporučena dobra ili uslugu (pri oceni verovatnoće naplate treba uzeti u obzir sposobnosti i nameru kupaca da plate određeni iznos, koji može biti manji od ugovorene cene, ako je naknada promenljiva, jer entitet očekuje da se kupcima ponudi popust na cenu).

Osnovni princip za primenu MSFI 15 može se podeliti u 5 koraka odlučivanja:

1. Utvrditi ugovorne obaveze sa kupcima,
2. Utvrditi zasebne obaveze isporuke u ugovoru (ugovorima),
3. Utvrditi cenu transakcije
4. Raspodeliti cenu transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru
5. Priznati prihod kada se ispuni ugovorna obaveza

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Državna davanja

Računovodstveno evidentiranje državnih davanja vrši se u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom - MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći. Državna davanja ne treba da se priznaju sve dok ne postoji opravdana uverenost:

- da će se entitet pridržavati uslova povezanih sa davanjima
- da će davanje biti primljeno

MRS 20 razlikuje sledeća tri oblika državnih davanja:

- Nemonetarna državna davanja- Državna davanja mogu biti u obliku nemonetarne imovine. U tom slučaju priznavanje nemonetarnih sredstava i davanja se vrši po fer vrednosti ili, alternativno, po nominalnoj vrednosti.
- Davanja povezana sa sredstvima- Davanja povezana sa sredstvima su državna davanja koja primaocu nameću uslov obavezne nabavke dugoročnog sredstva, njegove izgradnje ili pribavljanja na neki drugi način. Pored primarnog uslova, mogu biti propisani i sekundarni uslovi koji ograničavaju vrstu ili lokaciju sredstava ili periode u toku kojih sredstva treba pribaviti ili posedovati. Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, mogu se iskazivati u izveštaju o finansijskoj poziciji ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Društvo će ovu vrstu donacija evidentirati po metodi odloženih prihoda. Dobijeno državno davanje se računovodstveno evidentira u korist računa 495 - Odloženi prihodi i primljene donacije, a priznavanje prihoda se vrši na sistematskoj osnovi tokom perioda u kome se evidentiraju pripadajući troškovi.

- Davanja povezana sa prihodima- davanja povezana sa prihodima su druga državna davanja, osim davanja povezanih sa sredstvima.

Za evidentiranje davanja povezanih sa prihodima MRS 20 takođe propisuje dve metode:

- metod priznavanja u okviru prihoda,
- metod umanjenja rashoda.

Državno davanje se priznaje na sistematskoj osnovi po prihodnom pristupu u bilansu uspeha tokom perioda u kojima entitet priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz tog davanja.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške entitetu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje u bilansu uspeha perioda u kojem se prima.

Priznavanje rashoda

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i alociraju se na period u kom su nastali.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada se mogu pouzdano izmeriti i kada nastane umanjenje budućih ekonomskih koristi, koji se odnose na umanjenje imovine ili uvećanje obaveza.

Gubici predstavljaju druge stavke koji zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu nastati u toku redovnih aktivnosti entiteta.

Rashodi obuhvataju redovne rashode iz poslovanja, finansijske rashode i gubitke.

Rashodi iz redovnog poslovanja imaju za rezultat smanjenje ekonomske koristi, odliv i trošenje imovine kao što su gotovina i gotovinski ekvivalenti, zalihe, nekretnine, postrojenja i opreme. Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje robe i usluga i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije kao i usluge osiguranja, troškove platnog prometa, poreza i ostalih troškova nastalih u tekućem obračunskom periodu.

Troškovi vezani za nabavku robe i usluga obračunavaju se po osnovu fakturne vrednosti u visini obaveze umanjenoj za popuste, rabate i porez na dodatu vrednost.

Troškovi zarada iskazuju se u visini stvarno obračunatih troškova.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, kursnih razlika i negativne efekte valutne klauzule.

Ostali troškovi obračunavaju se na osnovu verodostojnih isprava, rešenja, odluka.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo treba da započne kapitalizaciju troškova pozajmljivanja na datum početka kapitalizacije, što je datum kada Društvo prvi put ispuni svaki od navedenih uslova: napravi izdatke za sredstvo, napravi troškove pozajmljivanja i preduzme aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Društvo treba da prestane sa kapitalizacijom troškova pozajmljivanja kada su u suštini završene sve aktivnosti neophodne da bi se sredstva koja se kvalifikuju pripremila za planiranu upotrebu ili prodaju.

Tekući i odloženi porezi

Evidenciju tekućih i odloženih poreza definiše MRS 12 Porezi na dobitak.

Ovim standardom je propisano da se porez na dobit računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobit, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;

Odbitne privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati iznose koji se mogu odbiti pri određivanju oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda kada se knjigovodstvena vrednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri.

Odbitna privremena razlika je karakteristična za situacije:

- kada je knjigovodstvena vrednost sredstva manja od poreske vrednosti (osnove) sredstva i
- kada je knjigovodstvena vrednost obaveze veća od poreske vrednosti (osnove) obaveze.

- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike. Oporezive privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati oporezive iznose prilikom određivanja oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda, kada se knjigovodstvena vrednost datog sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određen rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji. Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Pored utvrđivanja neto stanja odloženih poreza (sredstva ili obaveze), utvrđuju se i razlike u odnosu na bilans stanja prethodne godine. Uz uvažavanje korekcija za odložene poreze koji se direktno knjiže na kapitalu (revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak), odloženi porezi se ispoljavaju u vidu:

- odloženih poreskih rashoda perioda i
- odloženih poreskih prihoda perioda.

Odloženi poreski rashodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, povećavaju odložene poreske obaveze ili smanjuju odložena poreska sredstva.

Odloženi poreski prihodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, smanjuju odložene poreske obaveze ili povećavaju odložena poreska sredstva.

Prilikom izračunavanja odloženih poreza, apstrahuje se koncept vremenske vrednosti novca, što ima za posledicu da se odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Materijalno značajna greška

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje:

- su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje; i
- za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajne greške iz prethodnog perioda se ispravljaju retrospektivnim korekcijama u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenim za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će se:

- prepraviti uporedni iznosi za prezentovani raniji period u kojem su se greške dogodile; ili
- ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepravljanjem početnog stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, shodno relevantnim odredbama MRS 8, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Kada je na početku tekućeg perioda neizvodljivo utvrditi kumulativni efekat neke greške na sve prethodne periode, Društvo preračunava uporedne informacije kako bi se greška ispravila unapred od najranijeg datuma za koji je to izvodljivo.

Potencijalne (ne)materijalne greške tekućeg perioda, otkrivene u tom periodu, se ispravljaju pre nego što finansijski izveštaji budu odobreni za objavljivanje.

Ispravka materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti/gubitka iz prethodnog perioda. Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2 % poslovnih prihoda iskazanih u Bilansu uspeha izveštajnog perioda u kome je greška nastala. Nije dozvoljeno prebijanje pozitivnih i negativnih efekata po osnovu pojedinačnih grešaka u smislu utvrđivanja da li se radi o materijalno značajnim ili beznačajnim greškama.

Greške prethodnih godina čiji efekti nisu materijalno značajni računovodstveno se ispravljaju preko prihoda i rashoda tekućeg godine.

Greške tekućeg perioda koje su identifikovane pre objavljivanja finansijskih izveštaja, kao i grešak prethodnih godina čiji efekti nisu materijalno značajni, računovodstveno se ispravljaju preko prihoda i rashoda tekuće godine i ne vrši se korekcija rezultata ranijih godina. Kod ispravke ovakvih grešaka efekti se uračunavaju u osnovicu prilikom utvrđivanja poreza na dobit za tekuću godinu i ne podnosi se izmenjena poreska prijava poreza na dobit.

Odmeravanje fer vrednosti

Fer vrednost shodno MSFI 13 — Odmeravanje fer vrednosti je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja; uz pretpostavku da učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fervrednostjenatržištuzasnovanoodmeravanje, aneodmeravanjezasnovanonaspecifičnomdruštvu.

Odmeravanje fer vrednosti vrši se za konkretnu imovinu ili obavezu, uzimajući u obzir karakteristike imovine ili obaveze koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir prilikom određivanja cene. To su, na primer, sledeće karakteristike:

- stanje i lokacije imovine i
- ograničenja, ako postoje, za prodaju i korišćenje imovine.

Odmeravanje fer vrednosti se radi pod pretpostavkom da se transakcija prodaje imovine ili prenosa obaveze odvija ili:

- na primarnom tržištu za imovinu ili obavezu ili
- u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za imovinu ili obavezu.

Ako postoji primarno tržište, fer vrednost će predstavljati cenu na tom tržištu (bilo da je cena direktno uočljiva ili procenjena korišćenjem druge tehnike procene), čak i ako je cena na drugom tržištu potencijalno povoljnija na datum odmeravanja.

U osnovi, sve tehnike procene fer vrednosti mogu se podeliti u tri grupe:

- tržišni pristup - korišćenjem cena i drugih relevantnih informacija generisane u transakcijama sa identičnom ili uporedivom imovinom ili obavezama;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

- troškovni pristup (trošak zamene) - cena koji bi bila naplaćena za imovinu se zasniva na trošku tržišnog učesnika (kupca) za sticanje ili izgradnju zamenske imovine uporedive koristi, korigovana za zastarelost; i
- prihodni pristup - fer vrednost, kao ekvivalent sadašnje vrednosti budućih neto novčanih tokova koji se očekuju od korišćenja imovine, odražava sadašnja očekivanja tržišta o tim budućim iznosima.

Procena umanjenja vrednosti

Gubitak od umanjenja vrednosti je iznos za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu veća od njegovog nadoknadivog iznosa, čiju procenu treba da vrše kompetentne osobe, iz ili van Društva, kad god postoje indicije da je vrednost umanjena, a najmanje na kraju poslovne godine. Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva, imajući u vidu koncept materijalnog značaja. Nadoknadi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove otuđenja i
- upotrebne vrednosti.

Shodno navedenom, nije uvek neophodno da se utvrđuje fer vrednost umanjena za troškove otuđenja sredstava i njegova upotrebna vrednost. Ako bilo koji od ova dva iznosa premašuje knjigovodstvenu vrednost, vrednost sredstva nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa.

Nadoknadi vrednost se procenjuje za svako pojedinačno sredstvo. Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadi iznos pojedinačnog sredstva, Društvo utvrđuje nadoknadi iznos jedinice koja generiše gotovinu, a kojoj to sredstvo pripada (sredstvo jedinice koja generiše gotovinu).

Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva vrednost sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Upotrebna vrednost sredstva je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja.

Kada je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od nadoknadi vrednosti, sredstvo se smatra obezvređenim i vrši se umanjenje do nivoa procenjene nadoknadi vrednosti. Gubitak po osnovu obezvređenja se odmah priznaje kroz bilans uspeha kao rashod, osim kada se sredstvo knjiži po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa nekim drugim standardom (na primer, u skladu sa modelom revalorizacije za objekte), u kojem slučaju se gubitak po osnovu obezvređenja priznaje u ostalom rezultatu do iznosa preostalih revalorizacionih rezervi za to sredstvo.

Ako u narednom periodu dođe do povećanja vrednosti sredstava po osnovu storniranja gubitka od umanjenja vrednosti, ovo povećanje ne treba da premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše gotovinu) usled umanjenja vrednosti. Ukoliko dođe do nadoknađivanja gubitka po osnovu obezvređenja, efekti istog se odmah priznaju kroz bilans uspeha osim za sredstva vrednovana po revalorizovanoj vrednosti. U tom slučaju, ukidanje obezvređenja se tretira kao povećanje usled revalorizacije. Međutim, povećanje se priznaje u bilansu uspeha u iznosu u kom se poništava revalorizaciono umanjenje iste imovine prethodno priznato u bilansu uspeha.

Ugovori o zakupu-lizing

Zakup (lizing) je ugovor (ili deo ugovora) kojim u određenom vremenskom razdoblju, zakupodavac prenosi zakupoprimcu (u nastavku: zakupcu) pravo kontrole nad određenom imovinom, u zamenu za naknadu. Po pitanju percepcije posmatranja, fokus je na pojedinačnom zajmu, odnosno na pojedinačnim ugovorima.

Da bi se određeni ugovor smatrao zakupom:

- mora da postoji identifikovano sredstvo koje je predmet zakupa,
- zakupac ima pravo da stekne gotovo sve ekonomske koristi od upotrebe i
- zakupac ima pravo da usmerava korišćenje identifikovanog sredstva.

Identifikovano sredstvo može imati različite pojavne oblike (zgrada, precizirana parking mesta i dr.) Deo kapaciteta imovine smatra se identifikovanim sredstvom ako je fizički samostalan (na primer, tačno određeni prostor na spratu zgrade) ili ako nije fizički samostalan, ako predstavlja skoro celokupan kapacitet imovine.

Zakupljeno sredstvo se ne smatra identifikovanim, obzirom da zakupac tokom perioda zakupa nema pravo kontrole te imovine, u slučaju da zakupodavac ima mogućnost zamene predmeta zakupa i da je realno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

očekivati (zakupodavac će imati ekonomske koristi od te zamene), da će tu zamenu, tokom perioda zakupa, i sprovesti.

Zamena radi popravke i održavanja, zbog nefunkcionisanja ili zbog nematerijalne tehničke nadogradnje, ne smatra se slučajem kada sredstvo nije identifikovano.

Zakupac može steći gotovo sve ekonomske koristi (snižavanje troškova ili povećanje prihoda) od zakupljene imovine: direktno - upotrebom ili indirektno (na primer, davanjem u podzakup).

Period zakupa predstavlja procenjeni vremenski period kada će zakupac iznajmljivati sredstvo od zakupodavca.

Period zakupa se određuje na osnovu analize velikog broja faktora, kao što su:

- ugovoreni uslovi (neopozivo razdoblje zakupa, mogućnosti i uslovi za produženje i za raskid zakupa itd.),
- tržišni uslovi (tražnja za tom vrstom imovine na toj lokaciji, dostupnost druge slične imovine na predmetnoj lokaciji itd.),
- postojeća ili buduća očekivana ulaganja zakupca na zakupljenoj imovini i dr.

Od prvog dana trajanja zakupa, zakupac priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obavezu po osnovu zakupa za čitav (ugovoreni, odnosno procenjeni) period trajanja zakupa.

Zakupac odmerava, na datum početka zakupa imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo), primenom metoda troška, kao zbir:

- sadašnje vrednosti obaveza po zakupu koja još nisu plaćena,
- neto plaćanja zakupa pre početka perioda zakupa (avansne uplate),
- početnih direktnih troškova i
- troškova vraćanja zakupljenog sredstva u prvobitno stanje.

Sadašnja vrednost obaveza po zakupu koja još nisu plaćena vrednuju se diskontovanjem apsolutnih iznosa za plaćanja.

Za diskontovanje se koristi kamatna stopa koja proizilazi iz zakupa.

Kamata na obaveze po zajmu, u svakom momentu tokom trajanja zajma, jednaka je iznosu iz kojeg proizilazi stalna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze po zajmu.

Apsolutni iznosi plaćanja uključuju:

- fiksna plaćanja, kao i plaćanja koja se smatraju fiksnim (na primer, ako su plaćanja uslovljena time da zavise od ispravnosti funkcionisanja sredstva, podrazumeva se da će tokom perioda zakupa sredstvo biti ispravno);
- varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope (na primer, uvećanje za stopu rasta cena na malo, ili plaćanja koja zavise od Euribora) - početno vrednovanje se vrši shodno indeksu ili stopi koja je aktuelna na početku perioda zakupa;
- očekivana buduća plaćanja za koja zakupac mora dati garanciju (na primer, troškovi bankarske garancije za tromesečni zakup);
- cena koštanja otkupa sredstava - ako je razumno da će se ta mogućnost iskoristiti; i
- plaćanje kazni za raskid najma - ako period zakupa uključuje usvajanje ove pretpostavke.
- Sva druga varijabilna plaćanja (na primer, procenat od prometa), koja ne zavise od stope ili indeksa, smatraju se tekućim troškom.

Neto plaćanja zakupa pre početka perioda zakupa obuhvataju sve iznose koji su plaćeni unapred, a odnose se na zakup, umanjeni za primljene podsticaje (na primer, umanjenje za bonus dobijen od zakupodavca za troškove rekonstrukcije).

Početni direktni troškovi su inkrementalni troškovi sticanja zakupa, koji ne bi nastali da se odnosna imovina nije zakupila. U ove troškove ubrajaju se provizije posrednicima, plaćanje sadašnjim zakupcima da napuste prostor itd.

Troškovi vraćanja zakupljene imovine u prvobitno stanje obuhvataju troškove rastavljanja i sastavljanje odnosno imovine, obnovu mesta zakupa i dr. Obaveze za ovu vrstu troškova mere se shodno odredbama MRS 37 - Rezervisanja, potencijalna obaveza i potencijalna imovina i iskazuju se onda kada nastane obaveza za njih.

Zakupac naknadno odmerava, nakon prvog dana trajanja zakupa, imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo) primenom metoda troška, što znači da se, kao i svako drugo sredstvo, vrednost snižava za amortizaciju.

Za izračunavanje godišnjeg iznosa amortizacije relevantna je procena da li se na osnovu uslova zakupa može pretpostaviti da će se vlasništvo preneti na zakupca i zakupodavac ostati vlasnik. Ako se pretpostavlja da će se vlasništvo preneti na zakupca, imovina se amortizuje do kraja korisnog veka trajanja. Ako će zakupodavac ostati vlasnik (nema realnih pretpostavki da će zakupac postati vlasnik zakupljenog sredstva), sredstvo se amortizuje u kraćem periodu od perioda zakupa i korisnog veka upotrebe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nakon inicijalnoga priznavanja, odnosno nakon prvog dana trajanja zakupa, knjigovodstvena vrednost obaveze po osnovu zakupa se:

- povećava, kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu zakupa;
 - umanjuje za izvršena plaćanja tokom perioda trajanja zakupa; i
 - ponovo meri/vrednuje, kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procene i nove okolnosti
- Zakupac ponovo meri obavezu po osnovu zakupa diskontovanjem revidiranih iznosa plaćanja za zakup i to po revidiranoj diskontnoj stopi u slučaju:
- promene trajanja zakupa, u kom slučaju zakupac revidirana plaćanja za zakup utvrđuje na osnovu revidirane dužine trajanja zakupa;
 - promene u proceni otkupa predmeta zakupa, u kom slučaju zakupac treba da utvrdi revidirana plaćanja po osnovu zakupa kako bi se odrazile nastale promene iznosa koje je potrebno platiti u okviru korišćenja opcije otkupa.

Pojednostavljeni pristup u evidentiranju zakupa, zakupac može primenjivati kod:

- kratkoročnih zakupa (zakupi u kojima od početka do kraja zakupa protekne manje od 12 meseci; zakup koji sadrži otkupnu opciju se ne tretira kratkoročnim zakupom) i
- zakupa imovine niske vrednosti (zakup imovine čija je vrednost, kada je imovina nova, do 5.000 USD). Pojednostavljeni pristup podrazumeva da se, u oba posmatrana slučaja, plaćanje zakupa, uobičajeno, priznaje na linearnoj osnovi tokom perioda zakupa.

Događaji nakon bilansa stanja

Događaji nakon bilansa stanja obuhvataju značajne događaje između datuma bilansa i datuma odobrenja finansijskih izveštaja za javno objavljivanje od strane Zakonskog zastupnika. Događaji koji nastanu nakon bilansa stanja iskazaće se i obelodaniti u skladu sa MRS 10 Događaji nakon bilansa stanja u smislu da li događaj predstavlja korektivni ili nekorektivni događaj. Menadžment Društva pre odobrenja finansijskih izveštaja utvrđuje važne događaje nakon bilansa stanja i uticaj tih događaja na finansijske izveštaje i obelodanjuje ih u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Transakcije obavljene u stranoj valuti preračunavaju se na dan poslovne promene u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu. Sredstva i obaveze iskazani u devizama na dan Bilansa stanja preračunavaju se i iskazuju u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, a koji važi na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Realizovane pozitivne ili negativne kursne razlike koje su rezultat preračunavanja poslovnih transakcija u stranoj valuti bilansirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunati su u RSD po srednjem/ugovorenom kursu valute koji je važio na dan Bilansa stanja. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u Bilansu uspeha Društva/Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični kursevi za najučestalije strane valute u primeni na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja su sledeći:

Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs:	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1		117,1737	117,3224
USD	1		105,8671	110,1515
CHF	1		125,5343	119,2543
GBP	1		135,0550	132,7026
RUB	1		1,1764	1,5292

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

Porezi i doprinosi*Tekući porez*

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Porez na dobitak u visini od 15% se plaća na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije. Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

Primanja zaposlenih*Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima Republike Srbije, Društvo je u obavezi da obračuna i plati poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju porez na zarade i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i na teret zaposlenih u obračunatim iznosima po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Ovi porezi i doprinosi čine rashod perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina

Zakonom o radu Društvo je u obavezi da plati naknadu zaposlenima, prilikom odlaska u penziju, u visini tri prosečne mesečne neto zarade ostvarene u Društvu ili u visini dve prosečne bruto zarade Republike Srbije (opcija koja je povoljnija za zaposlenog) u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju. Na dan bilansa izrađen je obračun rezervisanja otpremnine za odlazak u starosnu ili invalidsku penziju u iznosu od 18.270 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Parametri:	Iznos
Diskotna stopa	7%
Procenjena stopa rasta prosečne zarade	6,5%
Procenat fluktuacije zaposlenih	10%
Otpremnina po Zakonu	247.942,00 RSD

Prema mišljenju rukovodstva Društva sadašnja vrednost obaveza za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova jeste materijalno značajna za finansijske izveštaje sagledane u celini i zbog toga su u ovim finansijskim izveštajima izvršena rezervisanja po ovom osnovu.

6. Ključne računovodstvene procene

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvređenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvređenje zaliha

Obračunata je ispravka vrednosti zaliha na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti prodaje ili realizacije u procesu proizvodnje. Naša procena je zasnovana na analizi kretanja zaliha, istorijskim otpisima, procenama kretanja na tržištu prodaje, planovima prodaje, promenama u uslovima prodaje, procene rokova upotrebe, kao i procene stanja i upotrebne vrednosti zaliha, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti zaliha. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim prodajama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti zaliha, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvređenje učešća u kapitalu

Gubitak od umanjenja vrednosti učešća u kapitalu je iznos za koji je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknativnog iznosa, čiju procenu treba da vrše kompetentne osobe, kad god postoje indicije da je vrednost umanjena, a najmanje na kraju poslovne godine. Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama IAS 36, vrši se procena nadoknativnog iznosa učešća u kapitalu. Nadoknativni iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjene za troškove otuđenja i
- upotrebne vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ako bilo koji od ova dva iznosa premašuje knjigovodstvenu vrednost, vrednost učešća u kapitalu nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa. Kada je knjigovodstvena vrednost učešća u kapitalu veća od nadoknadive vrednosti, učešće u kapitalu se smatra obezvređenim i vrši se umanjeno do nivoa procenjene nadoknadive vrednosti.

Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za procenu očekivanih kreditnih gubitaka zahteva određen stepen procene i prosuđivanja. Zasnovan je na očekivanom kreditnom gubitku grupisanom na osnovu dana kašnjenja i daje pretpostavke za alociranje ukupne očekivane stope kreditnog gubitka za svaku grupu. Ove pretpostavke uključuju nedavno prodajno iskustvo, istorijske stope naplate, aktuelna geopolitička dešavanja, inflacije i dostupne informacije o budućnosti.

Ispravka vrednosti za očekivane kreditne gubitke, kako je obelodanjeno u napomeni 9, izračunava se na osnovu informacija dostupnih u vreme pripreme. Stvarni kreditni gubici u narednim godinama mogu biti veći ili manji.

Fer vrednost

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Po mišljenju rukovodstva, verovatnoća odliva sredstava po ovom osnovu je materijalno značajna pa su iz tog razloga u prikazanim finansijskim izveštajima izvršena rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju, rezervisanja za otpremnine po osnovu raskida radnog odnosa i jubilarnih nagrada.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se u najvećoj meri na pitanja koja se tiču sporova sa bivšim zaposlenima (isplate pomoći) i radnih sporova, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku tekućeg poslovanja. Pravni sektor Društva procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Na osnovu izveštaja Advokatske kancelarije Biljić, advokata Božidara Grubovića, advokata Danice Radivojević kao i advokata Sabahudina Tahirovića i Gorana Atanaskovića o sudskim sporovima koji se vode protiv Društva nisu formirana rezervisanja za potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike. Rukovodstvo veruje da će Društvo u narednom periodu ostvariti oporezivu dobit za korišćenje priznatih odloženih poreskih sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

Prihodi od ugovora sa kupcima

Prilikom priznavanja prihoda u vezi sa prodajom dobara kupcima, ključnom obavezom izvršenja Društvo smatra momenat isporuke dobara kupcu, jer se smatra da je to trenutak kad kupac stiče kontrolu nad obećanim dobrima i to je prednost nesmetanog pristupa.

Prilikom priznavanja prihoda po osnovu pružanja usluga, prihodi se priznaju u trenutku kada je usluga u potpunosti izvršena. Poslovni prices Društva obuhvata usluge koje se izvrše u kratkom poslovnom procesu, te je momenat priznavanja prihoda momenat izvršenja usluge (peronizacija, parking, opsluga)

Inkrementalna stopa zaduživanja

Tamo gde se implicitna kamatna stopa u zakupu ne može lako odrediti, procenjuje se inkrementalna stopa pozajmljivanja kako bi se diskontovala buduća plaćanja zakupa, izmerila sadašnja vrednost zakupa i izmerila sadašnja vrednost obaveze po zakupu na datum početka zakupa. Takva stopa je zasnovana na onome što kompanija procenjuje da bi morala da plati trećem licu da pozajmi sredstva neophodna za dobijanje imovine slične vrednosti kao imovine sa pravom korišćenja sa sličnim uslovima, bezbednosnim i ekonomskim okruženjem.

7. Poslovni segmenti

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse i
- za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

8. Nematerijalna imovina

Stanje i promene nematerijalne imovine (osim gudvila) mogu se predstaviti narednom tabelom:

PROMENE NEMATERIJALNE IMOVINE	Ulag anje u razvo j	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Softver i ostala prava	Ostala nemat erijalna imovin a	Gudvil	Nemate rijalna imovina uzeta u lizing	Nemate rijalna imovina u pripremi	Avansi za nemater ijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost:									
Stanje 01.01.2022. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Ispravka vrednosti:									
Stanje 01.01.2022. godine	0	69	30,542	0	0	0	0	0	30,611
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	25	200	0	0	0	0	0	225
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	25	200	0	0	0	0	0	225
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	94	30,742	0	0	0	0	0	30,836
Sadašnja vrednost:									
31.12.2022. godine	0	3,714	396	0	0	0	0	0	4,110
Nabavna vrednost:									
Stanje 01.01.2023. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PROMENE NEMATERIJALNE IMOVINE	Ulag anje u razvo j	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Softver i ostala prava	Ostala nemat erijalna imovin a	Gudvil	Nemate rijalna imovina uzeta u lizing	Nemate rijalna imovina u pripremi	Avansi za nemater ijalnu imovinu	Ukupno
Povećanja:	0	0	865	0	0	0	0	0	865
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	865	0	0	0	0	0	865
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	3,808	32,003	0	0	0	0	0	35,811
Ispravka vrednosti:									
Stanje 01.01.2023. godine	0	94	30,742	0	0	0	0	0	30,836
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	24	242	0	0	0	0	0	266
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	24	242	0	0	0	0	0	266
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	118	30,984	0	0	0	0	0	31,102
Sadašnja vrednost:									
31.12.2023. godine	0	3,690	1,019	0	0	0	0	0	4,709

Nematerijalna imovina	2023	2022
Koncesije, patenti, licence i slična prava	3,808	3,807
Ostala nematerijalna ulaganja	32,003	31,138
Ukupno:	35,811	34,945
Ispravka vredn.nemat.ulaganja	31,102	30,835
Ukupno:	4,709	4110

Koncesije, patenti, licence i slična prava	2023	2022
Licence	3,808	3,807
Ispravka vred,koncesija,patenata licenci i sl.prava	118	93
Ukupno:	3,690	3.714

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ostala nemater. ulaganja	2023	2022
Programi za računare (softver) nabavljeni odvojeno od računara	32,003	31,138
Ispravkama vrednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	30,984	30.742
Ukupno:	1,019	396

Pregled nematerijalnih ulaganja	Amortizaciona stopa	P.S. 2023	Dir.pov.	Ulaganja 2023	Ispr.vred 2023	Saldo 31.12.2023.
Licenca integralni informacioni sistem	trajna	3,583				3,583
Licenca NiceLabelDesignerExpres2017	trajna	23				23
Licenca Microsoft WinSvrSTDCore52 2019		123			117	6
Microsoft TSD-03245OFFICE HOME	trajna	78				78
Aplikativni softver		31,138		865	30,984	1,019
UKUPNO:		34,945	0	865	31,101	4,709

1. Procena da je licenca integralnog informacionog sistema neograničenog korisnog veka, podržana je sledećim razlozima:

- a) Ne postoji aktivno tržište za ovakav tip licenci
- b) Zbog nepostojanja sličnih programa, ne može se izmeriti fer vrednost ove licence
- c) Ista je rađena samo za potrebe integralnog informacionog sistema BAS-a.

2. Licenca Nice Labe Designer Express 2017, neograničenog je korisnog veka trajanja.

3. Licenca Microsoft TSD-03245OFFICE HOME neograničenog je korisnog veka trajanja i kako je nabavljena u 2019.god., rađen je test na obezvređenje ove nematerijalne imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Korišćena metoda za obračun amortizacije nematerijalne imovine je proporcionalna metoda.

9. Nekretnine, postrojenja, oprema

Stanje i promene nekretnina, postrojenja i opreme mogu se predstaviti narednom tabelom:

PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Polj opriv redn o i ostal o zeml jište	Gr ađ evi ns ko ze mlj išt e	Građevi nski objekti	Postroje nja i oprema	Inve stici one nekr etnin e	NPO uzeti u lizing sa pravom korišćenja preko godinu dana	NPO u pripremi	Ostale NPO	Ulag anja na tudi m NPO	Avansi za NPO	Ukupno
Nabavna vrednost:											
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	379.396	134.699	0	0	1.896.297	3.256	0	53.125	2.466.773
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	838	3.303	0	20.134	377.746	0	0	0	402.021
Preknjižavanje Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	838	3.303	0	20.134	377.746	0	0	0	402.021
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	1.245	0	0	4.159	0	0	9.225	14.629
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	1.245	0	0	0	0	0	0	1.245
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	4.159	0	0	9.225	13.384
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	380.234	136.757	0	20.134	2.269.884	3.256	0	43.900	2.854.165
Ispravka vrednosti:											
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	180.215	69.049	0	0	0	1.312	0	0	250.576
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	35.753	9.449	0	2.013	0	0	0	0	47.215
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	0	35.753	9.449	0	2.013	0	0	0	0	47.215
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	1.000
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	1.000
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	215.968	77.498	0	2.013	0	1.312	0	0	296.791
Sadašnja vrednost:											
31.12.2022.	0	0	164.266	59.259	0	18.121	2.269.884	1.944	0	43.900	2.557.374

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredno i ostalo zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije nekretnosti	NPO uzeti u lizing sa pravom korišćenja preko godinu dana	NPO u pripremi	Ostale NPO	Ulaganja na tuđu NPO	Avansi za NPO	Ukupno	
godine											
Nabavna vrednost:											
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	380.234	136.757	0	21.605	2.269.884	3.256	0	43.900	2.855.636
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	6.480	9.489	0	0	769.798	0	0	222.415	1.008.182
Preknjižavanje Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	6.480	9.489	0	0	769.798	0	0	222.415	1.008.182
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	4.583	0	0	16.015	12	0	0	20.610
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	4.583	0	0	0	12	0	0	4.595
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	16.015	0	0	0	16.015
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	386.714	141.663	0	21.605	3.023.667	3.244	0	266.315	3.843.208
Ispravka vrednosti:											
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	215.968	77.498	0	2.013	0	1.312	0	0	296.791
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	35.812	8.326	0	2.177	0	0	0	0	46.315
Preknjižavanje Amortizacija	0	0	35.812	8.326	0	2.177	0	0	0	0	46.315
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	4.407	0	0	0	0	0	0	4.407
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	4.407	0	0	0	0	0	0	4.407
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	251.780	81.417	0	4.190	0	1.312	0	0	338.699
Sadašnja vrednost:											
31.12.2023.godine	0	0	134.934	60.246	0	17.415	3.023.667	1.932	0	266.315	3.504.509

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Specifikacija NPO prikazana je u sledećim tabelama:

Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva	2023	2022
Građevinski objekti	134,934	164,266
Postrojenja i oprema	60,246	59,259
Ostale nekr.et.postr. i oprema	1,932	1,944
Nekr.postr.i oprema u pripr.	3,023,667	2,269,884
Investicione nekretnine	0	0
Avansi za nekr.postr.opremu	266,315	43,900
NPO uzetu lizing sa pr.kor.preko 1 god.	17,415	18,120
Ukupno:	3,504,509	2,557,373

Građevinski objekti	2023	2022
Građevinski objekti	386,714	380,234
Ispravka vrednosti građevinskih objekata	251,780	215,968
Ukupno:	134,934	164,266

Postrojenja i oprema	2023	2022
Postrojenja i oprema	141,663	136,757
Ispravka vrednosti postrojenja i opreme	81,417	77,498
Ukupno:	60,246	59,259

Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	2023	2022
Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	3,244	3,256
Ispravka vrednosti postrojenja i opreme	1,312	1,312
Ukupno:	1,932	1,944

Struktura NPO u pripremi, prikazana je u sledećoj tabeli:

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
sitan inv.u pripr.	260	354
izrada tehn.dok.AS blok 42	1.860	1.860
overe tehn.dok-javn beležnik	1.290	1.290
nova org.i tehn.reš.AS bl. 42	9.166	9.166
izrada tehn.dok.AS blok 42	84.222	72.488
izrada tehnol. Reš. AS bl. 42	12.647	12.647
pr.rad.raščiš.terena.bl.42	9.960	9.960
nadzor na rašč.ter.bl.42	249	249
prip.rad.na izgr.per.bl.42	9.159	9.159

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
izr.integr.finan.mod.bl.42	32.600	32.600
autor.učeš.na izgr.bl.42	5.307	5.307
aut.uč.u fazama proj.bl.42	6.189	6.189
upr.proj.na izgr.bl.42	244.856	133.268
org.kancel.za prać.izgr.bl. 42	8.508	8.508
aut.učeš.u izgr.bl.42	8.091	8.091
uređ.step.rest.Golf	0	1.794
uređ.park.prost.rest.Golf	0	1.501
nakn.za priklj.adm.taxi bl.42	1.064	843
izr.zad.kraka step.rest.Golf	0	1.643
kont.tehn.dok.bl.42	6.552	5.783
prip.rad.na izgr.per.bl.42	9.582	9.582
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42	240	240
nab.dela građ.ogr.bl.42	647	647
uzor.i hem.anal.zemlj.bl.42	650	650
prip.rad.na rač.ter.bl.42	9.960	9.960
nadz.na rač.ter.bl.42	240	240
priklj.na ED mrežu bl.42	226	226
opt.stajal. u transp.putnika	26.594	26.594
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42-rašč.	230	230
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42-ruš	250	250
izrada makete segm.st.zgr.bl.42	142	142
kons.usl.str.pom.u odn.nar.i grada	37.966	21.394
kon.usl.bud.stat.obj bl 42	37.584	21.169
kon.usl.vez.za efik.završ.pr.bl.42	37.026	20.767
razvoj softv.bl.42	41.207	41.207
izv.geod.rad.na geod.pr.bl.42	9.848	8.061
izv.rad.gornj.i donj.str.peona bl.42	280.099	280.099
koord.za bezb.izdr.bl.42	5.070	4.290
geotehn.pregled podtla bl.42	1.322	1.322
razvod el.inst.bl.42	607	607
izr.i mont.vent.opr-Golf	0	970
org.kanc.bl.42	8.467	8.467
izgr.podz.inst.vod.kan.bl.42	121.491	121.491
gr.rad.na izgr.per.nadstr.bl.42	113.266	113.266

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
gr.rad.na izgr.per.prost.bl.42	149.030	149.030
aut.uč.u fazi proj.i izgr.bl.42	2.116	2.116
izv.zemlj.rad.na isk.tem.jame bl.42	114.738	114.738
prip.rad.na ruš.kol.povr.bl.42	9.964	9.964
izr.šipova tem.ploče bl.42	170.415	170.415
plan det.regul.zone libl.42	2.716	2.716
izr.elab.potr.kapac.bl.42	20.584	20.584
izr.elab.medij.prez..bl.42	21.166	21.166
hidrogeol.istr.6 bunara bl.42	29.313	27.924
izv.građ.rad.temeljne ploče bl.42	387.281	387.281
eksper.i prip.nultog izv.bl.42	195	195
izr.tehn.dok.IDR,PGD,PZI bl.42	2.290	2.290
org.kanc.za prać. Bl.42	8.466	8.466
autor.uč.u preds.faz.bl.42	4.233	4.233
trošk.kam.inv.kred.bl.42	82.975	44.250
razv.elekt.inst.port.bl.42	413	413
tehn.dok.PGD i PZI bl.42	423	423
izv.elek.inst.rad.port.bl.42	64	64
tehn.reš.Snopr.tehn.sav.ODS	2.220	2.220
org.kanc.real.proj.bl.42	8.466	8.466
aut.učeš.u faz.proj.bl.42	4.233	4.233
gr.rad.podz.šahte i rezer.smeš.bl.42	50.112	50.112
izr.akta o sis.tehn.zašt.bl.42	1.046	1.046
opr.i pov.bun.sa komp.rez.priklj.bl.42	70.458	70.457
izr.AB konstr. suter.st.pl.bl.42	32.594	32.594
izg.spolj.uređ.st.pl.i aneksa bl.42	71.937	36.783
el.energ.rad.izgr.st.pl.blok 42	97.454	45.624
Efiskalizacija Bas-a	0	2.781
bravar.rad.ograda blok 42	111.608	24.893
organiz.kancel.bl.42	12.665	4.224
nab.rač.opr.u okviru IIS-BAS	0	5.612
tel.rad.stan.pl.bl.42	137.417	0
izv.rad.nads.a,b,c.stan.pl. Bl.42	171.619	0
kamata fond za razvoj	11.379	0
izgr.park.posetioci .bl.42	8.118	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
izgr.park.zaposl.bl.42	32.711	0
izv.rad.energ.rad.bl.42	5.545	0
kamata za refin.PŠ	3.009	0
UKUPNO:	3.023.667	2.269.884

NPO uzete u lizing sa periodom korišćenja preko 1 god.	2023	2022
NPO uzete u lizing sa pr.kor.preko 1 god.	21,604	20,133
ispr.vredn.NPO uzete u liz.sa pr.kor.preko 1g	4,190	2,013
Ukupno:	17,414	18,120

Da bi se određeni ugovor smatrao zakupom:

- mora da postoji identifikovano sredstvo koje je predmet zakupa,
- zakupac ima pravo da stekne gotovo sve ekonomske koristi od upotrebe i
- zakupac ima pravo da usmerava korišćenje identifikovanog sredstva

Identifikacija lizinga u skladu sa MSFI 16- Lizing izvršena je u skladu sa bitnim elementima Ugovora o zakupu poslovnog prostora 4382/3287

Obračun vrednosti imovine sa pravom korišćenja:

Opis	Pojedinačni iznos	Ukupno:
Depozit 3 rate	762.930,00	762.930,00
Diskontovanje 105 rata (108-3 rate depozit)	206.172,75	21.648.138,75
Ukupna vrednost lizinga na dan 01.01.2023.		22.411.068,75

Obračun diskontovane vrednosti

Opis	Pojedinačni iznos
Depozit	762.930,00
Iznos glavnice	18.828.084,50
Kamata	2.820.054,25
Ukupno:	22.411.068,75

Osnovica za obračun amortizacije

Opis	Pojedinačni iznos
Depozit	762.930,00
Iznos glavnice	18.828.084,50
Ukupno:	19.591.014,50

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obračun amortizacije

Broj rata (10 godina)	108
Osnovica za obračun	19.591.014,50
Iznos mesečne amortizacije	181.398,28

Obračun mesečne kamate

Broj rata (10 godina)	108
Osnovica za obračun	2.820.054,25
Iznos mesečne kamate	26.111,61

Na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u iznosu od 3,023,667 hiljada dinara u najvećem obimu iskazana su ulaganja vezana za izgradnju Nove autobuske stanice u Bloku 42.

Deo investicija koje se odnose na restoran Golf nisu još uvek aktivirane, jer je nadležna inspekcija prekinula izvođenje radova, do pribavljanja potrebnih dozvola.

U posebnim analitičkim evidencijama nekretnina, postrojenja i opreme obezbeđene su odgovarajuće evidencije o nabavnoj vrednosti i ispravkama vrednosti.

Nove nabavke bilansirane 2023. godini iskazane su po nabavnoj vrednosti koja uključuje sve izdatke koji se priznaju u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema

Na dan Bilansa stanja za 2023. godinu Društvo ima upisane hipoteke na sledećim nepokretnostima:

Predmet hipoteke	Rešenje kojim je izvršen upis u katastar nepokretnosti / zemljišne knjige	Osnovni Ugovor po osnovu kojeg je izvršen upis hipoteke	Poverilac	Dužnik	Valuta	Visina hipoteke (osnovni iznos)
Restoran Golf	952-02-12-224-16207/2023	Ugovor o kratkoročnom kreditu br.360052452108889073	Banka poštanska štedionica a.d. Beograd	BAS a.d. Beograd	rsd	120.000.000,00
Stanični plato-peronski prostor sa pripadajućom infrastrukturom	952-02-12-225-16575/2023	Ugovor o dugoročnom kreditu br.360052458280229087	Banka poštanska štedionica a.d. Beograd	BAS a.d. Beograd	eur	12.000.000,00

Rekapitulacija građevinskih objekata i status svojine u zemljišnim knjigama prikazani su u sledećoj tabeli:

Inv.broj	Naziv	Lokacija	Sadašnja vrednost	Napomena
13682	Parking autobusa	Blok 10	11.141.209,93	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br. ROP-BGDU-15539-1/2018
13971	Info pult+susret	Blok 10	4.858.712,25	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13680	Kontrolni punkt 1	Blok 10	229.128,48	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13681	Kontrolni punkt 2	Blok 10	534.553,02	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

13974	Javni toalet	Blok 10	3.984.943,02	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13973	Nadstrešnica dolazni	Blok 10	14.706.203,67	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
9488	Golf zajedničke službe	Restoran Golf Kneza Višeslava 23	3.300.686,01	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
9489	Magacin Golf	Restoran Golf Kneza Višeslava 24	711.911,06	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
8963	Zgrada Golf klub	Restoran Golf Kneza Višeslava 25	75.161.838,77	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
5481	Poslovnica Turist biro	Maršala Birjuzova	2.657.006,06	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
13972	Servis autobusa	Blok 10	17.648.221,07	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
	Ukupno:		134.934.413,34	

10. Dugoročni finansijski plasmani

Privredno društvo je iskazalo dugoročne finansijske plasmane u ukupnom iznosu od 45.908 hiljada dinara, a koji se odnose na:

Dugoročni finansijski plasmani:	2023.	2022.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju	235	235
Ostali dugoročni finansijski plasmani	18.804	22.424
Otkupljene sopstvene akcije	26.869	10.325
Ukupno:	45.908	32.984

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju predstavljaju:

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hov raspoložive za prodaju	2023.	2022.
Upis akcija „Srbijatransport“	235	235
Ukupno:	235	235

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana Privredno društvo je bilansiralo sledeće:

Ostali dugoročni finansijski plasmani	2023.	2022.
Potraživanja za prodane društvene stanove	7.658	8.291
Potraživanja po kreditima datim radnicima za adaptaciju stanova	11.146	14.133
Ukupno:	18.804	22.424

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati zaposlenima za rešavanje stambenih pitanja . U 2023. vršena je revalorizacija rata za stambene kredite u skladu sa Zakonom o dopunama i izmenama zakona o stanovanju, i to na dan 30.06.2023. i 31.12.2023., a prema statističkim podacima objavljenim u Sl. glasniku br.58/23 i br.3/24. Koeficijent revalorizacije iznose: na dan 30.06.2023. koeficijent je 0,016, a 31.12.2023. koeficijent je 0,015.

Na kraju godine kod ovih dugoročnih finansijskih plasmana urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjenje vrednosti.

U okviru pozicije kapitala ostalih pravnih lica Privredno društvo iskazuje učešće u kapitalu Privrednog društva Srbijatranspot (47 akcija). Prema podacima Beogradske berze vrednost jedne akcije „Srbijatransporta“ na dan 31.12.2023. iznosi 5.000,00 dinara.

U skladu sa članom 474. Zakona o privrednim društvima i pravima nesaglasnih akcionara u 2023. godini vršen je otkup sopstvenih akcija. Pravo na otkup sopstvenih akcija u 2023. godini imali su akcionari sa ukupnim brojem od 16.544 akcija. Društvo na dan 31.12.2023. poseduje ukupno 26.869 otkupljenih sopstvenih akcija.

Sopstvene akcije, koje se nalaze u svojini akcionarskog društva imaju poseban pravni režim - ne daju nikakva akcionarska prava (ni imovinska ni statusna), što je jasno propisano članom 286. Zakona, u skladu sa kojim sopstvene akcije ne daju pravo glasa, pravo na dividendu ili druga primanja, niti mogu biti osnov za plaćanja akcionarima osim u slučaju smanjenja kapitala. Shodno članu 287. Zakona, obaveza otuđenja sopstvenih akcija predviđena je u četiri slučaja, a u konkretnom primeru radi se o slučaju iz čl.284.tač.1) ZPD .

Dakle, to znači da samo ako je društvo, ispunjavajući svoju obavezu otkupa akcija, u skladu sa zakonom, steklo akcije u vrednosti preko 10% vrednosti osnovnog kapitala, propisana obaveza se odnosi na taj slučaj, pa bi društvo bilo u obavezi da iste otuđi u roku od tri godine, računajući od dana sticanja, a ako ih ne otuđi, obavezno je da ih poništi i po tom osnovu izvrši smanjenje osnovnog kapitala.

Prema tome, kako je Društvo steklo 8,64% zaključno sa 31.12.2023.godine, te je evidentno da je sticanje akcija u manjem obimu od zakonskog limita od 10% od osnovnog kapitala društva, ova obaveza ne pogađa Društvo.

Starosna struktura dugoročnih finansijskih plasmana predstavljena je narednom tabelom:

Starosna struktura dugoročnih finansijskih plasmana	2023.	2022.
Od 1 do 2 godine	1.525	1.606
Od 2 do 3 godine	1.525	1.606
Od 3 do 5 godina	3.050	3.212
preko 5 godina	39.808	26.560
Ukupno:	45.908	32.984

11. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su iskazana u iznosu od 9.062 hiljada rsd.

Kretanje na računu odloženih poreskih sredstava u posmatranom periodu je sledeće:

Kretanje promena na odloženim poreskim sredstvima	2023.	2022.
Stanje na početku godine	6.510	19.579
Povećanje u korist odloženih poreskih prihoda	2.552	
Smanjenje na teret odloženih poreskih obaveza		
Smanjenje na teret odloženih poreskih rashoda		13.069
Stanje na kraju godine	9.062	6.510

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Odložena poreska sredstva obračunata su po osnovu:

- razlike između poreske i računovodstvene osnovice

Poreska osnovica	272.135.514
Računovodstvena osnovica	211.720.732
PO > RO	60.414.782
Poreska stopa	15%
Odloženo poresko sredstvo	9.062.217,30

- Obračun odloženih poreza prikazan je u sledećoj tabeli:

Stanje na dan 31.12.2022.	6.510.408,15
Odložena poreska obaveza	0,00
Stanje na dan 31.12.2023.	9.062.217,30
Za knjiženje 722	2.551.809,15

12. Zalihe

U okviru zaliha bilansirane su sledeće pozicije:

Zalihe	2023.	2022.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	6.515	9.294
Roba	4.169	4.918.
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	12.252	7.311
Ukupno:	22.936	21.523

U okviru zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara bilansirani su:

Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	2023.	2022.
Materijal	6.508	9.289
Alat i inventar	7	5
Ukupno:	6.515	9.294

Zalihe materijala se sastoje od:

Materijal	2023.	2022.
Zalihe materijala u ugostiteljstvu	1.248	2.211
Potrošni materijal u magacinu	1.009	1.736
Ogrev i mazut	2.269	2.912
Kanacelarijski materijal u magacinu	140	291
Vrednosnice u depou (karte i žetoni)	1.842	2.139
Ukupno:	6.508	9.289

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Alat i inventar se sastoje od:

Alat i inventar	2023.	2022.
Sitan inventar na zalihamu do 1 godine	7	5
Sitan inventar u upotrebi do 1 godine	27.414	28.901
Auto gume u upotrebi	80	136
Službena odeća u upotrebi	9.928	10.017
Ukupno:	37.429	39.059
Ispravka vrednosti zaliha materijala:	2023.	2022.
Ispravka vrednosti sitnog inventara u upotrebi	27.414	28.901
Ispravka vrednosti auto guma	80	136
Ispravka vrednosti službene odeće u upotrebi	9.928	10.017
Ukupno:	37.422	39.054
Ukupno Alat i inventar:	7	5

U okviru zaliha robe bilansirani su:

Roba	2023.	2022.
Roba u magacinu	521	561
Roba u prometu na malo	3.648	4.357
Ukupno:	4.169	4.918

Roba u prometu na malo:

Roba u prometu na malo	2023.	2022.
Maloprodajna vrednost robe u ugostiteljstvu	5.224	8.461
Roba u prodavnicama	5.883	6.314
Roba u prodavnici-smart kartice BUS PLUS	0	85
UkalkulisaniPDV	1.821	2.426
Ukalkulisana razlika u ceni robe	5.638	8.077
Ukupno:	3.648	4.357

Potraživanja za plaćene avanse za zalihe i usluge Privredno društvo je bilansiralo u iznosu od 12.252 hiljada dinara

Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2023.	2022.
Plaćeni avansi za obrtna sredstva	9.237	3.975
Plaćeni avansi za usluge u zemlji	2.935	2.757
Plaćeni avansi za usluge u inostranstvu	80	579
Ukupno:	12.252	7.311

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Najveći deo bilansiranih plaćenih avansa za zalihe i usluge se odnosi na:

Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2023.	Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2022.
GRAFOKARTON D.O.O.	7.559	RSM	445
NIS-PETROL	1.611	WAYOUT	228
R.S.M. SERBIA	444	VIVA TRAVEL	218
Ostali:	2.638	Ostali:	6.420
Ukupno:	12.252	Ukupno:	7.311

13. Potraživanja po osnovu prodaje

Privredno društvo je u 2023. godini bilansiralo potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od 71.921 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje	2023.	2022.
Kupci u zemlji za prodane proizvode, robu i usluge	71.753	52.369
Kupci u zemlji-prefakturisanje	732	479
Ispravka vrednosti-otpis potraživanja od kupaca	6.220	3.645
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	6.220	3.645
Ispravka vrednosti u skladu sa MSFI 9	564	486
Ukupno:	71.921	52.362

Najveći deo bilansiranih potraživanja od kupaca u zemlji se odnose na:

Kupci u zemlji	2023.	Kupci u zemlji	2022.
Grad Beograd Sekretarijat za javni prevoz	10.444	LASTA	5.700
LASTA	6.565	NIŠ EKSPRES	3.414
NIŠ EKSPRES	3.418	GAGA TURS	1.900

Na dan 31.12.2023. na osnovu Odluke o usvajanju popisa, a po predlogu popisne komisije direktno/indirektno su otpisana potraživanja prikazana u tabeli:

DIREKTAN OTPIS

Naziv	Iznos u rsd
SIMON VOYAGES	2.563,12
N.S.T. PARISIENE	1.409,20
VOT-TURIST	81.927,25
Ukupno:	85.899,57

INDIREKTAN OTPIS

Naziv	Iznos u rsd
STRELA OBRENOVAC	2.400,00
DELONTRANS NP	2.000,00
MEGAPUL ŠIBENIK	104,02
EVROBUS TOURS	259,98
BOKSIT	52,00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

CENT.SOC.SJENICA	1.880,00
LED S&G MEDIA D.	400.655,96
OPTOP TRAVEL	59.870,00
SIMPLON ZAGUŽANE	2.261.876,70
Ukupno:	2.729.098,66

Obezbvredjenje potraživanja od kupaca definisano je Pravilnikom o računovodstvenim politikama u skladu sa MSFI 9 kojim se predviđa model „očekivanih kreditnih gubitaka“ prema pojednostavljenom modelu.

Društvo može po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka izvršiti obezbvredjenje sredstava. Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora.

Posmatrana godina koja je polazni parametar u matrici sa podacima o ukupnim potraživanjima, naplatom i dinamikom naplate je 2022. godina.

2022. godina je uzeta kao reprezentativna godina po svim poslovnim parametrima.

Matrica obezbvredjenja :

Re d. br.	Grupisanje po dospelosti	Saldo potraživanja koji je ušao u grupu dospelosti	Naplaćeno u toku godine	Saldo potraživanja koji je prenet u sledeću grupu dospelosti	Ukupni kreditni gubitak	Stope istorijskih kreditnih gubitaka	Korekcija po osnovu očekivanih promena	Stope očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja	Saldo bruto potraživanja na dan Bilansa stanja	Saldo ispravke vrednosti na dan Bilansa stanja
1	Nedospela	555.084.069,11	473.431.202,54	81.652.866,57	1.609.743,80	0,29%	15,00%	0,33%	59.072.487,07	197.006,74
2	Dospela 1 do 30 dana	81.652.866,57	56.785.100,27	24.867.766,30	1.609.743,80	1,97%	15,00%	2,27%	7.294.011,36	165.367,29
3	Dospela 31 do 60 dana	24.867.766,30	2.553.386,72	22.314.379,58	1.609.743,80	6,47%	15,00%	7,44%	318.636,77	23.719,95
4	Dospela 61 do 90 dana	22.314.379,58	5.273.298,66	17.041.080,92	1.609.743,80	7,21%	15,00%	8,30%	658.054,21	54.592,31
5	Dospela 90-360	17.041.080,92	15.431.337,12	1.609.743,80	1.609.743,80	9,45%	15,00%	10,86%	1.925.674,41	209.189,71
6	Dospela preko 360 nikad naplaćena	1.609.743,80		indirektan i deo direktan otpis	1.609.743,80	100,00 %	0,00%	100,00%	2.729.098,66	2.729.098,66
	Ukupno		553.474.325,31						71.997.962,48	3.378.974,66

Kao parametar za korekciju po osnovu očekivanih promena od 15 % uzet je podatak o godišnjoj stopi inflacije prema sopštenju RZS 010 od 12.01.2023. Smatramo da rast inflacije može biti direktni faktor rizika u naplati potraživanja.

U skladu sa računovodstvenim politikama i primenom MSFI 9 izvršen je otpis u ukupnom iznosu od 3.379 hiljada dinara. Indirektan/direktan otpis u iznosu od 2.815 hiljada rsd i 564 hiljada u skladu sa MSFI 9.

Prema predlogu popisne komisije, a u skladu sa Odlukom Odbora direktora izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga sumnjivih i spornih potraživanja. Isknjižavanje je izvršeno shodno periodu zasterelosti u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Isknjiženja su iskazana u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Konto	Naziv	iznos u rsd
20498	SINDIKAT ZAPOS.U SOC. ZAŠTITI	30.990,00
20498	MAXIBUS	36.608,02
20498	GALEB KOMERC	58.145,99
UKUPNO:		125.744,01

Struktura usaglašenih Izvoda otvorenih stavki prikazana je u sledećoj tabeli:

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
204	75.242	65.368	9.374
Ukupno %	100%	88%	12%

Potraživanja koja su osporena uglavnom se odnose na različite datume knjiženja faktura i kompenzacija, te ih nećemo posebno obelodanjivati.

Na stepen nepotvrđenih IOS-a uticaj ima to što su lica koja nisu odgovorila na IOS-e mahom Društva (prevoznici) koja su u blokadi i sa problemima u poslovanju, neki od njih više i ne obavljaju promet. I pored velikih napora, pokušaja komunikacije preko zvaničnih mail adresa Društvo nismo uspeli da izvršimo usaglašavanje.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje je sledeća:

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje	2023.	2022.
Do 30 dana	66.310	45.765
Od 30 do 60 dana	319	385
Od 60 do 180 dana	2.563	3.324
Preko 360 dana	2.729	2.888
Ukupno:	71.921	52.362

14. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja imaju sledeću strukturu:

Ostala kratkoročna potraživanja	2023	2022
Potraživanja iz specifičnih poslova	4.564	1.016
Druga potraživanja	631	1.027
Porez na dodatu vrednost	6.915	605
Ukupno:	12.110	2.648

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potraživanja iz specifičnih poslova imaju sledeću strukturu:

Ostala potraživanja po osnovu specifičnih poslova	2023.	2022.
Potraživanja iz spec.poslova - prevoznici	0	1
Potraživanja za aranžmane	20	5
Potraživanja od građana -kartice	4.544	1.010
Ukupno:	4.564	1.016

Druga potraživanja

Druga potraživanja osim potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa su bilansirana u ukupnom iznosu od 631 hiljada dinara i odnose se na:

Druga potraživanja	2023.	2022.
Potraživanja od zaposlenih	527	870
Potraživanja po osnovu naknada šteta	0	157
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	104	0
Ukupno:	631	1.027

Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa:

Potraživanja za više plaćen porez na dobit i Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	2023.	2022.
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0	0
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	0	0
Ukupno:	0	0

Potraživanja od zaposlenih Privredno društvo je iskazalo sledeća potraživanja:

Potraživanja od zaposlenih	2023.	2022.
Potraživanja od zaposlenih za robu i usluge	36	398
Potraživanja od zaposlenih za aranžmane	405	432
Potraživanja od zaposlenih po osnovu manjkova	3.212	3.214
Potraživanja od zaposlenih –naknada troškova sudskog spora	61	14
Ukupno:	3.714	4.058
Ispravka vrednosti za potraživanje – manjkovi	3.187	3.188
Ukupno:	3.187	3.188
Ukupno potraživanja od zaposlenih:	527	870

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potraživanja po osnovu naknada šteta obuhvataju:

Potraž. po osnovu naknada šteta	2023.	2022.
Potraživanja za naknadu štete od osiguravajućeg društva	0	157
Potraživanja za naknadu šteta iz sudskih sporova	0	0
Ukupno:	0	157

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju:

Potraž. po osnovu naknada koje se refundiraju	2023.	2022.
Potraživanja od vojnih instit. za naknadu zarada koje se refundi	104	0
Ukupno:	104	0

Porez na dodatu vrednost

Porez na dodatu vrednost bilansiran je u iznosu od 6.915 hiljada dinara i odnosi se na:

Porez na dodatu vrednost	2023.	2022.
PDV u primljenim računima po opštoj stopi osim plaćenih avansa	6.810	546
PDV u primljenim računima po posebnoj stopi osim plaćenih avansa	105	59
PDV u datim avansima po opštoj stopi	0	0
Ukupno:	6.915	605

Potraživanja od Poreske uprave usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Starosna struktura ostalih kratkoročnih potraživanja osim potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa je sledeća:

Starosna struktura drugih potraživanja	2023.	2022.
Do 30 dana	12.106	2.648
Od 30 do 60 dana		
Od 60 do 180 dana		
Do 360 dana	104	
Ukupno:	12.110	2.648

Na kraju godine kod ostalih kratkoročnih potraživanja urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjeње vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

15. Kratkoročni finansijski plasmani

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana je sledeća:

Kratkoročni finansijski plasmani	2023.	2022.
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do 1 godine	1.525	1.606
Ukupno:	1.525	1.606

Kratkoročni finansijski plasmani osnose se na deo dugoročnih obaveza po osnovu zajmova i kredita datih zaposlenima. Usglašavanje nije izvršeno, jer su potraživanja iskazana po osnovu osnovnih Ugovora, a na kraju poslovne godine Društvo korisnicima kredita dostavlja obaveštenje o stanju dospelih/ nedospelih obaveza po osnovu kredita. Na kraju godine kod kratkoročnih finansijskih plasmana urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjenje vrednosti.

Starosna struktura kratkoročnih finansijskih plasmana je sledeća:

Starosna struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	2023.	2022.
Do 30 dana	127	134
Od 30 do 60 dana	127	134
Od 60 do 180 dana	508	536
Do 360 dana	763	802
Ukupno:	1.525	1.606

16. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovina, kao i neposredno unovčive hartije od vrednosti bilansirani su u ukupnom iznosu od 128.704 hiljade dinara i odnose se na:

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	2023.	2022.
Hartije od vrednosti - gotovinski ekvivalenti-čekovi	30	10
Tekući (poslovni) računi	93.999	1.084
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	313	57
Blagajna	33.048	26.195
Devizni račun	1.029	1.030
Ostala novčana sredstva	285	379
Ukupno:	128.704	28.755

U okviru stavke Ostala novčana sredstva iskazana su sredstva po osnovu:

- Sredstva za korišćenje poslovne VISA kartice u iznosu od 47 hiljada rsd
- Primljen novac za isplatu bolovanja u iznosu od 12 hiljada rsd
- Izdvojena deponovana sredstva za licencu-turizam u iznosu od 96 hiljada rsd
- Izdvojena novčana sredstva-POS terminali 130 hiljada dinara

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

17. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja u ukupnom iznosu od 6.648 hiljada dinara odnose se na:

Aktivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred plaćeni troškovi	6.586	6.734
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	62	57
Potraživanja za nefakturisani prihod	0	1.098
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	0	2.047
Ukupno:	6.648	9.936

Unapred plaćeni troškovi se odnose na sledeće kategorije izdataka:

Unapred plaćeni troškovi	2023.	2022.
Unapred plaćena premija osiguranja (za period do 12 meseci)	6.309	6.265
Unapred plaćeni troškovi za stručne publikacije	117	222
Razgraničeni troškovi licenci-do 1 godine	160	168
Unapred plaćeni troškovi poreza	0	79
Ukupno:	6.586	6.734

Ostala aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

Ostala aktivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
PDV u naplaćenim računima – turizam	26	16
PDV u naplaćenim računima	36	41
Ukupno:	62	57

Potraživanja za nefakturisani prihod se odnose na:

Potraživanja za nefakturisani prihod	2023.	2022.
Unapred obračunati prihodi-refakcijaakcize	0	1.098
Potraživanje za nefakturisan prihod	0	0
Ukupno:	0	1.098

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza odnose se na:

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	2023.	2022.
Unapred plaćeni troškovi obrade kredita	0	2.047
Ukupno:	0	2.047

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

18. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija se odnosi na:

Data jemstva,garancije i druga prava	2023.	2022.
Bankarska garancija IATA	0	2.933
Ukupno:	0	2.933

Bankarska garancija izdata u korist IATA-e (Internationalair transport association) od strane Poštanske štedionice a.d. kao garancija za izmirivanje obaveza po osnovu Ugovora sa ovim međunarodnim posrednikom u prodaji avio karata.Prvobitan iznos garancije je bio 25.000eura,zatim je isti u februaru mesecu povećana na iznos od 40.000 eura.
Bankarska garancija je ukinuta na dan 18.08.2023.godine po osnovu raskida Ugovora sa IATA-om i isknjižena iz vanbilansne evidencije.

19. Kapital

Kapital ima sledeću strukturu:

KAPITAL	2023.	2022.
Osnovni kapital	349.431	349.431
Rezerve	78.712	90.061
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	9.722	103
Neraspoređen dobitak ranijih godina	372.845	237.920
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.885	184.314
Gubitak ranijih godina	279.040	279.040
Gubitak tekuće godine	0	0
Ukupno:	536.555	582.789

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

20. Osnovni kapital

Struktura Osnovnog kapitala je sledeća:

Osnovni kapital	2023.	2022.
Akcijski kapital	311.187	311.187
Ostali osnovni kapital	38.244	38.244
Ukupno:	349.431	349.431

Akcijski kapital je podeljen na akcije i čine ga:

Broj akcija kapitala	2023.	2022.
Akcijski kapital običneakcije	185.726	185.726
Akcijski kapital obične akcije fond PIO	31.119	31.119
Akcionarski fond Republike Srbije	94.342	94.342
Ukupno:	311.187	311.187

Struktura učešća u %	2023.	2022.
Akcijski kapital običneakcije	59,69%	59,69%
Akcijski kapital obične akcije fond PIO	10%	10%
Akcionarski fond Republike Srbije	30,31%	30,31%
Ukupno:	100%	100%

Ostali osnovni kapital čine:

Ostali osnovni kapital	2023.	2022.
Ostali kapital - stanovi	37.969	37.969
Ostali kapital BIBLIOTEKA	275	275
Ukupno:	38.244	38.244

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

21. Rezerve

Rezerve čine:

Rezerve	2023.	2022.
Zakonske rezerve	2.730	2.730
Statutarne i druge rezerve	75.982	87.331
Ukupno:	78.712	90.061

22. Nerealizovani dobici/gubitci po osnovu fin.sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata

Nerealizovani dobici po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata:

Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici	2023.	2022.
Aktuarski dobici ili gubitci po osnovu planova def.primanja	9.619	0
Nerealizovani dobici po osnovu Hov raspoloživih za prodaju	103	103
Ukupno:	9.722	103

U okviru pozicije aktuarski dobici/gubitci po osnovu planova def.primanja iskazana su aktuarski dobici u iznosu od 11.082 hiljada i aktuarski gubitci u iznosu od 1.463 hiljada, a sve u skladu sa aktuarskim obračunom za rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju za zaposlene u skladu sa MRS 19.

23. Neraspoređeni dobitak

Neraspoređeni dobitak	2023.	2022.
Neraspoređena dobit ranijih godina	372.845	237.920
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.885	184.314
Neraspoređena dobit	377.730	422.234

Na kontu neraspoređene dobiti ranijih godina iskazan je iznos od 49.389.hiljada koji se sastoji od:

- 26.733 hiljade koji je korekcija početnog stanja po aktuarskom obračunu za otpremine za odlazak u penziju
- 234 hiljade koji je iznos ukidanja aktuarskih dobitaka/gubitaka za radnike kojima je isplaćena otpremnina u toku 2021.godine i iznos od
- 22.422 hiljade kao korekcija početnog stanja po aktuarskom obračunu za rezervisanje za jubilarne nagrade

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

24. Gubitak

Gubitak	2023.	2022.
Gubitak ranijih godina	279.040	279.040
Gubitak tekuće godine	0	0
Ukupno	279.040	279.040

25. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze	2023.	2022.
Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	2.067.339	658.684
Dugoročna rezervisanja	36.945	0
Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja	130.753	195.244
Ukupno:	2.235.037	853.928

26. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Dugoročne obaveze	2023.	2022.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	2.050.447	641.117
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	16.892	17.567
Ostale dugoročne obaveze	0	0
Ukupno:	2.067.339	658.684

Dugoročne obaveze po osnovu dugoročnih kredita odnose se na:

Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	2023.	2022.
Dugoročni krediti za ulaganja u osnovna sredstva	1.175.343	542.612
Dugoročni krediti za ulaganja u osnovna sredstva-Fond za Razvoj	814.704	0
Dugoročni krediti za održavanje likvidnosti-Covid 2	60.400	98.505
Ukupno:	2.050.447	641.117

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo u okviru dugoročnih kredita ima obaveze po osnovu sledećih ugovora prema uslovima navedenim u tabeli:

Banka	Vrsta kredita	Naziv	Kamatna stopa	Iznos	Datum puštanja	Rok otplate (meseci)	Grace period	Datum dospeća prve rate glavnice
Fond za razvoj RS	Investicioni kredit	Ugovor o investicionom kreditu kred.partija br.02-2648/2023	2,5 %	7.803.817,99 eur	04.07.2023.	120 meseci	6 meseci	31.12.2023.
Poštanska štedionica	Dugoročni kredit za kupovinu i izgradnju posl.prostora Investicioni kredit	Ugovor o dugoročnom kreditu za kupovinu i izgradnju posl.prostora kred.partija 360052458280229 087	3 M BELIBOR +marža 3,5 %	10.030.770,78 eur	18.12.2023. I tranša 21.12.2023. II tranša	96 meseci 84 meseca posle grejs perioda	12 meseci	18.01.2025.
Komercijalna banka	Održavanje likvidnosti COVID 19	Ugovor o dugoročnom kreditu Program mera podrške privredi COVID 19 kred.partija 00-410-9300000.3	Mesečni BELIBOR + marža 2.75 %	120.000.000 rsd	28.05.2021.	60 meseci	24 meseca	29.05.2023.
Poštanska štedionica	Kratkoročni kredit za obrtna sredstva	Ugovor o kratkoročnom kreditu partija kredita 360052452108889 073	3 M BELIBOR +marža 3,5 %	120.000.000 rsd	11.12.2023.	12 meseci od dana puštanja		11.01.2024.

U 2023.godini Društvu su odobreni sledeći krediti:

- Investicioni kredit od Fonda za razvoj Republike Srbije na period od 10 godina u okviru koga je grejs period od šest meseci, sa početkom otplate 31.12.2023.godine u iznosu od 915.000.000,00rsd sa valutnom klauzulom i kamatnom stopom 2,5% godišnje. Sredstva su isplaćena 04.07.2023.godine.
- Dugoročni kredit za izgradnju kod Banke Poštanske štedionice, kojim je Društvo refinansiralo investicioni kredit kod Komercijalne banke. Do 31.12.2023.puštene su dve tranše,prva 18.12.2023. kojom je izvršeno refinansiranje i druga 21.12.2023. u ukupnom iznosu od 1.175.371.232,15rsd indeksirano u eur. Grejs period je godinu dana sa početkom otplate 18.01.2025.godine.
- Društvu je takođe odobren i Kratkoročni kredit za obrtna sredstva na period od 12 meseci od dana puštanja u iznosu od 120.000.000,00rsd. Sredstva su isplaćena 11.12.2023.godine.

Obaveze po osnovu lizinga

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	2023.	2022.
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga nekretnina	16.892	17.567
Ukupno:	16.892	17.567

Tokom 2023. vršena su usklađivanja međusobnih potraživanja/obaveza sa bankama putem IOS-a, te na dan 31.12.2023. nema neusklađenih/osporenih potraživanja/obaveza prema finansijskim institucijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ročnost dugoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročnost dugoročnih obaveza	2023.	2022.
Od 1 do 2 godine	307.763	130.700
Od 2 do 3 godine	284.369	131.495
Od 3 do 5 godina	531.729	198.034
preko 5 godina	943.478	198.455
Ukupno:	2.067.339	658.684

27. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	2023.	2022.
Rezervisanja za nakn. i dr. benef.zaposlenih-otpremnine	18.270	0
Rezervisanja za nakn.i druge benef.zaposlenih-jubilarne nagrad	18.675	0
Ukupno:	36.945	0

Na dan 31.12.2023.godine urađena su rezervisanja u skladu sa aktuarskim obračunom i MRS19.

U tabeli ispod je rekapitulacija aktuarskog obračuna kako za rezervisanja za jubilarne nagrade tako i za rezervisanja za otpremnine:

Red.br.	Efekti obračuna rezervisanja za jubilarne nagrade	2023. godina
1	Iznos obaveze rezervisanja za jubilarne nagrade na dan 1.1. tekuće godine	22.421.815,85
2	Trošak tekuće usluge rada	2.686.162,94
3	Trošak prošlih usluga	0
4	Trošak kamate	1.424.633,19
5	Aktuarski gubitak	350.070,97
6	Aktuarski dobitak	-6.137.254,06
7	Iznos ukidanja u toku tekuće godine ranije formiranog rezervisanja zaključno sa 31.12. prethodne godine po osnovu isplate jubilarnih nagrada	2.069.913,15
8	Iznos obaveze za rezervisanje za jubilarne nagrade na dan 31.12. tekuće godine	18.675.515,73
9	Projektovani iznos rezervisanja na dan 31.12. tekuće godine na osnovu pretpostavki validnih na dan 31.12. prošle godine	24.462.698,82
10	Iznos stvarno isplaćenih jubilarnih nagrada u toku godine	3.723.085,76
11	Iznosa neto povećanja (smanjenja) obaveze za rezervisanje	-1.676.386,96

Red.br.	Efekti obračuna rezervisanja za otpremnine	2023. godina
1	Iznos obaveze rezervisanja za otpremnine na dan 1.1. tekuće godine	22.053.647,37
2	Trošak tekuće usluge rada	3.434.024,16
3	Trošak prošlih usluga	0
4	Trošak kamate	1.278.408,02
5	Aktuarski gubitak	659.200,62
6	Aktuarski dobitak	-5.364.858,80
7	Iznos ukidanja u toku tekuće godine ranije formiranog rezervisanja zaključno sa 31.12. prethodne godine po osnovu isplate otpremnine	3.790.675,65

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

8	Iznos obaveze za rezervisanje za opremnine na dan 31.12. tekuće godine	18.269.745,72
9	Projektovani iznos rezervisanja na dan 31.12. tekuće godine na osnovu pretpostavki validnih na dan 31.12. prošle godine	22.975.403,90
10	Iznos stvarno isplaćene otpremnine u toku godine	5.759.100,65
11	Iznosa neto povećanja (smanjenja) obaveze za rezervisanje	6.774,00

28. Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja

Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja odnose se na:

Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred isplaćena naknada troškova preseljenja	1.770	1.770
Unapred isplaćena naknada troškova izgubljene dobiti	128.983	193.474
Ukupno:	130.753	195.244

Unapred naplaćeni troškovi preseljenja i naknade za izgubljenju dobit

Po osnovu Rešenja o eksproprijaciji br. XXI-04-465-5/2018 od 17.12.2018. godine naložena je isplata:

- Procenjene građevinske vrednosti eksproprijisanih objekata,
- Naknade troškova procene vrednosti nekretnina,
- Naknade po osnovu izgubljene trogodišnje dobiti u postupku preseljenja autobuske stanice
- Naknada troškova preseljenja

Po osnovu predmetnog rešenja sklopljen je i sporazum o naknadi, kojom je dogovorena isplata navedenih naknada.

Po osnovu naknade za izgubljenju trogodišnju dobit (period 2021.-2023.) i naknade za troškove preseljenja izvršena su knjiženja u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja, jer se unapred isplaćena naknada odnosi na troškove budućeg perioda.

Ova razgraničenja koristiće se u trenutku nastanka troškova na osnovu kojih su formirana razgraničenja.

U 2023. iskorišćen je u korist vanrednih prihoda deo dugoročnih pasivnih razgraničenja po osnovu naknade za izgubljenju trogodišnju dobit. Prema proceni rukovodstva iskorišćen je iznos od 64.491 hiljada dinara koji je opredeljen na osnovu analize pokrićadodatnih troškova zbog aktivnosti preseljenja na novu lokaciju. Preseljenje Društva na novu lokaciju se prolongiralo a novo rukovodstvo nakon preduzetih sveobuhvatah aktivnosti pokrenulo je proces završetka nove autobuske stanice i očekuje se preseljenje u 2024. godini. Odluka ima za cilj ravnomerno razgraničenje dugoročnih pasivnih razgraničenja na prihode u skladu sa pokrićem dodatnih troškova.

29. Kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne rezervisanja odnose se na:

Obaveze za kratkoročna rezervisanja:	2023.	2022.
Rezervisanja za nakn. i drug. benef. zaposlenih-tehnološki višak	61.412	0
Ukupno:	61.412	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obavljena su kratkoročna rezervisanja za rešavanje viška zaposlenih i isplate otpremnina za tehnološki višak u 2024. godini. Obračun rezervisanja je rađen na dan 31.12.2023. godine u skladu sa programom restrukturiranja kojije je započet tokom 2023.godine.

30. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na:

Kratkoročne finansijske obaveze i zajmovi	2023.	2022.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.000	0
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine	123.501	166.071
Ukupno:	243.501	166.071

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji odnose se na:

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	2023.	2022.
Kratkoročni krediti primljeni od banaka za obrtna sredstva	120.000	0
Ukupno:	120.000	0

Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine odnose se na:

Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine	2023.	2022.
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Covid 1		56.585
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Fond za razvoj	85.001	
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Investicioni kredit		87.991
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Covid 2	38.500	21.495
Ukupno:	123.501	166.071

Deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine prikazanih u prethodnoj tabeli odnosi se na deo obaveza po kreditima koji su odobreni prema:

- Ugovoru o dugoročnom kreditu kred.partija br.02-2648/2023. (Fond za razvoj-investicioni)
- Ugovor o dugoročnom kreditu Program mera podrške privredi COVID 19 kred.partija 00-410-9300000.3 (Covid likvidnost 2).

Ročna struktura kratkoročnih finansijskih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura finansijskih obaveza	2023.	2022.
Do 30 dana	13.067	16.627
Od 30 do 60 dana	26.267	16.688
Od 60 do 180 dana	60.612	70.304
Do 360 dana	143.555	62.452
Preko 360 dana		
Ukupno:	243.501	166.071

Uslovi i namena kredita obelodanjena je u napomeni br.26.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

31. Primljeni avansi, depoziti i kaucije

Primljeni avansi, depoziti i kaucije imaju sledeću strukturu:

Primljeni avansi, depoziti i kaucije	2023.	2022.
Primljeni avansi za usluge i robu	6	167
Primljeni avansi od radnika-aranžmani	43	246
Primljeni avansi od INO kupaca	0	0
Primljeni avansi za turističke aranžmane	77	29
Primljeni depoziti	382	354
Depoziti po garanciji za dobro izvršen posao u građevini	16.270	138.075
Ukupno:	16.778	138.871

Na osnovu Odluke o usvajanju popisa, a na predlog popisne komisije izvršeno je isknjiženje primljenih avansa, prema sledećoj tabeli:

Naziv poslovnog partnera	Iznos rsd	Napomena
OSMA BEOGRADSKA GIMNAZIJA	5.400,00	Oprihodovanje avansa kupaca po osnovu savršenja IOS-a.Uplate po predračunima za mesečne markice
MONDORAMA	1.690,00	Oprihodovanje avansa kupaca po osnovu savršenja IOS-a.Uplate po predračunima za autobuske karte

U okviru stavke Depoziti po garanciji za dobro izvršen posao u građevini iskazani su depoziti po osnovu kojih su dobavljači za osnovna sredstva (izvođači radova na izgradnji nove autobuske stanice) izvršili umanjenje obaveze za plaćanje u iznosu od 10% od vrednosti izvršenih radova u skladu sa Ugovorom.

Prema Ugovoru izvođači radova umanjuju obavezu za plaćanje u iznosu od 10% od izvedenih radova kao iznos garancije za izvršene radove.

U okviru Primljenih depozita iskazani su depoziti po osnovu ugovora o zakupu i korišćenju parkinga i perona.

Procenat usaglašavanja prikazan je u sledećoj tabeli: (Neusaglašenih obaveza nema)

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
430	16.665	12.458	4.207
Procenat	100%	75%	25%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

32. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja imaju sledeću strukturu:

Obaveze iz poslovanja	2023.	2022.
Dobavljači u zemlji	125.468	408.782
Dobavljači u inostranstvu za usluge	0	162
Ukupno:	125.468	408.944

Bilansirane obaveze prema Dobavljačima u zemlji iznose 125.468 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Dobavljači u zemlji	2023.	2022.
Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva	19.685	25.940
Dobavljači u zemlji za osnovna sredstva	38.322	349.334
Dobavljači u zemlji za usluge	67.133	32.071
Obaveze za nefakturisane usluge	328	1.437
Obaveze za nefakturisani materijal i robu	0	0
Ukupno:	125.468	408.782

Najveći deo obaveza prema Dobavljačima u zemlji se odnosi na:

Dobavljači u zemlji	2023.	Dobavljači u zemlji	2022.
KPMG	30.928	CULAGO GRADNJA	32.784
MILMAR PUT	21.301	PROTA INVEST	45.925
SECAM CCTV	11.653	ELKOMS	45.624

Društvo u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu vrši usklađivanje potraživanja i obaveza. Struktura usklađenosti prikazana je u sledećoj tabeli:

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
435	121.975	66.887	55.088
Procenat	100%	55%	45%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Neusaglašenih obaveza nema.

Dobavljači u inostranstvu	2023.	2022.
Dobavljači u inostranstvu	0	162

Ročna struktura obaveza iz poslovanja predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura obaveza iz poslovanja	2023.	2022.
Do 30 dana	11.585	25.712
Od 30 do 60 dana	38.404	24.326
Od 60 do 180 dana	30.843	142.031
Do 360 dana	22.797	104.613
Preko 360 dana	21.839	112.262
Ukupno:	125.468	408.944

33. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze	2023.	2022.
Ostale kratkoročne obaveze	527.297	528.112
Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda	18.009	15.512
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	10.459	13.766
Ukupno:	555.765	557.390

Ostale kratkoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Ostale kratkoročne obaveze	2023.	2022.
Obaveze iz specifičnih poslova	463.851	455.148
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	61.277	68.227
Druge obaveze	2.169	4.737
Ukupno:	527.297	528.112

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Bilansirane obaveze iz specifičnih poslova iznose 463.851 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Obaveze iz specifičnih poslova	2023.	2022.
Obaveze prema dobavljačima prevoznicima	342.325	376.603
Obaveze iz specifičnih poslova - nerezidenti	121.523	78.545
Obaveze iz specifičnih poslova-Dunav osiguranje	3	
Ukupno:	463.851	455.148

Najveći deo obaveza prema dobavljačima prevoznicima se odnosi na:

Dobavljači prevoznici	2023.
NIŠ EKSPRES	21.216
OZLEM TURS	13.612
GAGA TURS ZLATIBOR	14.598

Društvo u skladu sa Zakonom o računovodstvu vrši usklađivanje potraživanja i obaveza. Struktura usklađenosti prikazana je u sledećoj tabeli: (Neusklađenih obaveze nema)

Konto	Iznos (u hiljadama dinara)	Usaglašeno (u hiljadama dinara)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama dinara)
449	463.999	424.499	39.500
Procenat	100%	91%	9%

Prema predlogu popisne komisije a u skladu sa Odlukom Odbora direktora izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga obaveza prema dobavljačima. Isknjižavanje je izvršeno u shodno periodu zastarelosti u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Isknjiženja su prikazana u narednoj tabeli:

Konto	Naziv	iznos u rsd
44923	VOT-TURIST	81.927,25
44923	N.S.T. PARISIENE	15.000,00
44923	NICE SRL	12.467,00
44923	SIMON VOYAGES	2.500,00
44921	KULATRANS	39.711,16

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada bilansirane su ukupnom iznosu od 61.277 hiljada dinara i odnose na sledeće obaveze:

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	2023.	2022.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim onih koje se refundiraju	38.668	40.711
Obaveze poreza na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	3.954	4.879
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	10.590	12.782
Obaveze za poreze i doprinose naknada zarada na teret poslodavca	8.065	9.855
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	0	0
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	0	0
Obaveze za poreze i doprinose naknada zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	0	0
Ukupno:	61.277	68.227

Bilansirane Druge obaveze iznose 2.169 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Druge obaveze	2023.	2022.
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	2	2.542
Obaveze prema članovima organa upravljanja i nadzora	228	199
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	337	227
Ostale obaveze	1.602	1.769
Ukupno:	2.169	4.737

Ročna struktura ostalih kratkoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura ostalih kratkoročnih obaveza	2023.	2022.
Do 30 dana	288.964	320.984
Od 30 do 60 dana	153.874	174.558
Od 60 do 180 dana	71.583	48.327
Do 360 dana	12.876	6.638
Ukupno:	527.297	557.390

34. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda

Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda	2023.	2022.
Obaveze po osnovu pdv-a	17.536	14.634
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	473	878
Ukupno:	18.009	15.512

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U okviru obaveza po osnovu PDV-a Privredno društvo je iskazalo sledeće:

Obaveze za porez na dodatu vrednost	2023.	2022.
Obaveze za porez na dod. vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dod. vrednost i prethodnog porez	17.536	14.634
Ukupno:	17.536	14.634

Obaveze prema Poreskoj upravi usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine imaju sledeću strukturu:

Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	2023.	2022.
Obaveze za poreze, carinu i dr. dažbine	179	664
Ostale obaveze za poreze, doprinose i dr. dažbine	294	214
Ukupno:	473	878

Obaveze prema poreskoj upravi usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

35. Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja su bilansirana u ukupnom iznosu od 33.516 hiljada dinara i odnose se na:

Pasivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred obračunati troškovi	17.105	6.769
PDV u plaćenim avansima	16.411	3.045
Ukupno:	33.516	9.814

36. Poslovni prihodi

Struktura poslovnih prihoda u posmatranom periodu je sledeća:

Poslovni prihodi	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe	102.758	106.642
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	1.174.957	1.017.299
Prihodi po uslovu uslovljenih donacija	0	1.152
Drugi poslovni prihodi	19.533	20.766
Ukupno:	1.297.248	1.145.859

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prihodi od prodaje robe	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe na malo-trgovina	102.375	105.986
Prihodi od prodaje smart Busplus kartica	383	656
Ukupno:	102.758	106.642

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2023.	2022.
Prihodi od prodaje usluga	1.005.585	867.575
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga u ugostiteljstvu	169.372	149.724
Ukupno:	1.174.957	1.017.299

Ostali poslovni prihodi	2023.	2022.
Prihodi od zakupnina	11.816	14.780
Ostali poslovni prihodi	7.717	5.986
Prihodi od uslovljenih donacija-Uredba pomoć Covid	0	1.152
Ukupno:	19.533	21.918

U 2022. prihodi od uslovljenih donacija odnose se na subvencije za pomoć turističkim agencijama i pomoć za nabavku fiskalnih kasa, a sve prema uredbama nadležnih ministarstava.

37. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se sastoje iz:

Poslovni rashodi	2023.	2022.
Nabavna vrednost prodate robe	75.016	82.163
Troškovi materijala, goriva i energije	108.577	98.177
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	846.377	770.266
Troškovi proizvodnih usluga	22.811	28.482
Troškovi rezervisanja	66.124	0
Troškovi amortizacije	46.579	47.440
Nematerijalni troškovi	154.831	83.059
Ukupno:	1.320.315	1.109.587

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2023.	2022.
Troškovi zarada i naknada zarada	674.328	588.498
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	102.188	94.512
Ostali lični rashodi i naknade	69.861	87.256
Ukupno:	846.377	770.266
Ostali lični rashodi i naknade	2023.	2022.
Troškovi naknade po autorskim ugovorima	0	0
Troškovi naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	4.671	4.483
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	4.176	3.192
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	833	1.912
Ostali lični rashodi i naknade	60.181	77.669
Ukupno:	69.861	87.256

Troškovi proizvodnih usluga	2023.	2022.
Troškovi transportnih usluga	3.982	3.726
Troškovi usluga održavanja	6.339	11.699
Troškovi sajmovi	1	4
Troškovi reklame i propagande	50	493
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	12.439	12.560
Ukupno:	22.811	28.482

Nematerijalni troškovi	2023.	2022.
Troškovi neproizvodnih usluga	84.724	26.091
Troškovi reprezentacije	1.581	1.480
Troškovi premija osiguranja	14.514	21.335
Troškovi platnog prometa	18.967	6.496
Troškovi članarina	2.102	802
Troškovi poreza i naknada	23.100	21.536
Troškovi doprinosa	0	0
Ostali nematerijalni troškovi	9.843	5.319
Ukupno:	154.831	83.059

38. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda prikazana je u sledećoj tabeli

Finansijski prihodi	2023.	2022.
Prihodi od kamata (od trećih lica)	0	3
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1.186	2.613
Ukupno:	1.186	2.616

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

39. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda prikazana je u sledećoj tabeli:

Finansijski rashodi	2023.	2022.
Rashodi kamata (prema trećim licima)	12.990	14.081
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	449	1.138
Ukupno:	13.439	15.219

Rashodi kamata obuhvataju rashode kamata u skladu sa kreditnim zaduženjima.

40. Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

u RSD 000

Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2023.	2022.
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	29	0
Ukupno:	29	0

41. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2023.	2022.
Otpis kratkoročnih potraživanja	2.729	2.889
Rashodi od usklađivanja vr.dugoročnih finansijskih plasmana	0	0
Otpis potraživanja u skladu sa MSFI 9	77	487
Ukupno:	2.806	3.376

Otpis kratkoročnih potraživanja, detaljno je opisan pod tačkom 13- Potraživanja po osnovu prodaje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

42. Ostli prihodi

Struktura ostalih prihoda prikazana je u sledećoj tabeli:

Ostali prihodi	2023.	2022.
Viškovi	436	1.080
Naplaćena otpisana potraživanja	2	244
Prihodi od smanjenja obaveza	159	1.647
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	256	596
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	1.676	0
Ostali nepomenuti prihodi	66.319	197.933
Dobici od prodaje nematerijalne imovine-nekr.postrojenja	3	
Ukupno:	68.851	201.500

Prihodi od smanjenja obaveza odnose se na isknjiženja iz poslovnih knjiga po osnovu popisa, a u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. U sledećoj tabeli prikazana je struktura oprihodovanih obaveza:

Konto	Isknjiženje	Iznos u hiljadama rsd
67700 (43022)	Ino avansi	0
67700 (43025)	Primljeni avansi	7
67700 (43080)	Primljen depozit	0
67700 (44921)	Obaveze iz specifičnih poslova	40
67700 (44923)	Obaveze iz specifičnih poslova INO	112
Ukupno:		159

U okviru ostalih nepomenutih prihoda iskazani su prihodi od refakcije akcize za utošeno gorivo, razni rabati, prihodi od naknada šteta, i ostali vanredni prihodi, kao i prihod od ukidanja razgraničenja unapred isplaćene naknade za izgubljenu trogodišnju dobit u iznosu od 64.491 hiljda dinara.

U okviru prihoda od ukidanja dugoročnih rezervisanja iskazani su prihodi od 1.676 hiljada po osnovu aktuarskog obračuna usklađivanjem sa obračunom rezervisanja za jubilarne nagrade na dan 31.12.2023.godine.

43. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda je sledeća:

Ostali rashodi	2023.	2022.
Gubici po osnovu rashoda i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	159	264
Manjkovi	659	259
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	0	0
Ostali nepomenuti rashodi	4.302	10.229

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	86	
Ukupno:	5.206	10.752

U okviru ostalih nepomenutih rashoda iskazani su rashodi po osnovu davanja donatorstava, sredstava za humanitarne, sportske i ostale aktivnosti, naknade šteta i dr. nepomenuti rashodi

44. Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja

Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	2023.
Ukupni prihodi	1.367.314
Ukupni rashodi	1.341.766
Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	25.548

45. Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda

Dobitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda ima sledeću strukturu:

Dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	2023.	2022.
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	360
Rashodi po osnovu ispravke grešaka ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	252
Ukupno:	0	108

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

46. Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda ima sledeću strukturu:

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	2023.	2022.
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	360
Rashodi po osnovu ispravke grešaka ranijih godina koje nisu materijalno značajne	137	252
Ukupno:	137	108

47. Dobitak pre oporezivanja

Dobitak pre oporezivanja	2023.
Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	25.548
Gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	137
Dobitak pre oporezivanja	25.411

48. Neto dobitak

Neto dobitak/gubitak	2023.	2022.
Dobitak pre oporezivanja	25.411	211.149
Gubitak pre oporezivanja		
Poreski rashod perioda	23.078	13.766
Odloženi poreski rashodi perioda		13.069
Odloženi poreski prihodi perioda	2.552	
Neto dobitak	4.885	184.314
Neto gubitak		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Rekapitulacija poreza na dobit prikazana je u sledećoj tabeli:

Opis	Iznos
Poreska osnovica	153.850.365
Oporeziva dobiti	153.850.365
Stopa poreza 15%	0
Iznos poreza	23.077.555
Dobit	25.411.048
Odložena poreska sredstva	2.551.809
Konačan iznos poreza	23.077.555
Neto dobit	4.885.302

Obračun efektivne stope poreza na dobit

Efektivna poreska stopa	2023.	2022.
Dobit/Gubitak pre oporezivanja	25.411	211,149
Dobici (gubici) od prodaje imovine iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje rashoda	128.439	65,466
Usklađivanje prihoda		
Korekcija rashoda i prihoda po osnovu transfernih cena, uključujući i kamate na zajmove, odnosno kredite između povezanih lica		
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije		
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina za koji se umanjuje oporeziva dobit		-184,844
Kapitalni dobiti (gubici) u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica		
Oporeziva dobit - poreska osnovica	153.850	91,771
Obračunati porez na dobit (stopa poreza na dobit 15%)	23.078	13,766
Ukupno poresko oslobađanje		
Tekući poreski rashod	23.078	13,766
Odloženi poreski rashod	0	13,069
Odloženi poreski prihod	2.552	
Ukupni poreski rashod	20.526	26,835
Efektivna poreska stopa (7/1*100)	81%	13%

49. Zarada po akciji

Društvo je u 2023. godini poslovalo sa dobitkom, kao i u 2022. godini

Zarada/gubitak po akciji prikazana je u sledećoj tabeli:

Godina	Iznos rsd	Napomena
2022	592	Dobitak po akciji
2023	16	Dobitak po akciji

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

50. Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čine direktori i članovi odbora direktora.

U skladu sa MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja društvo je u obavezi da obelodani zaradu ključnog rukovodstva.

U 2023. godini obračunate zarade rukovodstva iznose 38.886 hiljada dinara, što iznosi 5,53 % od ukupno isplaćenih zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda.

51. Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji

Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	226.384	107.424
Finansijske obaveze	2.902.328	1,639,584
Neto pozicija	-2.675.944	-1,586,160

Tržišni rizik*Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i / ili sa valutnom klauzulom.

Izloženost promeni kurseva stranih valuta predstavljana je narednom tabelom (u 000 rsd):

Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva	9			1.029
Finansijske obaveze	16.983			1.990.075
Neto devizna pozicija	-16.974	0	0	1.989.046

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

Rizik izloženosti promeni kamatnih stopa	2023.	2022.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	226.384	107.424
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa		
Ukupno:	226.384	107.424
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	591.488	868.829
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa	2.310.840	824.755
Ukupno:	2.902.328	1.693.584

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja ima neznatna ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost finansijskih sredstava i dospeće finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine predstavljeni su narednom tabelom:

Izloženost riziku likvidnosti	do 3 meseca	od 3 meseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Finansijska sredstva	194.866	7.473	12.781	11.264	226.384
Finansijske obaveze	503.220	308.538	1.419.066	671.503	2.902.328
Ročna neusklađenost	-308.354	-301.065	-1.406.286	-660.239	-2.675.944

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika i shodno specifičnosti poslovanja Društva. Osnovna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnenom saobraćaju te u skladu sa tim Društvo u ime i za račun prevoznika vrši prodaju i naplatu prevozničkih isprava. Novac koji naplati u ime prevoznika dužno je da prenese na račune prevoznika uz prethodni odbitak dospelih potraživanja Društva. Ugovorom o pružanju staničnih usluga ugovoreno je mesečno sprovođenje kompenzacije u okviru koje naše Privredno Društvo naplaćuje svoja potraživanja u roku dospeća. Rizik naplate postoji u slučajevima dugih blokada računa i nemogućnosti sprovođenja kompenzacija, ali Društvo ima uspostavljen sistem kontrole likvidnosti poslovnih partnera i shodno tome uspostavljen sistem i dinamiku plaćanja.

52. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Na osnovu tog pregleda Društvo uravnotežava strukturu kapitala preko isplate dividendi, novih dugoročnih investicija, kao i uzimanja novih kredita ili otkupa postojećih.

Kontrola finansija vrši se na nivou Društva pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	3.271.477	2.135.018
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	128.704	28.755
3. Neto dugovanje (1-2)	3.142.773	2.106.263
4. Kapital	536.555	582.789
5. Ukupan kapital (3+4)	3.679.328	2.689.052
6. Stepenn zaduženosti (3/5)	85,42%	78.33%

53. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i često se menjaju. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime nekih transakcija i aktivnosti u Društvu mogu se razlikovati od tumačenja odgovornog osoblja u Društvu.

Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, to jest poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

54. Rizici po osnovu sudskih sporova

Na teret Društva vode se sledeći sudski sporovi :

R. br.	Tužilac	Pravni zastupnik	Broj predmeta	Sud	Predmet spora	Trenutno stanje	Procena ishoda/	Vrednost spora u RSD
1.	Biljana Šavija	adv. Danica Radivojević	P1 337/18	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Rešenjem Apelacionog suda u Beogradu, usvojena žalba tuženog i ukinuta prvostepena presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu, radi ponovnog suđenja.	Šansa za uspeh u ovom sporu, po proceni adv. su sada veće (60%)	/
2.	Dušica Stojanović	Adv. Vojin Biljić	P1 1856/17	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tužioca. Izjavljena žalba, čeka se dalji ishod postupka.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	425.500,00 rsd
3.	Gojko Mićunović i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 6995/21	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	4.644.000,00 rsd
4.	Borko Andrić, Smiljka Dudvarski i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 1699/15	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Od 30.08.2022. godine predmet se po predstavci nalazi pred Evropskim sudom za ljudska prava.	Neizvestan ishod postupka.	3.453.000,00 rsd
5.	Vojislav Đuričin i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 379/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	1.914.000,00 rsd
6.	Dragan Milosavljević	Adv. Vojin Biljić	P1 3181/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Na poslednjem ročištu (22.01.2024.) zaključena glavna rasprava.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	364.500,00 rsd
7.	Bojana Vasiljević	Adv. Božidar Grubović	2 P1 2076/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada troškova za dolazak i odlazak sa posla	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tuženog "BAS" a.d..	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	107.640,00 rsd
8.	Vera	Adv. Božidar	44P	Prvi	Naknada	Održana dva ročišta,	Očekuje se povoljan	200.000,00 rsd

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

	Kovačević	Grubović	1358/23	osnovni sud u Beogradu	nematerijal ne štete za pretrpljene duševne bolove (povreda časti i ugleda)	postupak je u toku	ishod za tuženog.	
9.	Dragan Jovanović	Adv. Sabahudin Tahirović	1 P1 1609/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijal ne štete (povreda na radu)	Postupak je u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	750.000,00 rsd
10.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	2 P1 3216/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku.	/	1.046.423,04 rsd
11.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	17 P1 3217/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku	/	521.713,03 rsd
12.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	17 P 2801/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd
13.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	P1 2799/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd

Ukupna vrednost sudskih sporova koji se vode na teret Društva je 13.527 hiljada dinara. Društvo je odlučilo da ne vrši rezervisanja po ovom osnovu.

55. Potencijalne obaveze

Društvo na dan Bilansa stanja za 2023. godinu ima sledeće potencijalne obaveze:

- Obaveze po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Društva. Iznos koji može biti potencijalna obaveza u slučaju gubitka navedenih sporova iznosi 13.527 hiljada dinara uvećanim za iznose pripadajuće kamate. Potencijalne obaveze predstavljene su u sledećoj tabeli:

Banka / Poverilac	Dužnik	Ugovor	Valuta	Iznos	Rok važnosti
Sudski sporovi	BAS a.d.	Sudski sporovi	rsd	13.527	

56. Primljena jemstva, garancije i druga sredstva obezbeđenja

Društvo na dan Bilansa stanja nema primljenih jemstava, garancija i drugih sredstava obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

57. Uticaj izgradnje Beograda na vodi i preseljenja na novu lokaciju u Bloku 42

Izmeštanje postojeće autobuske stanice predviđeno je projektom „Beograd na vodi“.

Celokupan projekat izmeštanja započeo je 2016. godine pregovorima rukovodstva BAS a.d. i čelnika Grada Beograda, kako bi u tokom 2019. i narednih godina ušao u fazu realizacije.

Hronologija izvođenja projekta izmeštanja postojeće i izgradnje nove autobuske stanice u Bloku 42:

Tokom 2016. godine rukovodstvo „BAS“ a.d. vodilo je pregovore sa čelnicima grada Beograda o preseljenju i izgradnji nove autobuske stanice. Kao rezultat pregovora napravljen je dokument „Okvirni sporazum o saradnji“ koji su potpisali gradonačelnik Siniša Mali ispred Uprave grada Beograda i Anđelko Mučibabić kao zakonski zastupnik „BAS“ a.d. Okvirni sporazum o saradnji bio je predmet razmatranja i na sednici Odbora direktora koji je doneo odluku o potpisivanju ovog sporazuma.

Saradnja i pregovori sa Upravom grada Beograda nastavljani su tokom 2017. godine.

Dana 04.07.2017. godine potpisan je Ugovor o zajedničkoj izgradnji između Grada Beograda i „BAS“ Beogradske autobuske stanice a.d. Beograd. Predmet ovog ugovora je zajednička izgradnja objekta autobuske stanice u Bloku 42, te su u skladu sa tim ovim Ugovorom bliže definisani uslovi, rokovi, prava i obaveze ugovornih strana.

Projekat izmeštanja postojeće i izgradnja nove autobuske stanice uslovilo je da su tokom poslovne 2017. izvršena značajna ulaganja u investicione programe izrade tehničke, tehnološke i projektne dokumentacije u cilju dobijanja potrebnih dozvola za početak izgradnje nove autobuske stanice.

Dana 23.02.2018. godine od strane Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove izdata je gradu Beograd-u kao investitoru i BAS-u a.d. kao finansijeru izdata građevinska dozvola za izgradnju staničnog platoa nove autobuske stanice u Bloku 42.

Kao rezultat prethodno navedenog, u 2018. godini izvršena su značajna ulaganja u projekat izgradnje nove autobuske stanice u Bloku 42. Ulaganja su se odnosila na doradu i izmenu postojećeg idejnog projekta Vladimira i Milana Lojanice koji je usvojen 2014. godine, kao i na pribavljanje dozvola i raščišćavanje terena.

Dana 17.12.2018. godine u skladu sa projektom „Beograd na vodi“ kojim je predviđeno izmeštanje postojeće autobuske stanice doneto je od strane Gradske uprave grada Beograda, Sekretarijat za imovinsko pravne odnose, Rešenje o eksproprijaciji br. XXI-04-465-5/2018.

Ovim rešenjem izvršena je eksproprijacija građevinskih objekata koji su bili izgrađeni na katastarskim parcelama predviđenim za izgradnju objekata u okviru projekta „Beograd na vodi“. Po osnovu ovog rešenja između BAS a.d. i Državnog pravobranilaštva kao predstavnika Republike Srbije postignut je Sporazum o naknadi. Naknada po osnovu eksproprijacije isplaćena je u 2018. godini.

Rešenjem Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove br IX-20 br. 351-488/2021 od 14.10.2021. izdata je građevinska dozvola za II fazu izgradnje kompleksa autobuske stanice sa poslovnim prostorom spratnosti Su+Pr+1+PS. U skladu sa nevedenim nastavljeni su radovi na izgradnji i tokom 2021. godine.

U 2022. godini došlo je do zastoja u nastavku radova zbog nedostatka sredstava usled smanjene likvidnosti. Povlačenje tranši preostalog dela odobrenog kredita u 2022. nije odobreno od strane banke.

U 2023. godini se došlo do stabilizacija poslovanja i u skladu sa tim nastavljani su radovi na izgradnji.

Društvu su odobreni investicioni krediti sa ciljem ulaganja u novu stanicu.

U okviru obelodanjivanja bilansnih pozicija NPO u pripremi prezentovana je struktura svih otvorenih investicija (nadstrešnice, peroni, ograde, elektroinstalacione i komunikacione mreže).

58. Događaji posle datuma bilansa stanja

Događaji koji su nastali posle datuma bilansa, a do datuma odobravanja Finansijskih izveštaja za 2023.godinu su:

- Po dugoročnom investicionom kreditu Poštanske štedionice za kupovinu i izgradnju poslovnog prostora, kreditne partije broj 360052458280229087, puštena je treća tranša kredita 29.01.2024.godine, u iznosu 703.734,16 eur (82.498.685,59 rsd).

-Po odluci Odbora direktora broj 3917/2 od 09.11.2023.godine o ukidanju radnih jedinica, u privrednom društvu „BAS“-Beogradska autobuska stanica a.d.Beograd, ukinute su:

- Radna jedinica „Ugostiteljstvo“
- Radna jedinica „Trgovina“

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Odluka je sprovedena 26.01.2024.godine kada je 123 radnika proglašeno tehnološkim viškom i istog dana im je isplaćena otpremnina za tehnološke viškove u iznosu 61.411.530,58 rsd, za koju je u 2023.godini izvršeno rezervisanje u istom iznosu.

U Beogradu 27.02.2024.

Zakonski zastupnik

(Boban Kovačević)

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

1. Osnovni podaci

Pun naziv Društva: BAS Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd

Sedište: Beograd

Skraćeni naziv Društva: BAS a.d. Beograd

Pravna forma: Akcionarsko društvo

Matični broj: 07037929

PIB: 100000694

Zakonski zastupnik: Boban Kovačević

BAS“ Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd osnovana je 26. novembra 1965. godine kao Komunalno preduzeće „Autobuska stanica Beograd“, a osnivač je bila Skupština Grada Beograda. Privatizacija društva u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji iz 1997. godine, i promena pravnog statusa Društva registrovana je u Privrednom sudu.

Promena oblika i organizovanja d.p. u akcionarsko društvo izvršena je rešenjem broj VIIFL9281/01 od 23.10.2001. godine kod Privrednog suda u Beogradu.

Društvo BAS a.d. Beograd je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre.

Pretežna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnom saobraćaju (šifra 5221), a osim nje Društvo obavlja i sledeće delatnosti:

- Ugostiteljstvo
- Trgovina
- Turizam

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara. U Centralnom registru depa i kliring hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

- Akcionarski kapital- mali akcionari 59,69 %
- Akcionarski kapital- Akcionarski fond ad Beograd 30,31 %
- Akcijski kapital – PIO fond 10%

Organi upravljanja u Društvu su:

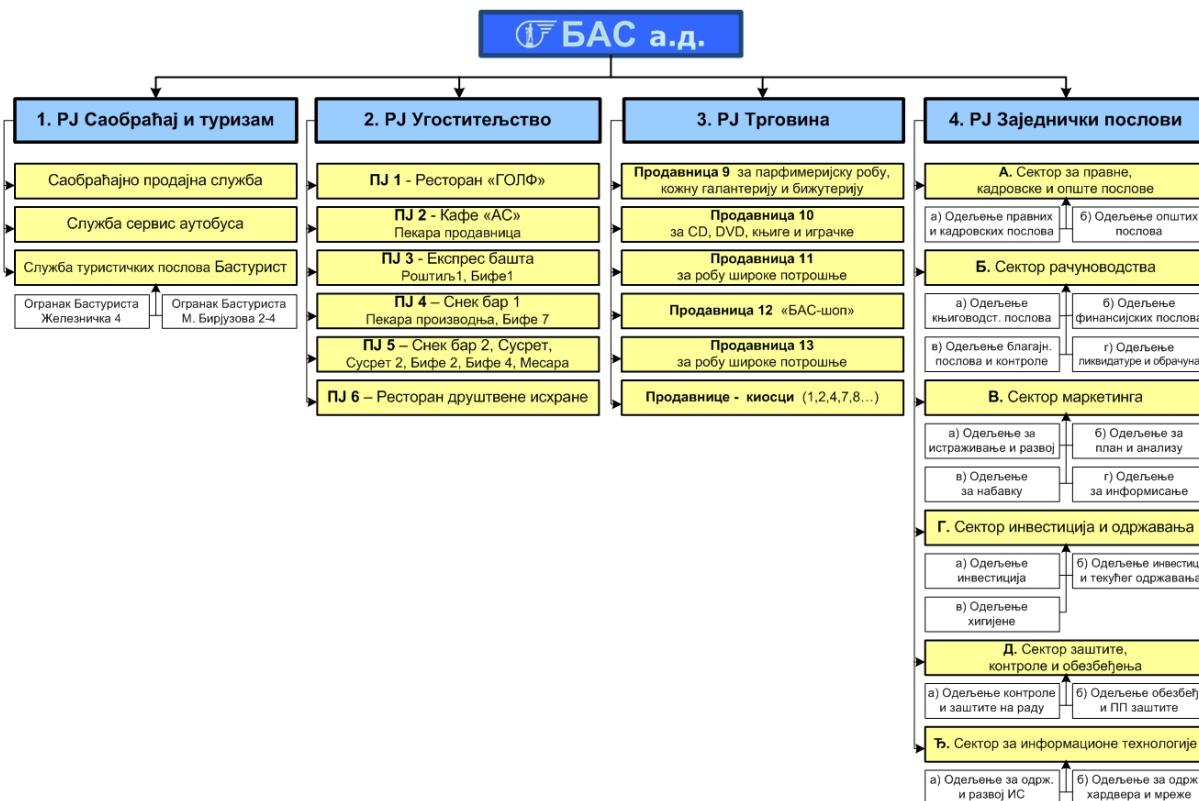
- Skupština
- Odbor direktora

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019) Društvo prilikom sastavljanja FI za 2022 razvrstano u veliko pravno lice za 2023. godinu i na dalje.

Organizaciona struktura Društva se može prikazati na sledeći način:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА, ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ И ЊИХОВ ДЕЛОКРУГ РАДА**2. Analiza pozicija Bilansa stanja**

Struktura imovine i obaveza u 2023.godini data je u narednoj tabeli:

Bilans stanja	2021.		2022.		2023.	
	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %
Stalna imovina	2,254,964	15.92%	2,594,467	15.06%	3.555.126	37,03%
Obrtna imovina	168,544	(7.89%)	116,830	(30.68%)	243.844	108,72%
Zalihe	27,473	(13.59%)	21,523	(21.66%)	22.936	6,57%
Potraživanja	15,228	(40.28%)	55,010	261.24%	84.031	52,76%
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	112,844	(0.50%)	28,755	(74.52%)	128.704	347,59%
Poslovna imovina	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Ukupna aktiva	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%
Kapital	398,475	(0.21%)	582,789	46.25%	536.555	(7,93%)
Dugoročna rezervisanja	0	-	0	-	36.945	-
Dugoročne obaveze	811,851	157.50%	658,684	(18.87%)	2.067.339	213,86%
Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja	842,465	(1.08%)	1,281,090	52.06%	1.036.440	(19,10%)
Gubitak iznad visine kapitala	0	-	0	-	0	-
Ukupna pasiva	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%

Prema podacima i analizom podataka iz prethodne tabele u poslovnoj 2023. godini uočavamo sledeće:

- U posmatranom periodu došlo je do rasta stalne imovine u odnosu na prethodnu godinu za 37.03 %. Rast stalne imovine je posledica investicionih ulaganja u izgradnju nove autobuske stanice. Radovi su započeli 2017. godine a u skladu sa dinamikom izgradnje i predviđenim rokovima ulaganja će nastaviti i tokom poslovne 2024. godine.
- U posmatranom periodu došlo je do rasta obrtno imovine za 108,72% Na rast obrtno imovine najviše je uticao rast vrednosti zaliha 6.57 % i uvećana sredstva na poziciji gotovina i gotovinski ekvivalenti 347,59%.
- Na rast potraživanja 52,76% uticala je promena termina sprovođenja međusobnog prebijanja potraživanja i obaveza
- U posmatranom periodu došlo je do rasta aktive za 40,11 %, što je u najvećem delu posledica rasta ulaganja u osnovna sredstva.
- U posmatranom periodu došlo je do pada vrednosti kapitala za (7,93%) što je uslovljeno u najvećoj meri obračunom rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade, preko neraspoređene dobiti ranijih godina, kao i iskazivanje negativne emisije premije koja ide preko rezervi, zarad kupovine sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara.
- Dugoročne obaveze povećale su se za 213,86 % što je u najvećoj meri uslovljeno novoodobrenim kreditnim partijama.
- U posmatranom periodu došlo je do pada vrednosti na poziciji kratkoročnih obaveza u iznosu od (19,10 %) u odnosu na prethodnu godinu. Pad kratkoročnih obaveza rezultat je postignute likvidnosti Društva.

3. Analiza pozicija Bilansa uspeha

Struktura prihoda i rashoda i ostvarenog rezultata poslovanja u 2023.godini data je u narednoj tabeli:

Bilans uspeha	2021.		2022.		2023.	
	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %
Poslovni prihodi	915,460	11.20%	1,145,859	25.17%	1.297.248	13,21%
Prihodi od prodaje	865,253	21.42%	1,123,941	29.90%	1.277.715	13,68%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Prihodi od aktiviranja učinaka robe	0	-	0	-	0	-
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	0	-	0	-	0	-
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	0	-	0	-	0	-
Ostali poslovni prihodi	50,207	(54.63%)	21,918	(56.34%)	19.533	(10,88%)
Ostali prihodi	195,688	5904.54%	201,500	2.97%	68.851	(65,83%)
Finansijski prihodi	199	373.81%	2,616	1214.57%	1.186	(54,66%)
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	-	0	-	29	-
Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	4,510	-	108	(97.61%)	0	(100,00%)
Ukupni prihodi	1,111,347	34.45%	1,349,975	21.47%	1.367.314	1,28%
Poslovni rashodi	1,069,455	(3.94%)	1,109,587	3.75%	1.320.315	18,99%
Nabavna vrednost prodate robe	78,939	7.41%	82,163	4.08%	75.016	(8,70%)
Troškovi materijala	82,734	20.49%	98,177	18.67%	108.577	10,59%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	729,610	(9.09%)	770,266	5.57%	846.377	9,88%
Troškovi amortizacije	43,602	(3.62%)	47,440	8.80%	46.579	(1,81%)
Troškovi rezervisanja	0	-	0	-	66.124	-
Troškovi proizvodnih usluga	44,401	0.18%	28,482	(35.85%)	22.811	(19,91%)
Nematerijalni troškovi	90,169	14.02%	83,059	(7.89%)	154.831	86,41%
Finansijski rashodi	10,960	117.94%	15,219	38.86%	13.439	(11,70%)
Ostali rashodi	36,203	408.47%	10,752	(70.30%)	5.206	(51,58%)
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	127	309.68%	3,376	2558.27%	2.806	(16,88%)
Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih	0	-	0	-	137	-

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

politika i ispravki
grešaka iz ranijih
perioda

Ukupni rashodi	1,116,745	(0.78%)	1,138,934	1.99%	1.341.766	17,81%
Poslovni dobitak	0	-	36,272	-	0	(100,00%)
Neto dobitak	0	-	184,314	-	4.885	(97,35%)

Prema podacima i analizom podataka iz prethodne tabele u poslovnoj 2023. godini uočavamo sledeće:

- U poslovnoj 2023. godini ostvaren je rast poslovnih prihoda za 13,21 % , od čega je rast prihoda od prodaje veći za 13,68 % u odnosu na 2022. godinu.
- Ostali poslovni prihodi smanjeni su za (10,88 %) u odnosu na 2022. godinu. Na pad ostalih poslovnih prihoda u 2023. najveći uticaj imao je smanjeni broj ugovora o zakupu sa poslovnim partnerima.
- Ostali prihodi su se u odnosu na 2022. godinu smanjili za (65,83 %). U korist ostalih prihoda izvršeno je ukidanje dela dugoročnih pasivnih razgraničenja po osnovu naknade za izgubljenu trogodišnju dobit. Iskorišćen je iznos od 64.491 hiljada dinara koji je opredeljen na osnovu odluke rukovodstva ,a u skladu sa time da se preseljenje Društva na novu lokaciju još nije realizovalo, očekuje se tek u narednom periodu.
- Finansijski prihodi su se u odnosu na 2022. godinu smanjili za (54,66 %), što se u najvećoj meri odnosi na negativne kursne razlike
- U skladu sa dinamikom poslovnih, ostalih i finansijskih prihoda ukupni prihodi beleže rast od 1,28%.
- Poslovni rashodi u 2023. beleže rast od 18,99% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. U strukturi rashoda najveći rast u odnosu na 2022. godinu imaju troškovi materijala 10,59% koji je u najvećoj meri uslovljen rastom cene goriva i električne energije , rast beleže i troškovi rasta zarada u odnosu na 2022.godinu u procentu 9,88%
- Rast beleže nematerijalni troškovi 86,41%,a pad proizvodni troškovi (19,91 %) i troškovi amortizacije(1,81 %).
- Pad beleže finansijski rashodi, koji su se u odnosu na 2022. godinu, smanjili za (11,70 %), u najvećoj meri zbog smanjenja rashoda kamata kao i pozitivnog efekta kursnih razlika.
- Ostali rashodi su umanjeni (51,58 %) u odnosu na 2022. godinu.
- Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine su se smanjili za (16,88%),u najvećoj meri zbog obračunatog otpisa kratkoročnih potraživanja koji je manji u odnosu na 2022. godinu.
- U skladu sa dinamikom poslovnih, ostalih i finansijskih rashoda ukupni rashodi beleže rast od 17,81%
- Društvo je u 2023. ostvarilo neto dobitak u iznosu od 4.885 hiljada RSD.

4. Značajni pokazatelji poslovanja i uspešnosti

U narednoj tabeli su prikazani pokazatelji likvidnosti i stalnosti poslovanja Društva:

Pokazatelji likvidnosti i stalnosti poslovanja	2021.	2022.	2023.
Racio trenutne likvidnosti = gotovinski ekvivalenti i gotovina / kratkoročne obaveze	0.1339	0.0224	0,1242
Racio reducirane likvidnosti = (obrtna imovina - zalihe) / kratkoročne obaveze	0.1675	0.0744	0,2131
Opšti racio likvidnosti = obrtna imovina / kratkoročne obaveze	0.2001	0.0912	0,2353
Neto obrtna imovina = obrtna imovina - kratkoročne obaveze	-	-	

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

U narednoj tabeli su prikazani pokazatelji aktivnosti Društva:

Pokazatelji aktivnosti	2021.	2022.	2023.
Koeficijent obrta ukupne imovine = ukupni prihodi / prosečna poslovna imovina	0.4842	0.5232	0,4190
Broj dana	365	366	365
Dani vezivanja ukupne imovine = broj dana / koeficijent obrta ukupne imovine	753.8945	699.6008	871,0257
Koeficijent obrta kratkoročne imovine = ukupni prihodi / prosečna obrtna imovina	6.3229	9.4611	7,5820
Dani vezivanja kratkoročne imovine = broj dana / koeficijent obrta kratkoročne imovine	57.7270	38.6847	48,1404
Koeficijent obrta kupaca = prihodi od prodaje / prosečno stanje potraživanja	42.4893	32.0038	18,3790
Prosečno vreme naplate potraživanja = broj dana / koeficijent obrta kupaca	8.5904	11.4361	19,8597
Koeficijent obrta zaliha = prihodi od prodaje / prosečne zalihe	29.1990	45.8789	57,4784
Prosečno vreme vezivanja zaliha = broj dana / koeficijent obrta zaliha	12.5004	7.9775	6,3502

Pokazatelji zaduženosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji zaduženosti	2021.	2022.	2023.
Stepen zaduženosti = ukupne obaveze / ukupna imovina	0,6771	0.7137	0,8248
Koeficijent finansiranja = ukupne obaveze / kapital	4,1516	3.3284	5,8535
Koeficijent samofinansiranja = kapital / ukupna aktiva	0,1631	0.2144	0,1409
Stepen pokrića I = sopstveni kapital / stalna imovina	0,1767	0.2246	0,1509
Stepen pokrića II = dugoročni kapital / stalna imovina	0,5367	0.4785	0,7324

Pokazatelji ekonomičnosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji ekonomičnosti	2021.	2022.	2023.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihodi / ukupni rashodi	0.9952	1.1853	1,0190
Ekonomičnost prodaje = prihodi od prodaje / poslovni rashodi	0.8091	1.0129	0,9677
Ekonomičnost finansiranja = finansijski prihodi / finansijski rashodi	0.0182	0.1719	0,0883

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Pokazatelji profitabilnosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji profitabilnosti	2021.	2022.	2023.
Stopa poslovnog dobitka = poslovni dobitak / poslovni prihod	0.0000	0.0317	0,0000
Stopa neto dobitka = neto dobitak / ukupni prihodi	0.0000	0.1365	0,0036
Stopa prinosa na ukupnu imovinu = neto dobit / prosečna vrednost poslovne imovine	0.0000	0.0714	0,0015
Stopa prinosa na sopstveni kapital = neto dobit / prosečan kapital	0	0.3757	0,0087

Struktura imovine prikazana je u sledećoj tabeli:

Struktura imovine	2021.		2022.		2023.	
Stalna imovina	2,254,964	93.05%	2,594,467	95.69%	3.555.126	93,58%
Obrtna imovina	168,544	6.95%	116,830	4.31%	243.844	6,42%
Ukupna imovina	2,423,508	100.00%	2,711,297	100.00%	3.798.970	100,00%

Struktura izvora finansiranja je prikazana u nastavku:

Struktura izvora finansiranja	2021.		2022.		2023.	
Sopstveni kapital	398,475	19.41%	582,789	23.10%	536.555	14,74%
Pozajmljeni kapital	1,654,316	80.59%	1,939,774	76.90%	3.103.779	85,26%
Ukupni kapital	2,052,791	100.00%	2,522,563	100.00%	3.640.334	100,00%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

5. Informacije o kadrovskim pitanjima

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine zapošljavalo 569 radnika (31. decembra 2022. godine 641 radnika).

Fluktuacija radne snage bila je uslovljena odlaskom u penziju (25 zaposlenih) kao i otkazom ugovora o radu (47 zaposlenih).

Kvalifikaciona struktura zaposlenih u 2023. i 2022. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

Stepen stručne spreme	2023.	2022.	% učešće u 2023.	% učešće u 2022.
I	2	2	0%	0%
II	46	53	8%	8%
III	61	80	11%	12%
IV	303	337	53%	53%
V	19	24	3%	4%
VI	61	65	11%	10%
VII	77	80	14%	12%
VIII			0%	0%
Ukupno	569	641	100%	100%

U pogledu kvalifikacione strukture zaposlenih, najveće učešće u ukupnom broju zaposlenih na dan 31. decembar 2023. godine imali su zaposleni sa IV stepenom stručne spreme (53%), što je i u uporednoj 2022. godini bio slučaj.

Zaposleni poseduju odgovarajuća znanja, kvalifikacije i iskustvo za obavljanje poslova na svojim radnim mestima, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Za kadrovska pitanja u Društvu zadužen je Odeljenje pravnih i kadrovskih poslova.

Starosna struktura zaposlenih prikazana je u sledećoj tabeli:

Starosna struktura zaposlenih	2023.	2022.	% učešće u 2023.	% učešće u 2022.
do 20 godina	0	0	0%	0%
od 21 do 30 godina	26	37	5%	6%
od 31 do 40 godina	121	135	21%	21%
od 41 do 50 godina	188	208	33%	32%
od 51 do 60 godina	170	178	30%	28%
preko 60 godina	64	83	11%	13%
Ukupno	569	641	100%	100%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

6. Opis očekivanog razvoja u narednom periodu i promena u poslovnim politikama

6.1 Planirani budući razvoj

Budući razvoj Društva BAS a.d. bazira se na završetku radova na izgradnji nove autobuske stanice u Bloku 42 i izmeštanju kompletnog poslovanja na novu lokaciju. Projektom je predviđena izgradnja modernog, savremenog objekta koji bi obezbedio optimalno funkcionisanje svih poslovnih procesa, dobar protok saobraćaja i optimalnom zadovoljenju potreba putnika.

Društvo je tokom 2023.godine pažnju posvetilo optimizaciji troškova, očekuje se da će i tokom 2024.godine nastaviti da sprovodi kontrolu svih troškova, kao i da prati efikasnost i efektivnost poslovnih procesa, kako bi očuvalo profitabilnost. Preduzimaće se sve potrebne mere koje su u funkciji razvoja i stabilnosti poslovanja.

Društvo će u narednom periodu povećati aktivnosti na samom trzistu marketinškim aktivnostima i pokušati da se fokusira na približavanje potrošačima. Društvo vrši identifikaciju i praćenje kako pretnji iz okruženja tako i rizika iz svih oblasti poslovanja sa ciljem minimiziranja njihovog uticaja na ostvarenje poslovnih ciljeva Društva.. Očekivanja su da će Društvo u narednom periodu nastaviti da ostvaruje blagi rast prodaje.

6.2 Planirane promene u poslovnim politikama

Društvo ne planira značajne izmene poslovnih politika. Društvo će i dalje nastojati da unapredi postojeću poslovnu politiku i skladu sa tim ostvari povećanje obima i kvaliteta svojih usluga.

7. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U toku 2023. godine Društvo nije vršilo ulaganja u cilju zaštite životne sredine.

8. Značajni događaji nakon završetka poslovne godine

Događaji koji su nastali posle datuma bilansa, a do datuma odobravanja Finansijskih izveštaja za 2023.godinu su:

- Po dugoročnom investicionom kreditu Poštanske štedionice za kupovinu i izgradnju poslovnog prostora, kreditne partije broj 360052458280229087, puštena je treća tranša kredita 29.01.2024.godine, u iznosu 703.734,16 eur (82.498.685,59 rsd).

- Po odluci Odbora direktora broj 3917/2 od 09.11.2023.godine o ukidanju radnih jedinica, u privrednom društvu „BAS“-Beogradska autobuska stanica a.d.Beograd, ukinute su:

- Radna jedinica „Ugostiteljstvo“

- Radna jedinica „Trgovina“

Odluka je sprovedena 26.01.2024. godine kada je 123 radnika proglašeno tehnološkim viškom i istog dana im je isplaćena otpremnina za tehnološke viškove u iznosu 61.411.530,58 rsd, za koju je u 2023. godini izvršeno rezervisanje u istom iznosu.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

9. Aktivnosti istraživanja i razvoja

U toku 2023. godine Društvo nije sprovodilo aktivnosti u oblasti istraživanja i razvoja.

10. Informacije o otkupu sopstvenih akcija/udela

Na sednicama Skupštine akcionara održanim u junu i oktobru 2023. akcionarima je na glasanje stavljen predlog Odluke o raspolaganju imovinom velike vrednosti, za potrebe zaduživanja po osnovu Investicionog kredita od Fonda za Razvoj Republike Srbije, kao i refinansiranju investicionog kredita kod Banke Poštanske štedionice do tada odobrenom od strane Komercijalne banke. Pomenuti krediti su bili potrebni za izgradnju i završetak radova na novoj autobuskoj stanici u Bloku 42. Kako je deo akcionara bio nesaglasan i uzdržan društvo je moralo izvršiti otkup sopstvenih akcija.

U skladu sa članom 474. Zakona o privrednim društvima i pravima nesaglasnih akcionara izvršen je otkup sopstvenih akcija. Pravo na otkup sopstvenih akcija imali su akcionari sa ukupnim brojem od 16.544 akcija. Od strane procenitelja FINSELECT doo i REVISION Team izvršena je procena vrednosti akcija kako bi se utvrdila procenjena vrednost akcija koja je sa tržišnom i knjigovodstvenom vrednošću predstavljala podatak neophodan za isplatu nesaglasnih akcionara.

Utvrđena procenjena vrednost akcije iznosila je 1.700,49 rsd po osnovu procene za prvi otkup i 1.679,00 rsd po osnovu procene za drugi po redu otkup. Ovo su ujedno bile i najviše utvrđene vrednost u odnosu na tržišnu i knjigovodstvenu vrednost akcija, te su ove vrednost korišćene kao parametar za isplatu nesaglasnih akcionara kako u septembru tako i u decembru 2023. godine.

Po osnovu otkupa sopstvenih akcija Društvo je isplatilo ukupan iznos od 27.892.368,99 rsd. Otkupom sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara ostvarena je negativna emisija premija u iznosu od 11.348.368,99rsd. Pokrivanje negativne emisije premije izvršeno je na teret rezervi. Ukupan broj otkupljenih sopstvenih akcija koje Društvo na dan 31.12.2023. poseduje je 26.869.

11. Postojanje ogranaka

Društvo ima registrovane sledeće ogranake:

Naziv ogranka	Šifra delatnosti	Adresa	Opština	Grad
BAS a.d. Beograd-GRANAK BASTURIST BEOGRAD	7911- Delatnost putničkih agencija	Železnička 4	Savski venac	Beograd
BAS a.d. Beograd-GRANAK BASTURIST BEOGRAD	7911- Delatnost putničkih agencija	Maršala Birjuzova 2-4	Stari grad	Beograd
Bas a.d Beograd -GRANAK UGOSTITELJSTVO	5610-Delatnost restorana i ostalih pokretnih objekata	Železnička 4	Savski venac	Beograd
Bas a.d Beograd -GRANAK UGOSTITELJSTVO	5610-Delatnost restorana i ostalih pokretnih objekata	Knaza Višeslava 23	Čukarica	Beograd

12. Poslovi sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih aktivnosti, Društvo nema povezanih lica.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

13. Glavni rizici i pretnje i politike upravljanja rizicima**13.1 Upravljanje finansijskim rizicima**

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Kategorije finansijskih instrumenata prikazane su u sledećoj tabeli:

Finansijska sredstva	2023	2022
Dugoročni finansijski plasmani (04-047)	19.039	22,659
Potrazivanja po osnovu prodaje	71.921	52,362
Potrazivanja iz specifičnih poslova	4.564	1,015
Druga potrazivanja	631	1,027
Kratkoročni finansijski plasmani	1.525	1,606
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	128.704	28,755
	226.384	107,424
Finansijske obaveze	2023	2022
Dugoročne obaveze	2.067.339	658,684
Kratkoročne finansijske obaveze	243.501	166,071
Obaveze iz poslovanja (43-430)	125.468	408,944
Obaveze iz specifičnih poslova	463.851	455,148
Druge obaveze	2.169	4,737
	2.902.328	1,693,584

Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	226.384	107.424
Finansijske obaveze	2.902.328	1.693.584
Neto pozicija	-2.675.944	-1.586.160

Tržišni rizik

Rizik od promene kursa stranih valuta

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i / ili sa valutnom klauzulom.

Izloženost promeni kurseva stranih valuta predstavljana je narednom tabelom:

Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva	9			1.029
Finansijske obaveze	16.983			1.990.075
Neto devizna pozicija	-16.974	0	0	-1.989.046

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

Rizik izloženosti promeni kamatnih stopa	2023.	2022.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	226.384	107.424
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa		
Ukupno:	226.384	107.424
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	591.488	868.829
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa	2.310.840	824.755
Ukupno:	2.902.328	1.693.584

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja ima neznatna ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost finansijskih sredstava i dospeće finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine predstavljeni su narednom tabelom:

Izloženost riziku likvidnosti	do 3 meseca	od 3 meseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Finansijska sredstva	194.866	7.473	12.781	11.264	226.384
Finansijske obaveze	503.220	308.538	1.419.066	671.503	2.902.328
Ročna neusklađenost	-308.354	-301.065	-1.406.286	-660.239	-2.675.944

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

13.2 Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Na osnovu tog pregleda Društvo uravnotežava strukturu kapitala preko isplate dividendi, novih dugoročnih investicija, kao i uzimanja novih kredita ili otkupa postojećih. Kontrola finansija vrši se na nivou Društva

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	3.271.477	2.135.018
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	128.704	28.755
3. Neto dugovanje (1-2)	3.142.773	2.106.263
4. Kapital	536.555	582.789
5. Ukupan kapital (3+4)	3.679.328	2.689.052
6. Stepenn zaduženosti (3/5)	85,42%	78,33%

13.3 Rizici po osnovu sudskih sporova

Na teret Društva prema izveštaju pravne službe na dan 31.12.2023. vode se sledeći sudski sporovi :

R. br.	Tužilac	Pravni zastupnik	Broj predmeta	Sud	Predmet spora	Trenutno stanje	Procena ishoda/	Vrednost spora u RSD
1.	Biljana Šavija	adv. Danica Radivojević	P1 337/18	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Rešenjem Apelacionog suda u Beogradu, usvojena žalba tuženog i ukinuta prvostepena presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu, radi ponovnog suđenja.	Šansa za uspeh u ovom sporu, po proceni adv. su sada veće (60%)	/
2.	Dušica Stojanović	Adv. Vojin Biljić	P1 1856/17	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tužioca. Izjavljena žalba, čeka se dalji ishod postupka.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	425.500,00 rsd
3.	Gojko Mićunović i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 6995/21	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	4.644.000,00 rsd
4.	Borko Andrić, Smiljka Dudvarski i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 1699/15	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Od 30.08.2022. godine predmet se po predstavi nalazi pred Evropskim sudom za ljudska prava.	Neizvestan ishod postupka.	3.453.000,00 rsd

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

5.	Vojislav Đuričin i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 379/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	1.914.000,00 rsd
6.	Dragan Milosavljević	Adv. Vojin Biljić	P1 3181/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Na poslednjem ročištu (22.01.2024.) zaključena glavna rasprava.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	364.500,00 rsd
7.	Bojana Vasiljević	Adv. Božidar Grubović	2 P1 2076/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada troškova za dolazak i odlazak sa posla	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tuženog "BAS" a.d..	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	107.640,00 rsd
8.	Vera Kovačević	Adv. Božidar Grubović	44P 1358/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove (povreda časti i ugleda)	Održana dva ročišta, postupak je u toku	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	200.000,00 rsd
9.	Dragan Jovanović	Adv. Sabahudin Tahirović	1 P1 1609/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijalne štete (povreda na radu)	Postupak je u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	750.000,00 rsd
10.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	2 P1 3216/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku.	/	1.046.423,04 rsd
11.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	17 P1 3217/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku	/	521.713,03 rsd
12.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	17 P 2801/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd
13.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	P1 2799/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd

Ukupna vrednost sudskih sporova koji se vode na teret Društva je 13.527 hiljada dinara. Društvo je odlučilo da ne vrši rezervisanja po ovom osnovu.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

14. Izveštaj o korporativnom upravljanju

U skladu sa članom 35. Zakona o računovodstvu Društvo je u obavezi da u okviru Godišnjeg izveštaja o poslovanju dostavi Izveštaj o korporativnom upravljanju, te shodno tome Društvo navodi sledeće informacije:

- Društvo nije sastavilo sopstveni Kodeks o korporativnom upravljanju, ali se pridržava principa koji su preporučeni u Kodeksu korporativnog upravljanja koje je donela Privredna komora Srbije (Sl. Glasnik RS 99/2021).
- Društvo je sistematizacijom radnih mesta u okviru Sektora računovodstva, gde su jasno definisani zahtevi i zadaci radnih mesta uspostavila sistem interne kontrole rada Sektora. Finansijsko izveštavanje, primenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda izveštavanja. Primenu relevantne zakonske regulative nadzire i Komisija za reviziju kao i članovi odbora direktora.

U okviru Društva je formirana i služba Unutrašnje kontrole koja kontroliše proces rada službi koji su u direktnoj vezi sa krajnjim korisnicima usluga (računopolagači u sobračaju, trgovini, ugostiteljstvu) kao i ostale poslovne procese (nabavka materijala, opreme, robe).

- U poslovnoj 2023. godini nije bilo ponuda za preuzimanje
- Društvo se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima odlučilo za jednodomno upravljanje. Organi upravljanja su:
 1. **Skupština akcionara**- Skupština akcionara se održava najmanje jednom godišnje kada se usvajaju Finansijski izveštaji. Na Skupštini se biraju i članovi Odbora direktora i donose sve ostale odluke koje mora odobriti Skupština u skladu sa Zakonom o privrednim Društvima. Pozivi za održavanje Skupštine, materijal, glasački listići i ostali izveštaji se u skladu sa Zakonom postavljaju na sajt Društva, dostavljaju se Komisiji za HOV i Beogradskoj berzi, APR-u.
 2. **Odbor direktora** se sastoji od 5 izvršnih i 6 neizvršnih direktora. Odbor direktora se sastaje u skladu sa potrebama u smislu razmatranja važnih odluka, donošenja potrebnih pravilnika, usvajanja popisa i dr. Na sednicama Odbora se zajednički razmatraju sve teme i shodno tome se glasanjem donose relevantne Odluke. Svi članovi Odbora direktora imaju odgovarajuće akademsko obrazovanje, znanje i iskustvo koje je potrebno za upravljanje Društvom.
- Politike raznolikosti nisu usvojene, ali Društvo u Odboru direktora ima zastupljena oba pola, starosna struktura je takođe raznolika, kao i obrazovanje unutar članova, kako bi upravljanje bilo efikasnije. U Odboru direktora članovi imaju obrazovanja iz oblasti saobraćaja, ekonomije, prava, informacionih tehnologija, političkih nauka.

15. Nefinansijsko izveštavanje

Društvo BAS a.d kao lice koje je u skladu sa Zakonom razvrstano u veliko pravno lice i koje na dan 31.12.2023. ima više od 500 zaposlenih obavezno je da u skladu članom 37. Zakona o računovodstvu uz Godišnji izveštaj o poslovanju uključi i deo o nefinansijskom izveštaju. Neophodno je da navedeni izveštaj sadrži informacije potrebne za razumevanje razvoja, poslovnih rezultata i položaja pravnog lica, kao i rezultata njegovih aktivnosti koje se odnose minimum na zaštitu životne sredine, socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Društvo ni po jednom pitanju nije definisao poseban poslovni model koji bi pratio uticaj navedenih aktivnosti u smislu pokazatelja uspešnosti, rizika i dr. ali je uskladio svoje poslovanje sa zakonskim normama koje uređuju nevedene aktivnosti.

Zaštita životne sredine

U okviru Sektora investicionog i tekućeg održavanja posluje organizacioni deo koji prati i organizuje aktivnosti vezane za zaštitu životne sredine. U toku je usvajanje plana upravljanja otpadom čiji je cilj identifikacija svih štetnih uticaja otpada na životnu sredinu, edukacija i podizanje svesti zaposlenih, korišćenje najnovijih tehnologija u prikupljanju, razvrstavanju, odlaganju, skladištenju i reciklaži otpada, kao i u separaciji otpadnih voda (filteri, kolektori).

Društvo je po pitanju zaštite životne sredine u potpunosti uskladio poslovanje sa svim zakonskim normama koje uređuju ovu oblast.

Socijalna i kadrovska pitanja

Društvo u okviru Sektora pravnih, kadrovskih i opštih poslova ima poseban organizacioni deo koji se bavi pitanjima kadrova. Svi interni akti su usklađeni sa pravima i obavezama u skladu sa Zakonom o radu i drugim relevantnim pravilnicima. Kolektivnim ugovorom definisana su prava i obaveze radnika koji su povoljniji od osnovnih zahteva Zakona o radu. Ovim ugovorom su posebno definisana prava po osnovu korišćenja godišnjih odmora, solidarne pomoći, plaćenih odsustva radi nege deteta, kao i plaćenih odsustva po više različitih osnova.

Društvo ima sistematizovano mesto socijalnog radnika koji se bavi posebnim problemima zaposlenih u smislu neophodne pomoći u rešavanju pitanja koja se tiču zdravstvenih i socijalnih pitanja zaposlenih.

Radnici Društva organizovani su u više reprezentativnih sindikata od kojih dobijaju neophodnu pomoć i zaštitu u slučaju kada je to neophodno. Sindikati učestvuju u usvajanju i odobravanju Kolektivnog ugovora, kao i u njegovim izmenama.

Društvo pri zapošljavanju ne vrši bilo kakvu diskriminaciju po pitanju starosti, pola, verske i nacionalne pripadnosti.

U okviru Društva poseban organizacioni deo bavi se zaštitom i bezbednosti na radu kao i edukacijom radnika o bezbednosti na radu. Radnici imaju svu neophodnu opremu koja im je potrebna za bezbedan rad. Periodično se obavljaju neophodni zdravstveni pregledi shodno potrebama u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta, kao i provere mikroklimatskih uslova radnih mesta (zagađenost, zračenje i dr.).

Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

Društvo nije svojim internim aktima posebno definisalo pitanje borbe protiv korupcije i pitanja u vezi sa korupcijom, niti usvojilo poseban poslovni model koji prati ove aktivnosti.

BAS a.d. Beograd

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

U Beogradu 27.02.2024.

Zakonski zastupnik

Boban Kovačević

BAS A.D. BEOGRAD

Finansijski izveštaji za 2023. godinu u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	1-4
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine	
Bilans uspeha u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o ostalom rezultatu u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Napomene uz finansijske izveštaje za 2023. godinu	
Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu	

RSM Serbia d.o.o. BeogradBulevar Mihajla Pupina 10B/1
II sprat
Novi Beograd
Serbia
T 381112053550
rsm.rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara i odboru direktora BAS a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva BAS a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembar 2023. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2023. godine i njegove finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Materijalno značajna neizvesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomene u finansijskim izveštajima broj 4., 52. i 57. u kojima je obelodanjena procena rukovodstva Društva o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja.

Na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu iskazane su: kratkoročne obaveze koje su veće od obrtno imovine u iznosu od RSD 792.596 hiljada, dobitak tekuće godine u iznosu od RSD 4.885 hiljada i stepen zaduženosti iznosio je 76,47 %. Na nepovoljan odnos kratkoročnih obaveza i obrtno imovine uticalo je povećanje kratkoročnih obaveza prema dobavljačima, što je rezultat ugrožene likvidnosti Društva. Na likvidnost i blagovremeno izmirenje obaveza prema dobavljačima najveći uticaj imaju krediti koji su nakon „grace“ perioda dospeli na naplatu.

U poslovnoj 2023. godini Društvo je ostvarilo dobitak i značajno povećanje poslovnih prihoda. Sagledavajući trenutni položaj Društva i okolnosti u kojima Društvo posluje rukovodstvo Društva razmatralo je procenu stalnosti poslovanja. Analizom poslovnih parametara i procenom budućeg poslovanja Društvo je utvrdilo da načelo stalnosti poslovanja nije ugroženo i da će Društvo nastaviti kontinuirano da posluje.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

RSM Serbia d.o.o. Beograd is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm, which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Pretpostavke na kojima je rukovodstvo baziralo svoje procene su:

- fizički obim ostvarenih usluga i poslovnih prihoda prema procenama neće biti ispod nivoa ostvarenih u 2023. godini;
- prevoznici će održati svoj red vožnje i broj polazaka u skladu sa izdatim dozvolama izdatim prema Zakonu o prevozu putnika u drumskom saobraćaju;
- u 2023. godini je nastavljena gradnja nove stanice, dok je u 2024. sad već potpuno izvestan nastavak radova kao i preseljenje na lokaciju u Bloku 42.

U 2023. godini došlo je do promene u strukturi menadžmenta koja je usvojena na Skupštini akcionara BAS a.d., Beograd održanoj 10.04.2023. godine. Novo rukovodstvo je odmah pristupilo rešavanju zatečene situacije u smislu rešavanja problema po pitanju izmirenja obaveza, nastavka gradnje u Bloku 42 i optimizaciji poslovanja.

Realizacija projekta „Beograd na vodi“ ne ugrožava nastavak poslovanje na postojećoj lokaciji do izgradnje nove autobuske stanice u „Blok 42“. Naime, Društvo nesmetano obavlja poslovanje na postojećoj lokaciji, a nastavljeni su radovi i izvršena su značajna ulaganja po osnovu izgradnje nove autobuske stanice u „Blok 42“. Rešenjem Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove br. IX-20 br. 351-488/2021 od 14.10.2021. godine izdata je građevinska dozvola za II fazu izgradnje kompleksa autobuske stanice sa poslovnim prostorom spratnosti Su+Pr+1+PS. U skladu sa navedenim nastavljeni su radovi na izgradnji tokom 2021. godine ali je u 2022. godini došlo do zastoja u nastavku radova zbog nedostataka sredstava usled smanjene likvidnosti jer povlačenje preostalog dela kredita nije bilo odobreno od strane banke. U 2023. godini je došlo do stabilizacije poslovanja i u skladu sa time nastavljeni su radovi na izgradnji nove stanice. Društvu su odobreni investicioni krediti sa ciljem ulaganja u novu stanicu.

Praćenjem dešavanja i realizacije u 2024. godini nismo identifikovali da su pretpostavke rukovodstva ugrožene tj. Društvo je nastavilo sa planiranim obavljanjem poslovanja i uverili smo se da je Društvo adekvatno primenilo pretpostavku stalnosti poslovanja prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu. Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja koje je opisano u odeljku Materijalno značajna neizvesnost povezana sa stalnošću poslovanja, utvrdili smo da su dole opisana pitanja ključna revizijska pitanja koja treba da saopštimo u našem izveštaju.

Ključno revizijsko pitanje: Priznavanje i vrednovanje ulaganja za izgradnju nove autobuske stanice „Blok 42“

Društvo u okviru nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi iskazuje ulaganja u izgradnju nove autobuske stanice „Blok 42“ u ukupnom iznosu od RSD 3.023.407 hiljada. Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju materijalna sredstva koja Društvo koristi u proizvodnji, snabdevanju i uslugama, za iznajmljivanje i u administrativne svrhe od kojih se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda. Priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se vrši po nabavnoj vrednosti koja se sastoji od nabavne cene uvećane za sve zavisne troškove nabavke i umanjene za trgovinske popuste i rabate. U vezi sa izgradnjom ili razvojem neke nekretnine, postrojenja i opreme, mogu se javiti određene aktivnosti, koje nisu neophodne za njihovo dovođenje na lokaciju i u stanje koje im omogućava da funkcionišu na način koji predviđa rukovodstvo. Izdaci po osnovu aktivnosti koje nisu neophodne za dovođenje sredstva na lokaciju i u stanje za funkcionisanje se iskazuje kroz Bilans uspeha, a ne kapitalizuju se u okviru stalne imovine. Izgradnja nove autobuske stanice „Blok 42“ u prvim fazama zahtevala je značajne izdatke za projektne i druge usluge čije je identifikovanje i potvrđivanje zahtevalo dodatne revizijske procedure kako bi se uverili da li su ispunjeni svi uslovi za priznavanje u skladu sa propisanim relevantnim računovodstvenim standardima.

Zbog visine učešća nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi u strukturi ukupne imovine i prirode izvršenih ulaganja u 2023. godini smatramo da je ovo jedno od ključnih revizorskih pitanja.

Naš pristup ovom pitanju

Naše revizorske procedure vezane za ovo pitanje, između ostalog uključivale su i:

- razmatranje ugovora sa izvođačima radova;
- pribavljanje dovoljnih i odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi sa izvršenim ulaganjima u skladu sa računovodstvenim politikama i relevantnim računovodstvenim standardima;
- komunikaciju sa rukovodstvom oko priznatih ulaganja u cilju obezbeđivanja dodatnih revizijskih dokaza i računovodstvenih isprava;
- pregled projektne i ostale tehničke dokumentacije, i
- obilazak lokacije na kojoj se gradi nova autobuska stanica „Blok 42“.

Na osnovu sprovedenih postupaka, uverili smo se da su izdaci za izgradnju nove autobuske stanice „Blok 42“ priznati u okviru nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi (kapitalizovani) u skladu sa računovodstvenim politikama i relevantnim računovodstvenim standardima.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2023. godine. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu, koji uključuje nefinansijske informacije u skladu sa zahtevima člana 37. Zakona o računovodstvu, je sastavljen u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021) i Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS broj 129/2021), i informacije koje su obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2023. godinu su po svim materijalno značajnim pitanjima usklađene sa finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola entiteta.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezano obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Beograd, 30. april 2024. godine

Stanimirka Svičević

Licencirani ovlašćeni revizor

RSM
RSM Serbia d.o.o.
Beograd-Noví Beograd

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		3,555,126	2,594,467	
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	8	4,709	4,110	
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005	8	4,709	4,110	
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	9	3,504,509	2,557,373	
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010	9	134,934	164,266	
023	2. Postrojenja i oprema	0011	9	60,246	59,259	
024	3. Investicione nekretnine	0012				
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013	9	3,041,082	2,288,004	
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014	9	1,932	1,944	
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015	9	266,315	43,900	
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017				
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	10	45,908	32,984	
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019	10	235	235	
040 (deo), 041 (deo), 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043, 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026	10	26,869	10,325	
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027	10	18,804	22,424	
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028				
288	VI. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029	11	9,062	6,510	

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	G. OBRTNA IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		243,844	116,830	
Klasa 1 (osim 14)	I. ZALIHE (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	12	22,936	21,523	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032	12	6,515	9,294	
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033				
13	3. Roba	0034	12	4,169	4,918	
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035	12	12,172	6,732	
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036	12	80	579	
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037				
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	13	71,921	52,362	
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039	13	71,921	52,362	
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040				
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u zemlji	0041				
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u inostranstvu	0042				
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043				
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044	14	12,110	2,648	
21, 22 osim (223 i 224) i 27	1. Ostala potraživanja	0045	14	12,110	2,648	
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046				
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047				
23	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	15	1,525	1,606	
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049				
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0050				
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	15	1,525	1,606	
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052				
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053				
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054				
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055				
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056				
24	VI. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0057	16	128,704	28,755	
28 (deo) osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	17	6,648	9,936	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		3,808,032	2,717,807	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060	18		2,933	
	PASIVA					

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	19	536,555	582,789	
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	20	349,431	349,431	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403				
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404				
32	IV. REZERVE	0405	21	78,712	90,061	
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPNENTI OSTALOG SVEOBUHVALATNOG REZULTATA	0406	22	9,722	103	
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVALATNOG REZULTATA	0407				
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+ 0410)	0408	23	377,730	422,234	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409	23	372,845	237,920	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410	23	4,885	184,314	
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411				
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412	24	279,040	279,040	
350	1. Gubitak ranijih godina	0413	24	279,040	279,040	
351	2. Gubitak tekuće godine	0414				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415	25	2,235,037	853,928	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417 + 0418 + 0419)	0416	27	36,945		
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417	27	36,945		
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418				
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	26	2,067,339	658,684	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421				
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422				
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423				
414 i 416 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424	26	2,067,339	658,684	
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425				
413	6. Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti	0426				
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427				
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DRUGORIČNA PASIVNA VREMENA RAZGRANIČENJA	0428	28	130,753	195,244	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429				
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430				
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		1,036,440	1,281,090	
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432	29	61,412		
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	30	243,501	166,071	

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434				
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437	30	243,501	166,071	
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438				
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439				
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440				
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441	31	16,778	138,871	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	32	125,468	408,944	
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443				
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444				
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445	32	125,468	408,782	
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446	32		162	
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447				
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448				
44, 45, 46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449	33	555,765	557,390	
44, 45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	33	527,297	528,112	
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451	34	18,009	15,512	
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452		10,459	13,766	
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453				
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	35	33,516	9,814	
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		3,808,032	2,717,807	
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457	18		2,933	

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

Ovi finansijski izveštaji odobreni su za objavljivanje dana 27.02.2024. i potpisani su od strane zakonskog zastupnika BAS a.d. Beograd.

Boban Kovačević

Generalni direktor

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	36	1.297.248	1.145.859
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002		102.758	106.642
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003	36	102.758	106.642
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005		1.174.957	1.017.299
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006	36	1.174.957	1.017.299
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007			
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008			
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009			
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010			
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	36	19.533	21.918
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	37	1.320.315	1.109.587
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014	37	75.016	82.163
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	37	108.577	98.177
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARAĐA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016	37	846.377	770.266
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017	37	674.328	588.498
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018	37	102.188	94.512
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019	37	69.861	87.256
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020		46.579	47.440
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	37	22.811	28.482
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	37	66.124	
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	37	154.831	83.059
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1013) ≥ 0	1025			36.272
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 - 1001) ≥ 0	1026		23.067	
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	38	1.186	2.616
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029			3
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030	38	1.186	2.613
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031			
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	39	13.439	15.219
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034	39	12.990	14.081
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035	39	449	1.138
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) ≥ 0	1038		12.253	12.603
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039	40	29	
583, 585 i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040	41	2.806	3.376
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	42	68.851	201.500
57	K. OSTALI RASHODI	1042	43	5.206	10.752
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		1.367.314	1.349.975
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		1.341.766	1.138.934
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045	44	25.548	211.041
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047	45		108
59- 69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048	46	137	
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	47	25.411	211.149
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKE RASHOD PERIODA	1051	48	23.078	13.766
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKE RASHODI PERIODA	1052	48		13.069
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKE PRIHODI PERIODA	1053	48	2.552	
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Č. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	48	4.885	184.314
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI		49		
	1. Osnovna zarada po akciji	1061	49	16	592
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001	48	4.885	184.314
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobici	2005			
	b) gubici	2006			
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
332	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
334	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
335	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobici	2013			
	b) gubici	2014			
336	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobici	2015			
	b) gubici	2016			
337	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
	a) dobici	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025	48	4.885	184.314
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028 + 2029) = AOP 2025 ≥ 0 ili AOP 2026 > 0	2027			
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	1.534.788	1.337.771
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	1.509.862	1.307.371
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003		
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		3
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	24.926	30.397
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	1.423.413	1.054.252
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	371.350	71.790
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	162	22
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	853.273	793.455
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	15.530	13.674
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012	13.766	
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	169.332	171.745
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014		3.566
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3015	111.375	283.519
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3016		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017	1.403	1.394
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019	4	
3. Ostali finansijski plasmani	3020	1.399	1.394
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021		
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	1.457.699	85.903
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	1.457.699	85.903
3. Ostali finansijski plasmani	3026		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3028	1.456.296	84.509
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	2.210.372	199.658
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031	2.090.372	
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033	120.000	199.658
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	766.239	484.232
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038	27.892	
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	735.396	183.271
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041		298.215

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043		
7. Finansijski lizing	3044	2.951	2.746
8. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046	1.444.133	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047		284.574
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	3.746.563	1.538.823
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	3.647.351	1.624.387
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050	99.212	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051		85.564
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	28.755	112.844
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	1.186	2.613
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	449	1.138
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	128.704	28.755

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

P o z i c i j a	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	AOP	Ostali osnovni kapital (rn 309)	AOP	Upisani a neuplaćeni kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija i rezerve (rn 306 i grupa 32)	AOP	Rev. rezerve i nerealizovani dobitak i gubitak (grupa 33)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak (grupa 35)	AOP	Učešće bez prava kontrole	AOP	Ukupno (odgovara poziciji AOP 0401) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) ≥0	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0455) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) <0
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1	Stanje na dan 01.01.2022 godine	4001	311.187	4010	38.244	4019		4028	90.061	4037	103	4046	237.920	4055	279.040	4064		4073	398.475	4082	
2	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002		4011		4020		4029		4038		4047		4056		4065		4074		4083	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022 godine	4003	311.187	4012	38.244	4021		4030	90.061	4039	103	4048	237.920	4057	279.040	4066		4075	398.475	4084	
4	Neto promene u 2022. godini	4004		4013		4022		4031		4040		4049	184.314	4058		4067		4076		4085	
5	Stanje na dan 31.12.2022 godine	4005	311.187	4014	38.244	4023		4032	90.061	4041	103	4050	422.234	4059	279.040	4068		4077	582.789	4086	
6	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006		4015		4024		4033		4042		4051	-49.389	4060		4069		4078		4087	
7	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023 godine	4007	311.187	4016	38.244	4025		4034	90.061	4043	103	4052	372.845	4061	279.040	4070		4079	533.400	4088	
8	Neto promene u 2023. godini	4008		4017		4026		4035	-11.349	4044	9.619	4053	4.885	4062		4071		4080		4089	
9	Stanje na dan 31.12.2023 godine	4009	311.187	4018	38.244	4027		4036	78.712	4045	9.722	4054	377.730	4063	279.040	4072		4081	536.555	4090	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

1. Osnivanje i delatnost

Pun naziv: BAS Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd

Sedište: Železnička 4 Beograd

Skraćeni naziv: BAS a.d. Beograd

Pravna forma: akcionarsko društvo

Matični broj: 07037929

PIB: 100000694

Zakonski zastupnik: Boban Kovačević

„BAS“ Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd osnovana je 26. novembra 1965. godine kao Komunalno preduzeće „Autobuska stanica Beograd“, a osnivač je bila Skupština Grada Beograda. Privatizacija društva u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji iz 1997. godine i promena pravnog statusa Društva registrovana je u Privrednom sudu. Promena oblika i organizovanja d.p. u akcionarsko društvo izvršena je rešenjem broj VIIFL9281/01 od 23.10.2001. godine kod Privrednog suda u Beogradu.

Društvo BAS a.d. Beograd je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre.

Pretežna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnenom saobraćaju (šifra 5221), a osim nje Društvo obavlja i sledeće delatnosti:

- Ugostiteljstvo
- Trgovina
- Turizam

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara. U Centralnom registru depa i kliring hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

- Akcionarski kapital- mali akcionari 59,69 %
- Akcionarski kapital- Akcionarski fond ad Beograd 30,31 %
- Akcijski kapital – PIO fond 10%

Organi upravljanja u Društvu su:

- Skupština
- Odbor direktora

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019) Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca u 2023. godini iznosio je 613.

Finansijski izveštaji za poslovnu 2023. godinu odobreni su od strane rukovodstva Društva dana 27.02.2024. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021), Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i relevantnim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije..

Prema Zakonu o računovodstvu, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja su: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodni računovodstveni standardi (dalje: IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (dalje: IFRS) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020 i 125/2020), utvrđen je i objavljen prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda koji su u primeni na dan sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Prevod IFRS koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo finansija Republike Srbije čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi IAS i IFRS izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine („Službeni glasnik RS“ br. 123/2020 u 125/2020).Izmene i dopune standarda koje su nastupile nakon ovog Rešenja nisu primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) je u maju 2020. godine objavio izmenu IFRS 16 pod nazivom Ustupci u zakupima u vezi sa COVID-19 sa ciljem značajnog pojednostavljivanja računovodstvenog evidentiranja izmenjenih zakupa. Izmene su odmah stupile na snagu i dozvoljena je njihova retroaktivna primena.

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti;

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca, finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", Sl. glasnik RS", br. 89/2020) koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani IAS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine. Odstupanja se ogledaju u sledećem:

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji IFRS nema karakter obaveza.
- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji IFRS ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama koji se primenjuje počev od Finansijskih izveštaja za 2021. godinu, pa nadalje.

Novim Pravilnikom o računovodstvenim politikama usvojene su politike priznavanja, naknadnog vrednovanja i obelodanjivanja vezana za primenu i implemetaciju sledećih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja:

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti"
- MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima
- MSFI 16 Lizing
- MSFI 13 Odmeravanje fer vrednosti
- MRS 36 Umanjenje vrednosti imovine

Osim prethodno navedenog, ovim pravilnikom jasnije su definisani i kriterijumi priznavanja NPO i nematerijalne imovine.

Kriterijum priznavanja nematerijalne imovine je jasnije definisan, i glasi:

„Sredstvo ispunjava kriterijume za identifikovanje kada:

- Je izdvojivo, odnosno ukoliko se može odvojiti ili izdvojiti iz privrednog subjekta i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo odvojeno ili zajedno sa povezanim ugovorima, imovinom ili obavezama;
- Nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava.
- Ako sredstvo ispunjava navedene kriterijume za priznavanje, uz uslov da ima korisni vek duži od godinu dana i nabavnu vrednost koja je veća od 20.000 rsd.

Ukoliko je nabavna vrednost sredstva manja od navedenog iznosa nabavka sredstva knjiži se na teret rashoda perioda. “

Član Pravilnika o računovodstvenim politikama koje definiše priznavanje i vrednovanje nematerijalne imovine dopunjen je u vezi sa definisanjem interno generisane imovine, r ezidualne vrednosti i dr.

Kriterijum za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme je jasnije definisan, i glasi:

„Sredstva nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se kao stalno sredstvo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- očekuju se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom
- nabavna vrednost, odnosno cena koštanja može se pouzdano utvrditi

Uz uslove iz prethodnog stava za priznavanje sredstava nekretnine, postrojenja i oprema potrebno je da bude ispunjen i uslov da je pojedinačna nabavna cena sredstva u vreme nabavke veća od 20.000 dinara. Ukoliko nisu ispunjeni svi navedeni uslovi sredstvo će se u poslovnim knjigama evidentirati u okviru zaliha– alata i inventara.

Ukoliko se nabavlja značajan broj sredstava pojedinačne vrednosti ispod 20.000 dinara rukovodstvo po osnovu računovodstvene procene i što realnijeg predstavljanja imovine Društva sredstva može priznati u okviru nekretnina postrojenja i opreme.“

Stav ovog člana koji definiše prag materijalnosti od 20.000 rsd prilikom nabavke sredstva primenjuje se na sredstva koja će biti nabavljena od 01.01.2022.

Novim Pravilnikom o računovodstvenim politikama pored navedenih izmena i implementacije novih standarda usvojene su politike vrednovanja vezana za državna davanja, sredstva namenjena prodaji, troškove pozajmljivanja.

Ovi finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka uvezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Društvo. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2022. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

4. Opšta računovodstvena načela

Pozicije, koje se prikazuju u redovnim finansijskim izveštajima pravnih lica, trebalo bi da budu vrednovane u skladu sa opštim računovodstvenim načelima:

- pretpostavke da privredno društvo posluje kontinuirano;
- metode vrednovanja primenjuju se dosledno iz godine u godinu;
- vrednovanje se vrši uz primenu principa opreznosti, a posebno:
 - u Bilansu stanja prikazuju se obaveze nastale u toku tekuće ili prethodnih poslovnih godina, čak i ukoliko takve obaveze postanu evidentne samo između datuma Bilansa stanja i datuma njegovog sastavljanja;
 - u obzir se uzimaju sva obezvređenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobitak ili gubitak;
- u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu bez obzira na datum njihove naplate odnosno isplate;
- komponente imovine i obaveza vrednuju se posebno;
- bilans otvaranja za svaku poslovnu godinu mora da bude jednak bilansu zatvaranja za prethodnu poslovnu godinu.

Načelo stalnosti poslovanja

Na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu iskazane su :

- kratkoročne obaveze koje su veće od obrtno imovine u iznosu od RSD 792.596 hiljada,
- dobitak tekuće godine u iznosu od RSD 4.885 hiljada.
- Stepenn zaduženosti iznosio je 76,47 %

Na nepovoljan odnos kratkoročnih obaveza i obrtno imovine uticalo je povećanje kratkoročnih obaveza prema dobavljačima, što je rezultat ugrožene likvidnosti Društva. Na likvidnost i blagovremeno izmirenje obaveza prema dobavljačima najveći uticaj imaju krediti koji su nakon „grace“ perioda dospeli na naplatu.

U poslovnoj 2023. godini Društvo je ostvarilo dobitak i značajno povećanje poslovnih prihoda.

Sagledavajući trenutni položaj Društva i okolnosti u kojima Društvo posluje rukovodstvo Društva razmatralo je procenu stalnosti poslovanja.

Analizom poslovnih parametara i procenom budućeg poslovanja Društvo je utvrdilo da načelo stalnosti poslovanja nije ugroženo i da će Društvo nastaviti kontinuirano da posluje.

Pretpostavke na kojima je rukovodstvo baziralo svoje procene su:

- Fizički obim ostvarenih usluga i poslovnih prihoda prema procenama neće biti ispod nivoa ostvarenih u 2023. godini
- Prevoznici će održati svoj red vožnje i broj polazaka u skladu sa izdatim dozvolama izdatim prema Zakonu o prevozu putnika u drumskom saobraćaju
- U 2023. je nastavljena gradnja nove stanice, dok je u 2024. sad već potpuno izvestan nastavak radova kao i preseljenje na lokaciju u Bloku 42.

U 2023. godini došlo je do promene u strukturi menadžmenta koja je usvojena na Skupštini akcionara BAS a.d. održanoj 10.04.2023. godine. Novo rukovodstvo je odmah pristupilo rešavanju zatečene situacije u smislu rešavanja problema po pitanju izmirenja obaveza, nastavka gradnje u Bloku 42 i optimizaciji poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U skladu sa prethodno navedenim procenjujemo da će Društvo uspeti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

5. Pregled značajnih računovodstvenih politika**Nematerijalna imovina**

Nematerijalna sredstva jesu nemonetarna sredstva bez fizičkog obeležja, koja se mogu identifikovati, a koja se mogu koristiti u poslovanju za proizvodne, uslužne ili administrativne svrhe.

Sredstvo ispunjava kriterijume za identifikovanje kada:

- je izdvojivo, odnosno ukoliko se može odvojiti ili izdvojiti iz privrednog subjekta i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo odvojeno ili zajedno sa povezanim ugovorima, imovinom ili obavezama;
- nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava.

Ako sredstvo ispunjava navedene kriterijume za priznavanje, uz uslov da ima korisni vek duži od godinu dana i nabavnu vrednost koja je veća od 20.000 rsd. Početno se vrednuje po nabavnoj vrednosti koja obuhvata nabavnu cenu uvećanu za zavisne troškove nabavke, a umanjenu za popuste i rabate.

Ukoliko je nabavna vrednost sredstva manja od navedenog iznosa nabavka sredstva knjiži se na teret rashoda perioda.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti. Amortizacija se obračunava za sredstva sa procenjenim vekom upotrebe, primenom proporcionalne metode, a obračun amortizacije započinje narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je to sredstvo stavljeno u upotrebu.

Stopa amortizacije se utvrđuje na godišnjem nivou na osnovu procenjenog veka upotrebe, ili po osnovu ugovornog perioda.

Preostali vek korišćenja ponaosob za svako nematerijalno ulaganje utvrđuje Komisija za procenu koju imenuje direktor Sektora računovodstva, na osnovu relevantne dokumentacije koja se obavezno mora dostaviti u računovodstvo Društva. Nematerijalna sredstva sa neograničenim vekom trajanja su sredstva kojima se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda u kome se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine. Za ova sredstva ne vrši se obračun amortizacije.

Naknadna ulaganja koja ispunjavaju opšte uslove priznavanja, uključuju se u nabavnu vrednost nematerijalnog sredstva, u suprotnom priznaju se kao rashod perioda.

Priznavanje interno generisane nematerijalne imovine vrši se isključivo ako se odnosi na fazu razvoja, dok izdaci istraživanja predstavljaju rashod perioda. Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine predstavlja zbir izdataka nastalih sa ciljem njenog dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Priznavanje nematerijalne imovine prestaje:

- otuđenjem ili
- kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njenog korišćenja ili otuđenja.

Dobitak ili gubitak koji nastaje iz prestanka priznavanja nematerijalne imovine određuje se kao razlika između neto prihoda od otuđenja, ako ih ima, i knjigovodstvene vrednosti imovine i priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

Na dan izveštavanja rukovodstvo Društva, analizira vrednosti po kojima je prikazana nematerijalna imovina. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, procenjuje se nadoknativ iznos tog sredstva kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda. Nadoknativna vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nematerijalna ulaganja Društva čine ulaganja u licencu integracionog informacionog sistema i aplikativni softver kao i ostale licence nepohodne za funkcionisanje informacionog sistema.

Nekretnine, postrojenja oprema i ostale nekretnine

Građevinski objekti, postrojenja i oprema, ostale nekretnine, NPO u pripremi, kao i avansi za NPO, čine 92% od ukupne poslovne aktive na dan 31.12.2023.godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju materijalna sredstva koje Društvo koristi u proizvodnji, snabdevanju, uslugama, za iznajmljivanje ili u administrativne svrhe, a od kojih se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Sredstva nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se kao stalno sredstvo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- očekuju se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom
- nabavna vrednost, odnosno cena koštanja može se pouzdano utvrditi

Uz uslove iz prethodnog stava za priznavanje sredstava nekretnine, postrojenja i oprema potrebno je da bude ispunjen i uslov da je pojedinačna nabavna cena sredstva u vreme nabavke veća od 20.000 dinara. Ukoliko nisu ispunjeni svi navedeni uslovi sredstvo će se u poslovnim knjigama evidentirati u okviru zaliha – alata i inventara.

Ukoliko se nabavlja značajan broj sredstava pojedinačne vrednosti ispod 20.000 dinara rukovodstvo po osnovu računovodstvene procene i što realnijeg predstavljanja imovine Društva sredstva može priznati u okviru nekretnina postrojenja i opreme.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po nabavnoj vrednosti koja se sastoji od nabavne cene uvećane za sve zavisne troškove nabavke, a umanjene za trgovinske popuste i rabate.

Vrednovanje građevinskih objekata (sem građevinskih objekata koji su investiciona nekretnina), postrojenja, opreme, alata i inventara i ostalih osnovnih sredstava nakon početnog priznavanja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za amortizaciju i eventualne gubitke zbog umanjenja vrednosti (obezvređenja).

Za obračun amortizacije osnovnih sredstava primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo.

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo aktivirano (stavljeno u upotrebu).

Rezidualna vrednost i korisni vek sredstva se proveravaju barem na kraju svake finansijske godine, i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procena, promenu(e) treba obračunati u skladu sa IAS.

Rezidualna vrednost sredstva je često beznačajna i u takvim okolnostima je nebitna kod izračunavanja iznosa koji se amortizuje.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstva nekretnina, postrojenja i opreme isknjiži, kao i kada se sredstva reklasifikuju na sredstva namenjena prodaji ili kao investicione nekretnine.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme se isknjižavaju iz poslovnih knjiga u momentu otuđenja ili trajnog povlačenja iz upotrebe, a kada se ne očekuju se nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji nastaju od rashodovanja ili otuđenja osnovnog sredstva utvrđuju se kao razlika između neto dobitka ili gubitka i njegove knjigovodstvene vrednosti i priznaju se kao prihod ili rashod u Bilansu uspeha.

Nekretnine, postrojenja i oprema koja u skladu sa MSFI 5 – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja ispunjavaju kriterijume da budu klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji reklasifikuju se kao obrtna imovina i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Stalna imovina namenjena prodaji*Alat i inventar*

Alat i inventar za koji se očekuje da će biti u upotrebi u periodu dužem od jednog obračunskog perioda i čija je pojedinačna nabavna vrednost u momentu pribavljanja iznad 20.000 rsd priznaje se i vrednuje na način utvrđen za nekretnine, postrojenja i opremu.

Alat i inventar koji ne zadovoljava navedene uslove iz prethodno navedenog stava klasifikuju se u okviru zaliha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Investicione nekretnine

Građevinski objekti ili delovi građevinskih objekata koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja delatnosti, a drže se radi ostvarivanja prihoda od izdavanja u zakup klasifikuju se kao investicione nekretnine u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo:

- ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i
- ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno odmeravanje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja). Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke, odnosno direktno pripisivi izdaci za sticanje, uključuju se u nabavnu vrednost. U zavisne troškove nabavke spadaju na primer: naknade za pravne usluge, porez na prenos apsolutnih prava i drugi porezi koji predstavljaju odbitnu stavku ili se ne nadoknađuju, već uključuju u vrednost nekretnina, i ostali troškovi transakcije.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju se po fer vrednosti i ne podležu obavezi obračuna amortizacije.

Fer vrednost investicionih nekretnina je njihova tržišna vrednost koja se određuje procenom kvalifikovanih procenitelja, po osnovu podataka sa aktivnog tržišta.

Dobici ili gubici nastali usled promene fer vrednosti investicionih nekretnina priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

Prenos sa/na investicione nekretnine, Društvo vrši samo onda kada dođe do promene u nameni.

Društvo na dan 31.12.2023. nema iskazanih bilansnih pozicija u okviru Bilansa stanja vezanih za investicione nekretnine.

Zalihe

Vrednovanje i evidencija zaliha definisano je Međunarodnim računovodstvenim standardom 2 Zalihe.

U Društvu su klasifikovane zalihe :

- Sredstava koja se drže radi dalje prodaje (roba u trgovini)
- Osnovnog i pomoćnog materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga (materijal u ugovornom poslovanju, potrošni, kancelarijski materijal, rezervni delovi i dr)

Zalihe robe i materijala se vrednuju prema nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost činjenična faktorna vrednost i direktni zavisni troškovi nabavke, a trgovački popusti, rabati i slične stavke umanjuju faktornu cenu. Troškovi koji se mogu priznati i uvećati nabavnu vrednost su: troškovi prevoza, manipulativni troškovi (utovar-istovar) i drugi troškovi koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva (posrednički troškovi, špediterski i dr)

Faktorna cena se utvrđuje na osnovu iznosa sadržanog u fakturi dobavljača. Ukoliko dobavljač ne dostavi fakturu, kalkulacija u vezi sa obračunom vrednosti zaliha se sačinjava na bazi ugovorene cene i otpremnice dobavljača, pri čemu neposredovanje fakture ne može da bude uzrok kašnjenja izrade kalkulacije.

Izlaz zaliha se evidentira po prosečnoj nabavnoj ceni, i ista se utvrđuje posle svake nabavke.

Smanjenje vrednosti zaliha vrši se u slučaju delimičnog ili potpunog gubljenja kvaliteta zaliha, na bazi predloga komisije koja je izvršila popis i konstatovala činjenično stanje.

Finansijska sredstva

Priznavanje i vrednovanje finansijskih sredstava definiše MSFI 9. Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje .

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog entiteta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog entiteta.

Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom. Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina:

- Po amortizovanoj vrednosti;
- Po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest – sprovodi se na nivou pojedinačnog instrumenta).

Finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti. Finansijsko sredstvo se odmerava po amortizovanoj vrednosti, ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti predstavlja najznačajniju finansijsku imovinu Društva i obuhvata potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu pozajmica (uključujući i dugoročne stambene kredite date zaposlenima) i druga kratkoročna potraživanja.

Utvrđivanje amortizovane vrednosti određuje se primenom efektivne kamatne stope, koja diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta; dok se prihod od kamate izračunava primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva osim za:

- kreditno obezvređena kupljena ili stvorena kreditno obezvređena finansijska sredstva

(efektivna kamatna stopa se primenjuje na vrednost iz početnog priznavanja) i

- finansijska sredstva koja su naknadno postala kreditno obezvređena (efektivna kamatna stopa se primenjuje na amortizovanu vrednost iz naknadnih izveštaja).

Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspeha pri prestanku priznavanja, kroz proces amortizacije, ili kod priznavanja dobitaka ili gubitaka od umanjenja vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova i prodaje klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i prodaje i vode se po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, ako su ispunjena oba sledeća uslova:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava i

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Ako poslovni model ne pripada nijednom od navedenih onda se sredstvo klasifikuje povrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Društvo može, pri početnom priznavanju, neopozivo da označi finansijsko sredstvo kao odmereno po fer vrednosti ako se time eliminiše ili značajno smanjuje nedoslednost odmeravanja ili priznavanja. Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji se sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih metoda vrednovanja koje Društvo koristi. Fer vrednost finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti i isti obuhvataju gotovinu, depozite, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Kako bi se utvrdio izbor poslovnog modela u i odmeravanja vrši se procena karakteristika ugovorenih novčanih tokova u pogledu naplate glavnice i kamate na preostali dug (SPPI test) po grupama sredstava.

Prestanak priznavanja

Društvo prestaje da priznaje finansijsko sredstvo samo kada:

- ugovorena prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe; ili
- prenese finansijsko sredstvo (prenosi ugovorena prava na primljene tokove gotovine od finansijskog sredstva ili zadržava ugovorena prava na primanje tokova gotovine od finansijskog sredstva ali preuzima ugovorenu obavezu da isplaćuje tokove gotovine jednom ili više primalaca prema ugovoru) i taj prenos kvalifikuje za prestanak priznavanja. Kada Društvo izvrši prenos finansijskog sredstva, procenjuje se stepen do kog je zadržalo rizike i koristi od vlasništva na finansijskim sredstvom.

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava

Obezvredjenje finansijskih sredstava prema MSFI 9 predviđa model „očekivanih kreditnih gubitaka“ kojim se može izvršiti obezvredjenje na bazi očekivanja a ne događaja koji su se već desili.

IFRS 9 – definiše tri moguća pristupa u okviru modela očekivanih gubitaka:

1. Opšti pristup (poznat kao pristup 3 faze);

Društvo primenjuje model tri nivoa za određivanje obezvredjenja finansijskih sredstava, koji se baziraju na tome da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika sredstva. Od nivoa u kome je sredstvo zavisice iznos obezvredjenja koji je potrebno da se prizna kao i iznos prihoda po osnovu kamate:

Nivo 1: Kreditni rizik se nije značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se 12-tomesečni očekivani kreditni gubitak;

Nivo 2: Kreditni rizik se značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva. Prihodi od kamate se priznaju na bruto principu;

Nivo 3: Finansijska imovina već obezvredjena - priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijske imovine. Prihodi od kamate se priznaju na neto osnovi.

2. Pojednostavljeni pristup;

Društvo može po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka izvršiti obezvredjenje sredstava. Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kako bi se pravilno obračunala ispravka vrednosti korišćenjem matrica potrebno je izvršiti proceduru u pet koraka:

1. Potraživanja se grupišu prema karakteristikama kreditnog rizika- Potraživanja sa značajno različitim karakteristikama kreditnog rizika se razdvajaju u zasebne grupe, pa se za svaku grupu obračunava zasebna matrica rezervisanja odnosno zasebno se sprovode koraci od 2 do 5.

2. Utvrđuju se adekvatne grupe dospelosti kao i koja kategorija će predstavljati default- Uobičajeno se koriste najmanje sledećih 5 grupa:

- Nedospela;
- Dospela 1 do 30 dana;
- Dospela 31 do 60 dana;
- Dospela 61 do 90 dana;
- Dospela preko 90 dana.

3. Utvrđuju se stope istorijskih gubitaka

- Istorijski period koji se analizira je od 1 do 5 godina, ali najčešće ne više od 3 godine.

Period koji se koristi u obračunu mora biti period koji je reprezentativan po kriterijumima koji realno prikazuju dinamiku naplate, salda kupaca i dr.

- Utvrđuje se ukupan promet (prodaja sa PDV-om, ne može se koristiti prihod osim kod prodaje u inostranstvu) na odloženo plaćanje i ukupni kapitalni gubici po osnovu prodaja tokom posmatranog istorijskog perioda.

4. Utvrde se eventualni korektivni faktori i stope očekivanih kreditnih gubitaka

5. Obračunaju se očekivani kreditni gubici

3. Pristup za kupljena ili stvorena kreditno obezvređena sredstva

Entitet treba da prizna samo kumulativne promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom veka trajanja od početnog priznavanja kao rezervisanja za gubitke za kupljena ili stvorena kreditno obezvređena finansijska sredstva. Na svaki datum izveštavanja entitet treba da prizna u bilansu uspeha promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom veka trajanja, kao dobitak ili gubitak po osnovu umanjenja vrednosti.

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana od dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u visini od 100% nominalnog iznosa potraživanja. U slučaju potraživanja od kupaca iz specifičnih poslova (prevoznika) prema kojima društvo istovremeno ima i obavezu, potraživanja se neće otpisivati do sticanja uslova naplate ili sprovođenja kompenzacije u skladu sa propisima platnog prometa. U skladu sa prirodom poslovanja za ova potraživanja ne postoji rizik naplate.

Društvo iskazuje sledeće finansijske instrumente: dugoročne finansijske plasmane, potraživanja od prodaje, potraživanja iz specijalnih poslova, druga potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja

Ostali dugoročni plasmani i dugoročna potraživanja

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati zaposlenima za rešavanje stambenih pitanja i otkup stanova u skladu sa Zakonom o stanovanju. Ugovorima je propisana stopa revalorizacije koja se vrši prema podacima vezanim za kretanja cena na malo i visinu prosečne zarade u Republici Srbiji, a koju objavljuju nadležni organi.

U skladu sa MSFI 9 ova sredstva klasifikovana su kao finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

U okviru grupe dugoročnih potraživanja vode se finansijska sredstva čija je dospelost duža od 12 meseci posle izveštajnog perioda. U okviru ove grupe vode se i sumnjiva i sporna potraživanja sa procenjenim vekom naplate dužim od 12 meseci.

U skladu sa MSFI 9 ova sredstva klasifikovana su kao finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kratkoročna potraživanja i plasmani

U okviru kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana Društvo iskazuje:

- potraživanja od prodaje (usluga i robe)
- potraživanja iz specifičnih poslova (potraživanja od prevoznika, aranžmana, realizacije platnih kartica i dr.)
- druga potraživanja (potraživanja od zaposlenih, od državnih organa, naknade šteta, zarada koje se refundiraju i dr.)
- kratkoročne finansijske plasmane (deo dugoročnih plasmana koji dospevaju do jedne godine)

Potraživanja iskazana u stranoj valuti početno se priznaju u funkcionalnoj valuti preračunatoj po zvaničnom srednjem kursu dinara na dan transakcije. Za potraživanja u stranoj valuti od datuma transakcije do datuma naplate kao i iskazivanje na datum sastavljanja finansijskih izveštaja obračunavaju se kursne razlike. Kursne razlike knjiže se preko računa finansijskih rashoda ili prihoda u bilansu uspeha.

Potraživanja od prodaje

Evidencija i priznavanje potraživanja od prodaje u direktnoj je vezi sa primenom MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje dosadašnji MRS 18 Prihodi.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje proizvoda i usluga priznaju se u trenutku obavljanja transakcije prodaje, koji predstavlja momenat kada je izvršena predaja kontrole korišćenja dobara ili usluga na kupca. Uz prethodni uslov, potraživanja će biti priznata i ako je Društvo uvereno da će svoju uslugu ili dobra stvarno i naplatiti.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja se inicijalno priznaju u nivou fakturne vrednosti ili transakcione vrednosti u skladu sa MSFI 15.

Pri početnom priznavanju potraživanje se vrednuje u iznosu prodajne vrednosti proizvoda ili usluge (transakciona cena), umanjeno za ugovoreni iznos popusta i rabata, a uvećano za obračunati porez na dodatu vrednost.

Potraživanja od prodaje predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Rizik naplate svakog pojedinačnog materijalno značajnog potraživanja procenjuje rukovodstvo neposredno pre sastavljanja finansijskih izveštaja i ukoliko se utvrdi obezvređenje, ono se računovodstveno evidentira.

Neposredno pre sastavljanja finansijskih izveštaja sagledava se ročnost potraživanja i sačinjava plan utuženja sa ciljem prekida roka zastarelosti potraživanja.

Obezvređenje potraživanja od prodaje vrši se po pojednostavljenom pristupu po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka.

Društvo prati i svako potraživanje pojedinačno, prati kreditnu sposobnost dužnika, postojanje blokada računa, eventualnog stečajnog postupka i u skladu sa tim vrši potrebne ispravke vrednosti.

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja pri početnom priznavanju se vrednuju po nominalnoj vrednosti (ceni transakcije) po osnovu dokumenta po osnovu je nastala poslovna promena (obračun, izveštaj, ugovor).

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Umanjenje vrednosti ovih sredstava Društvo vrši pojedinačno u skladu sa događajima koji su se već dogodili sem za sredstva koja se evidentiraju u skladu sa MRS 15 (avansi prevoznika, potraživanja za aranžmane i dr.) na koje se primenjuje pojednostavljeni pristup.

Kratkoročni finansijski plasmani

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana Društvo evidentira stavke vezane za deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine. U okviru ovih stavki evidentiraju se potraživanja za zajmove i kredite datim radnicima za rešavanje stambenih pitanja koji dospevaju do jedne godine. Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se drže sa ciljem naplate novčanih tokova, klasifikuju se po poslovnom modelu držanje sa ciljem naplate novčanih tokova i vode se po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti ovih plasmana vrši se u skladu sa opštim pristupom (poznat kao pristup 3 faze).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u bilansu stanja Društva iskazuju se: gotovina u blagajni, sredstva po viđenju ne računima banaka, oročena sredstva na računima banaka i ostala novčana sredstva. Novčana sredstva se vrednuju po njihovoj nominalnoj vrednosti. Novčana sredstva u stranoj valuti vrednuju se po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije. Na datum sastavljanja finansijskih izveštaja novčana sredstva iskazana u stranoj valuti usklađuju se sa srednjim kursom Narodne banke Srbije. Razlike koje nastaju ovim usklađivanjem iskazuju se kao kursne razlike.

Prekoračenja po tekućem računu na dan sastavljanja Finasijskih izveštaja uključuju se u obaveze po kreditima u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza.

Aktivna vremenska razgraničenja

U cilju što realnijeg prikazivanja rezultata pozivajući se na načelo nastanka poslovnog događaja i načela uzročnosti prihoda i rashoda na računima grupe aktivnih vremenskih razgraničenja iskazuju se razgraničeni prihodi i rashodi između bilansa tekuće i narednih perioda.

U Društvu se u okviru AVR iskazuju: unapred plaćeni troškovi, potraživanja za nefakturisan prihod, razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, odložena poreska sredstva.

U okviru razgraničenih troškova po osnovu obaveza, iskazuju se plaćeni transakcioni troškovi po osnovu primljenih kredita i emitovanih dužničkih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti, primenom efektivne kamatne stope. Ovi troškovi terete rashode u periodu otplate kredita ili drugih dužničkih instrumenata.

U okviru potraživanja za nefakturisani prihod iskazuje se obračunati tekući prihod koji nije mogao da bude fakturisan za period u kome su nastali troškovi, odnosno u momentu kada se vrši presek obračuna i utvrđivanje poslovnog rezultata.

Priznavanja i vrednovanje obaveza

Obaveze se mogu definisati kao pozajmljeni izvori koji su su proizašli iz prošlih ekonomskih događaja privrednog društva i čije podmirenje podrazumeva odliv resursa (najčešće odliv novca ili nekog drugog sredstva za podmirenje obaveze).

Priznavanje, merenje i evidenciju obaveza definiše Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti koji zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje

Obaveze se mogu priznati u svom izveštaju samo onda kada Društvo postane jedna strana na koju se odnose ugovorne odredbe i kao posledicu toga Društvo ima pravnu obavezu da isplaćuje gotovinu.

Finansijske obaveze se klasifikuju u dve kategorije za odmeravanje:

- po amortizovanoj vrednosti ili
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dok se sve ostale finansijske obaveze odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope osim ako se ne primenjuje opcija za fer vrednost.

Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjena za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Reklasifikacija finansijskih obaveza nije dozvoljena.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti, odnosno po amortizovanoj vrednosti.

Dužnički instrumenti (obaveze po osnovu menica i zajmova) klasifikovani kao kratkoročne obaveze treba da se odmeravaju po nediskontovanom iznosu gotovine ili druge naknade za koju se očekuje da bude plaćena ili primljena umanjeno za eventualno obezvređenje.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je istekao rok važenja obaveze.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove obaveze priznaje u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obaveze se prema MRS 1 klasifikuju kao kratkoročne i dugoročne. Obaveze se klasifikuje kao kratkoročne kada:

- Društvo očekuje da će biti izmirena u toku uobičajenog poslovnog ciklusa
- kada dospeva za izmirenje u periodu od dvanaest meseci od dana bilansa stanja.

Dugoročne obaveze predstavljaju obaveze koje dospevaju na plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja bilansa na dan bilansa iskazuju se u okviru kratkoročnih obaveza.

Obaveze u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom vrednuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu Narodne banke Srbije, a razlike se iskazuju kao kursne razlike preko računa prihoda i rashoda.

U izveštajima Društva obaveze obuhvataju:

- dugoročne obaveze (dugoročni krediti)
- rezervisanja
- kratkoročne finansijske obaveze i zajmovi (kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine i dr.)
- obaveze iz poslovanja (primljeni avansi, depoziti, obaveze prema dobavljačima i dr.)
- obaveze iz specifičnih poslova (obaveze prema dobavljačima iz specifičnih poslova-prevoznici, obaveze za prodate avio karte, aranžmane i dr.)
- obaveze po osnovu zarada i naknada
- druge obaveze (obaveze za primanja članova odbora direktora, članarina komorama i dr.)
- obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost
- obaveze za ostale poreze, doprinose i ostale dažbine
- pasivna vremenska razgraničenja

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa koja postoji na dan bilansa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja;
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Sadašnja obaveza može biti:

- zakonska, koja proističe iz:
 - ugovora (na osnovu eksplicitnih ili implicitnih uslova),
 - zakona ili
 - drugih vidova primene zakona;
- izvedena, koja proizilazi iz aktivnosti Društva kada je:
 - putem ustanovljenog modela prethodne prakse, objavljenih politika ili dovoljno određenih tekućih izveštaja Društvo nagovestilo ostalim stranama da će prihvatiti određene obaveze; i
 - kao rezultat toga, Društvo izazvalo opravdano očekivanje ostalih strana da će ispuniti te obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće. Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu. Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na datum svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Potencijalna imovina i obaveze

Relevantni aspekti vezani za potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze precizirani su odredbama MRS 37 — Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva. Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata, jer nije verovatno da će odliv resursa, koji predstavljaju ekonomske koristi Društva, biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje. Potencijalne obaveze se stalno iznova procenjuju (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena iznosa odliva ne može da se napravi).

Pasivna vremenska razgraničenja

U okviru pasivnih vremenskih razgraničenja, iskazuju se unapred naplaćeni, odnosno obračunati prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu kao i odložene poreske obaveze i razgraničene obaveze za porez na dodatu vrednost.

Priznavanje prihoda

Prihodi su povećanja ekonomskih koristi tokom izveštajnog perioda u obliku priliva ili povećanja imovine ili smanjenja obaveza koje imaju za rezultat povećanje kapitala koji ne predstavlja povećanje po osnovu ulaganja vlasnika kapitala.

Dobici predstavljaju druge stavke koji zadovoljavaju definiciju prihoda, ali ne moraju nastati iz uobičajenog poslovanja. Ako predstavljaju povećanja ekonomske koristi dobici imaju karakter prihoda i iskazuju se u okviru računa prihoda.

Prihodi koji nastanu tokom redovnih poslovnih aktivnosti predstavljaju poslovne prihode. Društvo u svojim izveštajima iskazuje sledeće poslovne prihode:

- Prihodi od prodaje robe (roba u trgovini)
- Prihodi od prodaje usluga (usluge iz osnovne saobraćajne delatnosti, ugostiteljstva, turizma)
- Prihodi od premija, subvencija, dotacija (prihodi od državnih davanja)
- Drugi poslovni prihodi (prihodi od zakupa, reklama i dr.)

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostale finansijske prihode.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Na računima ostalih prihoda iskazuju se dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza.

Prihodi po osnovu usklađivanja vrednosti obuhvataju prihode koji su iskazani po osnovu pozitivnih efekata usklađivanja vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, finansijskih plasmana, zaliha.

Prihodi od prodaje roba i usluga – prihodi od ugovora sa kupcima

Priznavanje prihoda iz ugovora sa kupcima definisano je MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje dosadašnji MRS 18 Prihodi.

Priznavanje prihoda vrši se u trenutku kada su kontrola nad dobrima i uslugama, potencijalne koristi i rizici u potpunosti preneti na kupca, uz uslov da ih je kupac prihvatio.

Prihodi se priznaju u visini cene transakcije koja predstavlja iznos naknade koju entitet očekuje da će imati pravo u zamenu za prenos obećanih dobara ili usluga kupcu, ne računajući iznos naplaćen u korist trećih lica (posrednički poslovi, pdv i dr.).

Iznosi naplaćeni za račun trećih lica u zastupničkom ili posredničkom odnosu ili bilo kom specijalnom poslu ne predstavljaju prihode, već prihode predstavlja provizija za izvršenu uslugu u posredničkom i specijalnom poslu.

Prihodi se priznaju u iznosu koji je umanjen za rabat, popuste i obračunati porez na dodatu vrednost.

Osnovno načelo Standarda koji se bavi ovim poslovnim aspektom (MSFI 15 - Prihodi od ugovora sa kupcima) je priznavanje prihoda zbog prenosa dobara (robe, proizvoda) i usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu koju Društvo (prodavac) očekuje da ima pravo u zamenu za ta dobra i usluge. U delokrugu ovog Standarda ne spada (ne smatra se prihodom), nemonetarna razmena subjekata koji obavljaju sličnu delatnost, da bi se, primera radi, lakše zadovoljili zahtevi kupaca na različitim lokacijama (na primer, razmena iste robe na dve lokacije, čime se, zbog lokaliteta kupaca, ostvaruje obostrana ušteda u transportnim troškovima). Načelni princip knjigovodstvenog evidentiranja je pojedinačno posmatranje svakog zasebnog ugovora. Osim načelnog principa, moguće je i:

1. sužavanje fokusa - jedan obračun za više ugovora; i
2. proširenje fokusa - više obračuna za jedan ugovor.

Sužavanje fokusa podrazumeva da se dva ili više različitih ugovora, sklopljenih u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem (ili povezanim stranama kupca), obračunavaju kao jedan ugovor.

Proširenje fokusa podrazumeva analitičko posmatranje raznovrsnih vrsta prihoda koji proizilaze iz jednog ugovora i primenjuje se kada je pojedinačan ugovor hibridan, na način da se roba i usluga koja je obećana kupcu razlikuje. Različitost je osnov za tretman zasebnih obaveza izvršenja. Dakle, ako su roba ili usluge različite onda se njihova isporuka može posmatrati odvojeno, kao zasebne obaveze izvršenja (potrošačka roba, roba sa jednostavnom instalacijom, mobilni uređaj itd.), a ako nisu, onda se posmatraju integralno, kao jedinstvena obaveza izvršenja (ugovori o izgradnji, složene instalacije, prilagođena softverska rešenja i dr.).

Da bi se određeni ugovor smatrao ugovorom sa kupcem neophodna je ispunjenost sledećih pet uslova:

- Strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugom obavezujućom praksom) i obavezale se da ispune svoje obaveze (ugovor prouzrokuje ostvariva — izvršna prava i obaveze),
- Društvo može identifikovati pravo svake strane u kontekstu dobra ili usluge koje se prenose (precizirana su prava i obaveze svake strane),
- Društvo može identifikovati uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose,
- Sadržina ugovora je komercijalna (kao posledica realizacije ugovora, očekuje se promena rizika, vremenskog okvira ili budućih novčanih tokova Društva) i
- Društvo će verovatno („verovatnije nego da neće“) naplatiti naknadu na koju će imati pravo za isporučena dobra ili uslugu (pri oceni verovatnoće naplate treba uzeti u obzir sposobnosti i nameru kupaca da plate određeni iznos, koji može biti manji od ugovorene cene, ako je naknada promenljiva, jer entitet očekuje da se kupcima ponudi popust na cenu).

Osnovni princip za primenu MSFI 15 može se podeliti u 5 koraka odlučivanja:

1. Utvrditi ugovorne obaveze sa kupcima,
2. Utvrditi zasebne obaveze isporuke u ugovoru (ugovorima),
3. Utvrditi cenu transakcije
4. Raspodeliti cenu transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru
5. Priznati prihod kada se ispuni ugovorna obaveza

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Državna davanja

Računovodstveno evidentiranje državnih davanja vrši se u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom - MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći. Državna davanja ne treba da se priznaju sve dok ne postoji opravdana uverenost:

- da će se entitet pridržavati uslova povezanih sa davanjima
- da će davanje biti primljeno

MRS 20 razlikuje sledeća tri oblika državnih davanja:

- Nemonetarna državna davanja- Državna davanja mogu biti u obliku nemonetarne imovine. U tom slučaju priznavanje nemonetarnih sredstava i davanja se vrši po fer vrednosti ili, alternativno, po nominalnoj vrednosti.
- Davanja povezana sa sredstvima- Davanja povezana sa sredstvima su državna davanja koja primaocu nameću uslov obavezne nabavke dugoročnog sredstva, njegove izgradnje ili pribavljanja na neki drugi način. Pored primarnog uslova, mogu biti propisani i sekundarni uslovi koji ograničavaju vrstu ili lokaciju sredstava ili periode u toku kojih sredstva treba pribaviti ili posedovati. Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, mogu se iskazivati u izveštaju o finansijskoj poziciji ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Društvo će ovu vrstu donacija evidentirati po metodi odloženih prihoda. Dobijeno državno davanje se računovodstveno evidentira u korist računa 495 - Odloženi prihodi i primljene donacije, a priznavanje prihoda se vrši na sistematskoj osnovi tokom perioda u kome se evidentiraju pripadajući troškovi.

- Davanja povezana sa prihodima- davanja povezana sa prihodima su druga državna davanja, osim davanja povezanih sa sredstvima.

Za evidentiranje davanja povezanih sa prihodima MRS 20 takođe propisuje dve metode:

- metod priznavanja u okviru prihoda,
- metod umanjenja rashoda.

Državno davanje se priznaje na sistematskoj osnovi po prihodnom pristupu u bilansu uspeha tokom perioda u kojima entitet priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz tog davanja.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške entitetu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje u bilansu uspeha perioda u kojem se prima.

Priznavanje rashoda

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i alociraju se na period u kom su nastali.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada se mogu pouzdano izmeriti i kada nastane umanjenje budućih ekonomskih koristi, koji se odnose na umanjenje imovine ili uvećanje obaveza.

Gubici predstavljaju druge stavke koji zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu nastati u toku redovnih aktivnosti entiteta.

Rashodi obuhvataju redovne rashode iz poslovanja, finansijske rashode i gubitke.

Rashodi iz redovnog poslovanja imaju za rezultat smanjenje ekonomske koristi, odliv i trošenje imovine kao što su gotovina i gotovinski ekvivalenti, zalihe, nekretnine, postrojenja i opreme. Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje robe i usluga i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije kao i usluge osiguranja, troškove platnog prometa, poreza i ostalih troškova nastalih u tekućem obračunskom periodu.

Troškovi vezani za nabavku robe i usluga obračunavaju se po osnovu fakturne vrednosti u visini obaveze umanjenoj za popuste, rabate i porez na dodatu vrednost.

Troškovi zarada iskazuju se u visini stvarno obračunatih troškova.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, kursnih razlika i negativne efekte valutne klauzule.

Ostali troškovi obračunavaju se na osnovu verodostojnih isprava, rešenja, odluka.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo treba da započne kapitalizaciju troškova pozajmljivanja na datum početka kapitalizacije, što je datum kada Društvo prvi put ispuni svaki od navedenih uslova: napravi izdatke za sredstvo, napravi troškove pozajmljivanja i preduzme aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Društvo treba da prestane sa kapitalizacijom troškova pozajmljivanja kada su u suštini završene sve aktivnosti neophodne da bi se sredstva koja se kvalifikuju pripremila za planiranu upotrebu ili prodaju.

Tekući i odloženi porezi

Evidenciju tekućih i odloženih poreza definiše MRS 12 Porezi na dobitak.

Ovim standardom je propisano da se porez na dobit računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobit, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknativi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;

Odbitne privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati iznose koji se mogu odbiti pri određivanju oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda kada se knjigovodstvena vrednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri.

Odbitna privremena razlika je karakteristična za situacije:

- kada je knjigovodstvena vrednost sredstva manja od poreske vrednosti (osnove) sredstva i
- kada je knjigovodstvena vrednost obaveze veća od poreske vrednosti (osnove) obaveze.

- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike. Oporezive privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati oporezive iznose prilikom određivanja oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda, kada se knjigovodstvena vrednost datog sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određen rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji. Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Pored utvrđivanja neto stanja odloženih poreza (sredstva ili obaveze), utvrđuju se i razlike u odnosu na bilans stanja prethodne godine. Uz uvažavanje korekcija za odložene poreze koji se direktno knjiže na kapitalu (revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak), odloženi porezi se ispoljavaju u vidu:

- odloženih poreskih rashoda perioda i
- odloženih poreskih prihoda perioda.

Odloženi poreski rashodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, povećavaju odložene poreske obaveze ili smanjuju odložena poreska sredstva.

Odloženi poreski prihodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, smanjuju odložene poreske obaveze ili povećavaju odložena poreska sredstva.

Prilikom izračunavanja odloženih poreza, apstrahuje se koncept vremenske vrednosti novca, što ima za posledicu da se odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Materijalno značajna greška

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje:

- su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje; i
- za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajne greške iz prethodnog perioda se ispravljaju retrospektivnim korekcijama u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenim za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će se:

- prepraviti uporedni iznosi za prezentovani raniji period u kojem su se greške dogodile; ili
- ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepravljanjem početnog stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, shodno relevantnim odredbama MRS 8, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Kada je na početku tekućeg perioda neizvodljivo utvrditi kumulativni efekat neke greške na sve prethodne periode, Društvo preračunava uporedne informacije kako bi se greška ispravila unapred od najranijeg datuma za koji je to izvodljivo.

Potencijalne (ne)materijalne greške tekućeg perioda, otkrivene u tom periodu, se ispravljaju pre nego što finansijski izveštaji budu odobreni za objavljivanje.

Ispravka materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti/gubitka iz prethodnog perioda. Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2 % poslovnih prihoda iskazanih u Bilansu uspeha izveštajnog perioda u kome je greška nastala. Nije dozvoljeno prebijanje pozitivnih i negativnih efekata po osnovu pojedinačnih grešaka u smislu utvrđivanja da li se radi o materijalno značajnim ili beznačajnim greškama.

Greške prethodnih godina čiji efekti nisu materijalno značajni računovodstveno se ispravljaju preko prihoda i rashoda tekućeg godine.

Greške tekućeg perioda koje su identifikovane pre objavljivanja finansijskih izveštaja, kao i greške prethodnih godina čiji efekti nisu materijalno značajni, računovodstveno se ispravljaju preko prihoda i rashoda tekuće godine i ne vrši se korekcija rezultata ranijih godina. Kod ispravke ovakvih grešaka efekti se uračunavaju u osnovicu prilikom utvrđivanja poreza na dobit za tekuću godinu i ne podnosi se izmenjena poreska prijava poreza na dobit.

Odmeravanje fer vrednosti

Fer vrednost shodno MSFI 13 — Odmeravanje fer vrednosti je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja; uz pretpostavku da učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je na tržištu zasnovano odmeravanje, a ne odmeravanje zasnovano na specifičnom društvu.

Odmeravanje fer vrednosti vrši se za konkretnu imovinu ili obavezu, uzimajući u obzir karakteristike imovine ili obaveze koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir prilikom određivanja cene. To su, na primer, sledeće karakteristike:

- stanje i lokacije imovine i
- ograničenja, ako postoje, za prodaju i korišćenje imovine.

Odmeravanje fer vrednosti se radi pod pretpostavkom da se transakcija prodaje imovine ili prenosa obaveze odvija ili:

- na primarnom tržištu za imovinu ili obavezu ili
- u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za imovinu ili obavezu.

Ako postoji primarno tržište, fer vrednost će predstavljati cenu na tom tržištu (bilo da je cena direktno uočljiva ili procenjena korišćenjem druge tehnike procene), čak i ako je cena na drugom tržištu potencijalno povoljnija na datum odmeravanja.

U osnovi, sve tehnike procene fer vrednosti mogu se podeliti u tri grupe:

- tržišni pristup - korišćenjem cena i drugih relevantnih informacija generisane u transakcijama sa identičnom ili uporedivom imovinom ili obavezama;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

- troškovni pristup (trošak zamene) - cena koji bi bila naplaćena za imovinu se zasniva na trošku tržišnog učesnika (kupca) za sticanje ili izgradnju zamenske imovine uporedive koristi, korigovana za zastarelost; i
- prihodni pristup - fer vrednost, kao ekvivalent sadašnje vrednosti budućih neto novčanih tokova koji se očekuju od korišćenja imovine, odražava sadašnja očekivanja tržišta o tim budućim iznosima.

Procena umanjenja vrednosti

Gubitak od umanjenja vrednosti je iznos za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu veća od njegovog nadoknadivog iznosa, čiju procenu treba da vrše kompetentne osobe, iz ili van Društva, kad god postoje indicije da je vrednost umanjena, a najmanje na kraju poslovne godine. Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva, imajući u vidu koncept materijalnog značaja. Nadoknadi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove otuđenja i
- upotrebne vrednosti.

Shodno navedenom, nije uvek neophodno da se utvrđuje fer vrednost umanjena za troškove otuđenja sredstava i njegova upotrebna vrednost. Ako bilo koji od ova dva iznosa premašuje knjigovodstvenu vrednost, vrednost sredstva nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa.

Nadoknadi vrednost se procenjuje za svako pojedinačno sredstvo. Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadi iznos pojedinačnog sredstva, Društvo utvrđuje nadoknadi iznos jedinice koja generiše gotovinu, a kojoj to sredstvo pripada (sredstvo jedinice koja generiše gotovinu).

Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva vrednost sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Upotrebna vrednost sredstva je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja.

Kada je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od nadoknadive vrednosti, sredstvo se smatra obezvređenim i vrši se umanjenje do nivoa procenjene nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu obezvređenja se odmah priznaje kroz bilans uspeha kao rashod, osim kada se sredstvo knjiži po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa nekim drugim standardom (na primer, u skladu sa modelom revalorizacije za objekte), u kojem slučaju se gubitak po osnovu obezvređenja priznaje u ostalom rezultatu do iznosa preostalih revalorizacionih rezervi za to sredstvo.

Ako u narednom periodu dođe do povećanja vrednosti sredstava po osnovu storniranja gubitka od umanjenja vrednosti, ovo povećanje ne treba da premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše gotovinu) usled umanjenja vrednosti. Ukoliko dođe do nadoknađivanja gubitka po osnovu obezvređenja, efekti istog se odmah priznaju kroz bilans uspeha osim za sredstva vrednovana po revalorizovanoj vrednosti. U tom slučaju, ukidanje obezvređenja se tretira kao povećanje usled revalorizacije. Međutim, povećanje se priznaje u bilansu uspeha u iznosu u kom se poništava revalorizaciono umanjenje iste imovine prethodno priznato u bilansu uspeha.

Ugovori o zakupu-lizing

Zakup (lizing) je ugovor (ili deo ugovora) kojim u određenom vremenskom razdoblju, zakupodavac prenosi zakupoprimcu (u nastavku: zakupcu) pravo kontrole nad određenom imovinom, u zamenu za naknadu. Po pitanju percepcije posmatranja, fokus je na pojedinačnom zajmu, odnosno na pojedinačnim ugovorima.

Da bi se određeni ugovor smatrao zakupom:

- mora da postoji identifikovano sredstvo koje je predmet zakupa,
- zakupac ima pravo da stekne gotovo sve ekonomske koristi od upotrebe i
- zakupac ima pravo da usmerava korišćenje identifikovanog sredstva.

Identifikovano sredstvo može imati različite pojavne oblike (zgrada, precizirana parking mesta i dr.) Deo kapaciteta imovine smatra se identifikovanim sredstvom ako je fizički samostalan (na primer, tačno određeni prostor na spratu zgrade) ili ako nije fizički samostalan, ako predstavlja skoro celokupan kapacitet imovine.

Zakupljeno sredstvo se ne smatra identifikovanim, obzirom da zakupac tokom perioda zakupa nema pravo kontrole te imovine, u slučaju da zakupodavac ima mogućnost zamene predmeta zakupa i da je realno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

očekivati (zakupodavac će imati ekonomske koristi od te zamene), da će tu zamenu, tokom perioda zakupa, i sprovesti.

Zamena radi popravke i održavanja, zbog nefunkcionisanja ili zbog nematerijalne tehničke nadogradnje, ne smatra se slučajem kada sredstvo nije identifikovano.

Zakupac može steći gotovo sve ekonomske koristi (snižavanje troškova ili povećanje prihoda) od zakupljene imovine: direktno - upotrebom ili indirektno (na primer, davanjem u podzakup).

Period zakupa predstavlja procenjeni vremenski period kada će zakupac iznajmljivati sredstvo od zakupodavca.

Period zakupa se određuje na osnovu analize velikog broja faktora, kao što su:

- ugovoreni uslovi (neopozivo razdoblje zakupa, mogućnosti i uslovi za produženje i za raskid zakupa itd.),
- tržišni uslovi (tražnja za tom vrstom imovine na toj lokaciji, dostupnost druge slične imovine na predmetnoj lokaciji itd.),
- postojeća ili buduća očekivana ulaganja zakupca na zakupljenoj imovini i dr.

Od prvog dana trajanja zakupa, zakupac priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obavezu po osnovu zakupa za čitav (ugovoreni, odnosno procenjeni) period trajanja zakupa.

Zakupac odmerava, na datum početka zakupa imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo), primenom metoda troška, kao zbir:

- sadašnje vrednosti obaveza po zakupu koja još nisu plaćena,
- neto plaćanja zakupa pre početka perioda zakupa (avansne uplate),
- početnih direktnih troškova i
- troškova vraćanja zakupljenog sredstva u prvobitno stanje.

Sadašnja vrednost obaveza po zakupu koja još nisu plaćena vrednuju se diskontovanjem apsolutnih iznosa za plaćanja.

Za diskontovanje se koristi kamatna stopa koja proizilazi iz zakupa.

Kamata na obaveze po zajmu, u svakom momentu tokom trajanja zajma, jednaka je iznosu iz kojeg proizilazi stalna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze po zajmu.

Apsolutni iznosi plaćanja uključuju:

- fiksna plaćanja, kao i plaćanja koja se smatraju fiksnim (na primer, ako su plaćanja uslovljena time da zavise od ispravnosti funkcionisanja sredstva, podrazumeva se da će tokom perioda zakupa sredstvo biti ispravno);
- varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope (na primer, uvećanje za stopu rasta cena na malo, ili plaćanja koja zavise od Euribora) - početno vrednovanje se vrši shodno indeksu ili stopi koja je aktuelna na početku perioda zakupa;
- očekivana buduća plaćanja za koja zakupac mora dati garanciju (na primer, troškovi bankarske garancije za tromesečni zakup);
- cena koštanja otkupa sredstava - ako je razumno da će se ta mogućnost iskoristiti; i
- plaćanje kazni za raskid najma - ako period zakupa uključuje usvajanje ove pretpostavke.
- Sva druga varijabilna plaćanja (na primer, procenat od prometa), koja ne zavise od stope ili indeksa, smatraju se tekućim troškom.

Neto plaćanja zakupa pre početka perioda zakupa obuhvataju sve iznose koji su plaćeni unapred, a odnose se na zakup, umanjeni za primljene podsticaje (na primer, umanjenje za bonus dobijen od zakupodavca za troškove rekonstrukcije).

Početni direktni troškovi su inkrementalni troškovi sticanja zakupa, koji ne bi nastali da se odnosna imovina nije zakupila. U ove troškove ubrajaju se provizije posrednicima, plaćanje sadašnjim zakupcima da napuste prostor itd.

Troškovi vraćanja zakupljene imovine u prvobitno stanje obuhvataju troškove rastavljanja i sastavljanje odnosno imovine, obnovu mesta zakupa i dr. Obaveze za ovu vrstu troškova mere se shodno odredbama MRS 37 - Rezervisanja, potencijalna obaveza i potencijalna imovina i iskazuju se onda kada nastane obaveza za njih.

Zakupac naknadno odmerava, nakon prvog dana trajanja zakupa, imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo) primenom metoda troška, što znači da se, kao i svako drugo sredstvo, vrednost snižava za amortizaciju.

Za izračunavanje godišnjeg iznosa amortizacije relevantna je procena da li se na osnovu uslova zakupa može pretpostaviti da će se vlasništvo preneti na zakupca i zakupodavac ostati vlasnik. Ako se pretpostavlja da će se vlasništvo preneti na zakupca, imovina se amortizuje do kraja korisnog veka trajanja. Ako će zakupodavac ostati vlasnik (nema realnih pretpostavki da će zakupac postati vlasnik zakupljenog sredstva), sredstvo se amortizuje u kraćem periodu od perioda zakupa i korisnog veka upotrebe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nakon inicijalnoga priznavanja, odnosno nakon prvog dana trajanja zakupa, knjigovodstvena vrednost obaveze po osnovu zakupa se:

- povećava, kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu zakupa;
 - umanjuje za izvršena plaćanja tokom perioda trajanja zakupa; i
 - ponovo meri/vrednuje, kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procene i nove okolnosti
- Zakupac ponovo meri obavezu po osnovu zakupa diskontovanjem revidiranih iznosa plaćanja za zakup i to po revidiranoj diskontnoj stopi u slučaju:
- promene trajanja zakupa, u kom slučaju zakupac revidirana plaćanja za zakup utvrđuje na osnovu revidirane dužine trajanja zakupa;
 - promene u proceni otkupa predmeta zakupa, u kom slučaju zakupac treba da utvrdi revidirana plaćanja po osnovu zakupa kako bi se odrazile nastale promene iznosa koje je potrebno platiti u okviru korišćenja opcije otkupa.

Pojednostavljeni pristup u evidentiranju zakupa, zakupac može primenjivati kod:

- kratkoročnih zakupa (zakupi u kojima od početka do kraja zakupa protekne manje od 12 meseci; zakup koji sadrži otkupnu opciju se ne tretira kratkoročnim zakupom) i
- zakupa imovine niske vrednosti (zakup imovine čija je vrednost, kada je imovina nova, do 5.000 USD). Pojednostavljeni pristup podrazumeva da se, u oba posmatrana slučaja, plaćanje zakupa, uobičajeno, priznaje na linearnoj osnovi tokom perioda zakupa.

Događaji nakon bilansa stanja

Događaji nakon bilansa stanja obuhvataju značajne događaje između datuma bilansa i datuma odobrenja finansijskih izveštaja za javno objavljivanje od strane Zakonskog zastupnika. Događaji koji nastanu nakon bilansa stanja iskazaće se i obelodaniti u skladu sa MRS 10 Događaji nakon bilansa stanja u smislu da li događaj predstavlja korektivni ili nekorektivni događaj. Menadžment Društva pre odobrenja finansijskih izveštaja utvrđuje važne događaje nakon bilansa stanja i uticaj tih događaja na finansijske izveštaje i obelodanjuje ih u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Transakcije obavljene u stranoj valuti preračunavaju se na dan poslovne promene u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu. Sredstva i obaveze iskazani u devizama na dan Bilansa stanja preračunavaju se i iskazuju u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, a koji važi na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Realizovane pozitivne ili negativne kursne razlike koje su rezultat preračunavanja poslovnih transakcija u stranoj valuti bilansirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunati su u RSD po srednjem/ugovorenom kursu valute koji je važio na dan Bilansa stanja. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u Bilansu uspeha Društva/Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični kursevi za najučestalije strane valute u primeni na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja su sledeći:

Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs:	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1		117,1737	117,3224
USD	1		105,8671	110,1515
CHF	1		125,5343	119,2543
GBP	1		135,0550	132,7026
RUB	1		1,1764	1,5292

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

Porezi i doprinosi*Tekući porez*

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Porez na dobitak u visini od 15% se plaća na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije. Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

Primanja zaposlenih*Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima Republike Srbije, Društvo je u obavezi da obračuna i plati poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju porez na zarade i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i na teret zaposlenih u obračunatim iznosima po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Ovi porezi i doprinosi čine rashod perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina

Zakonom o radu Društvo je u obavezi da plati naknadu zaposlenima, prilikom odlaska u penziju, u visini tri prosečne mesečne neto zarade ostvarene u Društvu ili u visini dve prosečne bruto zarade Republičke Srbije (opcija koja je povoljnija za zaposlenog) u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju. Na dan bilansa izrađen je obračun rezervisanja otpremnine za odlazak u starosnu ili invalidsku penziju u iznosu od 18.270 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Parametri:	Iznos
Diskotna stopa	7%
Procenjena stopa rasta prosečne zarade	6,5%
Procenat fluktuacije zaposlenih	10%
Otpremnina po Zakonu	247.942,00 RSD

Prema mišljenju rukovodstva Društva sadašnja vrednost obaveza za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova jeste materijalno značajna za finansijske izveštaje sagledane u celini i zbog toga su u ovim finansijskim izveštajima izvršena rezervisanja po ovom osnovu.

6. Ključne računovodstvene procene

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvređenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvređenje zaliha

Obračunata je ispravka vrednosti zaliha na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti prodaje ili realizacije u procesu proizvodnje. Naša procena je zasnovana na analizi kretanja zaliha, istorijskim otpisima, procenama kretanja na tržištu prodaje, planovima prodaje, promenama u uslovima prodaje, procene rokova upotrebe, kao i procene stanja i upotrebne vrednosti zaliha, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti zaliha. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim prodajama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti zaliha, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvređenje učešća u kapitalu

Gubitak od umanjenja vrednosti učešća u kapitalu je iznos za koji je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknativnog iznosa, čiju procenu treba da vrše kompetentne osobe, kad god postoje indicije da je vrednost umanjena, a najmanje na kraju poslovne godine. Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama IAS 36, vrši se procena nadoknativnog iznosa učešća u kapitalu. Nadoknativni iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjene za troškove otuđenja i
- upotrebne vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ako bilo koji od ova dva iznosa premašuje knjigovodstvenu vrednost, vrednost učešća u kapitalu nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa. Kada je knjigovodstvena vrednost učešća u kapitalu veća od nadoknadive vrednosti, učešće u kapitalu se smatra obezvređenim i vrši se umanjjenje do nivoa procenjene nadoknadive vrednosti.

Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za procenu očekivanih kreditnih gubitaka zahteva određen stepen procene i prosuđivanja. Zasnovan je na očekivanom kreditnom gubitku grupisanom na osnovu dana kašnjenja i daje pretpostavke za alociranje ukupne očekivane stope kreditnog gubitka za svaku grupu. Ove pretpostavke uključuju nedavno prodajno iskustvo, istorijske stope naplate, aktuelna geopolitička dešavanja, inflacije i dostupne informacije o budućnosti.

Ispravka vrednosti za očekivane kreditne gubitke, kako je obelodanjeno u napomeni 9, izračunava se na osnovu informacija dostupnih u vreme pripreme. Stvarni kreditni gubici u narednim godinama mogu biti veći ili manji.

Fer vrednost

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Po mišljenju rukovodstva, verovatnoća odliva sredstava po ovom osnovu je materijalno značajna pa su iz tog razloga u prikazanim finansijskim izveštajima izvršena rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju, rezervisanja za otpremnine po osnovu raskida radnog odnosa i jubilarnih nagrada.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se u najvećoj meri na pitanja koja se tiču sporova sa bivšim zaposlenima (isplate pomoći) i radnih sporova, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku tekućeg poslovanja. Pravni sektor Društva procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Na osnovu izveštaja Advokatske kancelarije Biljić, advokata Božidara Grubovića, advokata Danice Radivojević kao i advokata Sabahudina Tahirovića i Gorana Atanaskovića o sudskim sporovima koji se vode protiv Društva nisu formirana rezervisanja za potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike. Rukovodstvo veruje da će Društvo u narednom periodu ostvariti oporezivu dobit za korišćenje priznatih odloženih poreskih sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

Prihodi od ugovora sa kupcima

Prilikom priznavanja prihoda u vezi sa prodajom dobara kupcima, ključnom obavezom izvršenja Društvo smatra momenat isporuke dobara kupcu, jer se smatra da je to trenutak kad kupac stiče kontrolu nad obećanim dobrima i to je prednost nesmetanog pristupa.

Prilikom priznavanja prihoda po osnovu pružanja usluga, prihodi se priznaju u trenutku kada je usluga u potpunosti izvršena. Poslovni prices Društva obuhvata usluge koje se izvrše u kratkom poslovnom procesu, te je momenat priznavanja prihoda momenat izvršenja usluge (peronizacija, parking, opsluga)

Inkrementalna stopa zaduživanja

Tamo gde se implicitna kamatna stopa u zakupu ne može lako odrediti, procenjuje se inkrementalna stopa pozajmljivanja kako bi se diskontovala buduća plaćanja zakupa, izmerila sadašnja vrednost zakupa i izmerila sadašnja vrednost obaveze po zakupu na datum početka zakupa. Takva stopa je zasnovana na onome što kompanija procenjuje da bi morala da plati trećem licu da pozajmi sredstva neophodna za dobijanje imovine slične vrednosti kao imovine sa pravom korišćenja sa sličnim uslovima, bezbednosnim i ekonomskim okruženjem.

7. Poslovni segmenti

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse i
- za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

8. Nematerijalna imovina

Stanje i promene nematerijalne imovine (osim gudvila) mogu se predstaviti narednom tabelom:

PROMENE NEMATERIJALNE IMOVINE	Ulag anje u razvo j	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Softver i ostala prava	Ostala nemat erijalna imovin a	Gudvil	Nemate rijalna imovina uzeta u lizing	Nemate rijalna imovina u pripremi	Avansi za nemater ijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost:									
Stanje 01.01.2022. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Ispravka vrednosti:									
Stanje 01.01.2022. godine	0	69	30,542	0	0	0	0	0	30,611
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	25	200	0	0	0	0	0	225
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	25	200	0	0	0	0	0	225
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	94	30,742	0	0	0	0	0	30,836
Sadašnja vrednost:									
31.12.2022. godine	0	3,714	396	0	0	0	0	0	4,110
Nabavna vrednost:									
Stanje 01.01.2023. godine	0	3,808	31,138	0	0	0	0	0	34,946
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PROMENE NEMATERIJALNE IMOVINE	Ulag anje u razvo j	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Softver i ostala prava	Ostala nemat erijalna imovin a	Gudvil	Nemate rijalna imovina uzeta u lizing	Nemate rijalna imovina u pripremi	Avansi za nemater ijalnu imovinu	Ukupno
Povećanja:	0	0	865	0	0	0	0	0	865
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	865	0	0	0	0	0	865
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	3,808	32,003	0	0	0	0	0	35,811
Ispravka vrednosti:									
Stanje 01.01.2023. godine	0	94	30,742	0	0	0	0	0	30,836
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	24	242	0	0	0	0	0	266
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	24	242	0	0	0	0	0	266
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	118	30,984	0	0	0	0	0	31,102
Sadašnja vrednost:									
31.12.2023. godine	0	3,690	1,019	0	0	0	0	0	4,709

Nematerijalna imovina	2023	2022
Koncesije, patenti, licence i slična prava	3,808	3,807
Ostala nematerijalna ulaganja	32,003	31,138
Ukupno:	35,811	34,945
Ispravka vredn.nemat.ulaganja	31,102	30,835
Ukupno:	4,709	4110

Koncesije, patenti, licence i slična prava	2023	2022
Licence	3,808	3,807
Ispravka vred,koncesija,patenata licenci i sl.prava	118	93
Ukupno:	3,690	3.714

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ostala nemater. ulaganja	2023	2022
Programi za računare (softver) nabavljeni odvojeno od računara	32,003	31,138
Ispravkama vrednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	30,984	30.742
Ukupno:	1,019	396

Pregled nematerijalnih ulaganja	Amortizaciona stopa	P.S. 2023	Dir.pov.	Ulaganja 2023	Ispr.vred 2023	Saldo 31.12.2023.
Licenca integralni informacioni sistem	trajna	3,583				3,583
Licenca NiceLabelDesignerExpres2017	trajna	23				23
Licenca Microsoft WinSvrSTDCore52 2019		123			117	6
Microsoft TSD-03245OFFICE HOME	trajna	78				78
Aplikativni softver		31,138		865	30,984	1,019
UKUPNO:		34,945	0	865	31,101	4,709

1. Procena da je licenca integralnog informacionog sistema neograničenog korisnog veka, podržana je sledećim razlozima:

- a) Ne postoji aktivno tržište za ovakav tip licenci
- b) Zbog nepostojanja sličnih programa, ne može se izmeriti fer vrednost ove licence
- c) Ista je rađena samo za potrebe integralnog informacionog sistema BAS-a.

2. Licenca Nice Labe Designer Express 2017, neograničenog je korisnog veka trajanja.

3. Licenca Microsoft TSD-03245OFFICE HOME neograničenog je korisnog veka trajanja i kako je nabavljena u 2019.god., rađen je test na obezvređenje ove nematerijalne imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Korišćena metoda za obračun amortizacije nematerijalne imovine je proporcionalna metoda.

9. Nekretnine, postrojenja, oprema

Stanje i promene nekretnina, postrojenja i opreme mogu se predstaviti narednom tabelom:

Stanje i promene nekretnina, postrojenja i opreme koja se predstavljaju na računom tablicama											
PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredno i ostalo zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije u nekretnosti	NPO uzeti u lizing sa pravom korišćenja preko godinu dana	NPO u pripremi	Ostale NPO	Ulaganja na tuđu NPO	Avansi za NPO	Ukupno	
Nabavna vrednost:											
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	379.396	134.699	0	0	1.896.297	3.256	0	53.125	2.466.773
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	838	3.303	0	20.134	377.746	0	0	0	402.021
Preknjižavanje Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	838	3.303	0	20.134	377.746	0	0	0	402.021
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	1.245	0	0	4.159	0	0	9.225	14.629
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	1.245	0	0	0	0	0	0	1.245
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	4.159	0	0	9.225	13.384
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	380.234	136.757	0	20.134	2.269.884	3.256	0	43.900	2.854.165
Ispravka vrednosti:											
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	180.215	69.049	0	0	0	1.312	0	0	250.576
Procena 01.01.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	35.753	9.449	0	2.013	0	0	0	0	47.215
Preknjižavanje Amortizacija	0	0	35.753	9.449	0	2.013	0	0	0	0	47.215
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	1.000
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	1.000
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2022. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	215.968	77.498	0	2.013	0	1.312	0	0	296.791
Sadašnja vrednost:											
31.12.2022.	0	0	164.266	59.259	0	18.121	2.269.884	1.944	0	43.900	2.557.374

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredno i ostalo zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije u nekretnosti	NPO uzeti u lizing sa pravom korišćenja preko godinu dana	NPO u pripremi	Ostale NPO	Ulaganja na tuđu NPO	Avansi za NPO	Ukupno	
godine											
Nabavna vrednost:											
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	380.234	136.757	0	21.605	2.269.884	3.256	0	43.900	2.855.636
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	6.480	9.489	0	0	769.798	0	0	222.415	1.008.182
Preknjižavanje Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	6.480	9.489	0	0	769.798	0	0	222.415	1.008.182
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	4.583	0	0	16.015	12	0	0	20.610
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	4.583	0	0	0	12	0	0	4.595
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0	16.015	0	0	0	16.015
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	386.714	141.663	0	21.605	3.023.667	3.244	0	266.315	3.843.208
Ispravka vrednosti:											
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	215.968	77.498	0	2.013	0	1.312	0	0	296.791
Procena 01.01.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Povećanja:	0	0	35.812	8.326	0	2.177	0	0	0	0	46.315
Preknjižavanje Amortizacija	0	0	35.812	8.326	0	2.177	0	0	0	0	46.315
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	4.407	0	0	0	0	0	0	4.407
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	4.407	0	0	0	0	0	0	4.407
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Procena 31.12.2023. godine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	251.780	81.417	0	4.190	0	1.312	0	0	338.699
Sadašnja vrednost:											
31.12.2023.godine	0	0	134.934	60.246	0	17.415	3.023.667	1.932	0	266.315	3.504.509

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Specifikacija NPO prikazana je u sledećim tabelama:

Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva	2023	2022
Građevinski objekti	134,934	164,266
Postrojenja i oprema	60,246	59,259
Ostale nekr.et.postr. i oprema	1,932	1,944
Nekr.postr.i oprema u pripr.	3,023,667	2,269,884
Investicione nekretnine	0	0
Avansi za nekr.postr.opremu	266,315	43,900
NPO uzetu lizing sa pr.kor.preko 1 god.	17,415	18,120
Ukupno:	3,504,509	2,557,373

Građevinski objekti	2023	2022
Građevinski objekti	386,714	380,234
Ispravka vrednosti građevinskih objekata	251,780	215,968
Ukupno:	134,934	164,266

Postrojenja i oprema	2023	2022
Postrojenja i oprema	141,663	136,757
Ispravka vrednosti postrojenja i opreme	81,417	77,498
Ukupno:	60,246	59,259

Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	2023	2022
Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	3,244	3,256
Ispravka vrednosti postrojenja i opreme	1,312	1,312
Ukupno:	1,932	1,944

Struktura NPO u pripremi, prikazana je u sledećoj tabeli:

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
sitan inv.u pripr.	260	354
izrada tehn.dok.AS blok 42	1.860	1.860
overe tehn.dok-javn beležnik	1.290	1.290
nova org.i tehn.reš.AS bl. 42	9.166	9.166
izrada tehn.dok.AS blok 42	84.222	72.488
izrada tehnol. Reš. AS bl. 42	12.647	12.647
pr.rad.raščiš.terena.bl.42	9.960	9.960
nadzor na rašč.ter.bl.42	249	249
prip.rad.na izgr.per.bl.42	9.159	9.159

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
izr.integr.finan.mod.bl.42	32.600	32.600
autor.učeš.na izgr.bl.42	5.307	5.307
aut.uč.u fazama proj.bl.42	6.189	6.189
upr.proj.na izgr.bl.42	244.856	133.268
org.kancel.za prać.izgr.bl. 42	8.508	8.508
aut.učeš.u izgr.bl.42	8.091	8.091
uređ.step.rest.Golf	0	1.794
uređ.park.prost.rest.Golf	0	1.501
nakn.za priklj.adm.taxi bl.42	1.064	843
izr.zad.kraka step.rest.Golf	0	1.643
kont.tehn.dok.bl.42	6.552	5.783
prip.rad.na izgr.per.bl.42	9.582	9.582
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42	240	240
nab.dela građ.ogr.bl.42	647	647
uzor.i hem.anal.zemlj.bl.42	650	650
prip.rad.na rač.ter.bl.42	9.960	9.960
nadz.na rač.ter.bl.42	240	240
priklj.na ED mrežu bl.42	226	226
opt.stajal. u transp.putnika	26.594	26.594
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42-rašč.	230	230
nadz.nad izv.prip.rad.bl.42-ruš	250	250
izrada makete segm.st.zgr.bl.42	142	142
kons.usl.str.pom.u odn.nar.i grada	37.966	21.394
kon.usl.bud.stat.obj bl 42	37.584	21.169
kon.usl.vez.za efik.završ.pr.bl.42	37.026	20.767
razvoj softv.bl.42	41.207	41.207
izv.geod.rad.na geod.pr.bl.42	9.848	8.061
izv.rad.gornj.i donj.str.peona bl.42	280.099	280.099
koord.za bezb.izdr.bl.42	5.070	4.290
geotehn.pregled podtla bl.42	1.322	1.322
razvod el.inst.bl.42	607	607
izr.i mont.vent.opr-Golf	0	970
org.kanc.bl.42	8.467	8.467
izgr.podz.inst.vod.kan.bl.42	121.491	121.491
gr.rad.na izgr.per.nadstr.bl.42	113.266	113.266

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
gr.rad.na izgr.per.prost.bl.42	149.030	149.030
aut.uč.u fazi proj.i izgr.bl.42	2.116	2.116
izv.zemlj.rad.na isk.tem.jame bl.42	114.738	114.738
prip.rad.na ruš.kol.povr.bl.42	9.964	9.964
izr.šipova tem.ploče bl.42	170.415	170.415
plan det.regul.zone libl.42	2.716	2.716
izr.elab.potr.kapac.bl.42	20.584	20.584
izr.elab.medij.prez..bl.42	21.166	21.166
hidrogeol.istr.6 bunara bl.42	29.313	27.924
izv.građ.rad.temeljne ploče bl.42	387.281	387.281
eksper.i prip.nultog izv.bl.42	195	195
izr.tehn.dok.IDR,PGD,PZI bl.42	2.290	2.290
org.kanc.za prać. Bl.42	8.466	8.466
autor.uč.u preds.faz.bl.42	4.233	4.233
trošk.kam.inv.kred.bl.42	82.975	44.250
razv.elekt.inst.port.bl.42	413	413
tehn.dok.PGD i PZI bl.42	423	423
izv.elek.inst.rad.port.bl.42	64	64
tehn.reš.Snopr.tehn.sav.ODS	2.220	2.220
org.kanc.real.proj.bl.42	8.466	8.466
aut.učeš.u faz.proj.bl.42	4.233	4.233
gr.rad.podz.šahte i rezer.smeš.bl.42	50.112	50.112
izr.akta o sis.tehn.zašt.bl.42	1.046	1.046
opr.i pov.bun.sa komp.rez.priklj.bl.42	70.458	70.457
izr.AB konstr. suter.st.pl.bl.42	32.594	32.594
izg.spolj.uređ.st.pl.i aneksa bl.42	71.937	36.783
el.energ.rad.izgr.st.pl.blok 42	97.454	45.624
Efiskalizacija Bas-a	0	2.781
bravar.rad.ograda blok 42	111.608	24.893
organiz.kancel.bl.42	12.665	4.224
nab.rač.opr.u okviru IIS-BAS	0	5.612
tel.rad.stan.pl.bl.42	137.417	0
izv.rad.nads.a,b,c.stan.pl. Bl.42	171.619	0
kamata fond za razvoj	11.379	0
izgr.park.posetioci .bl.42	8.118	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

nekret.postr.oprema u prip.	2023	2022
izgr.park.zaposl.bl.42	32.711	0
izv.rad.energ.rad.bl.42	5.545	0
kamata za refin.PŠ	3.009	0
UKUPNO:	3.023.667	2.269.884

NPO uzete u lizing sa periodom korišćenja preko 1 god.	2023	2022
NPO uzete u lizing sa pr.kor.preko 1 god.	21,604	20,133
ispr.vredn.NPO uzete u liz.sa pr.kor.preko 1g	4,190	2,013
Ukupno:	17,414	18,120

Da bi se određeni ugovor smatrao zakupom:

- mora da postoji identifikovano sredstvo koje je predmet zakupa,
- zakupac ima pravo da stekne gotovo sve ekonomske koristi od upotrebe i
- zakupac ima pravo da usmerava korišćenje identifikovanog sredstva

Identifikacija lizinga u skladu sa MSFI 16- Lizing izvršena je u skladu sa bitnim elementima Ugovora o zakupu poslovnog prostora 4382/3287

Obračun vrednosti imovine sa pravom korišćenja:

Opis	Pojedinačni iznos	Ukupno:
Depozit 3 rate	762.930,00	762.930,00
Diskontovanje 105 rata (108-3 rate depozit)	206.172,75	21.648.138,75
Ukupna vrednost lizinga na dan 01.01.2023.		22.411.068,75

Obračun diskontovane vrednosti

Opis	Pojedinačni iznos
Depozit	762.930,00
Iznos glavnice	18.828.084,50
Kamata	2.820.054,25
Ukupno:	22.411.068,75

Osnovica za obračun amortizacije

Opis	Pojedinačni iznos
Depozit	762.930,00
Iznos glavnice	18.828.084,50
Ukupno:	19.591.014,50

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obračun amortizacije

Broj rata (10 godina)	108
Osnovica za obračun	19.591.014,50
Iznos mesečne amortizacije	181.398,28

Obračun mesečne kamate

Broj rata (10 godina)	108
Osnovica za obračun	2.820.054,25
Iznos mesečne kamate	26.111,61

Na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u iznosu od 3,023,667 hiljada dinara u najvećem obimu iskazana su ulaganja vezana za izgradnju Nove autobuske stanice u Bloku 42.

Deo investicija koje se odnose na restoran Golf nisu još uvek aktivirane, jer je nadležna inspekcija prekinula izvođenje radova, do pribavljanja potrebnih dozvola.

U posebnim analitičkim evidencijama nekretnina, postrojenja i opreme obezbeđene su odgovarajuće evidencije o nabavnoj vrednosti i ispravkama vrednosti.

Nove nabavke bilansirane 2023. godini iskazane su po nabavnoj vrednosti koja uključuje sve izdatke koji se priznaju u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema

Na dan Bilansa stanja za 2023. godinu Društvo ima upisane hipoteke na sledećim nepokretnostima:

Predmet hipoteke	Rešenje kojim je izvršen upis u katastar nepokretnosti / zemljišne knjige	Osnovni Ugovor po osnovu kojeg je izvršen upis hipoteke	Poverilac	Dužnik	Valuta	Visina hipoteke (osnovni iznos)
Restoran Golf	952-02-12-224-16207/2023	Ugovor o kratkoročnom kreditu br.360052452108889073	Banka poštanska štedionica a.d. Beograd	BAS a.d. Beograd	rsd	120.000.000,00
Stanični plato-peronski prostor sa pripadajućom infrastrukturom	952-02-12-225-16575/2023	Ugovor o dugoročnom kreditu br.360052458280229087	Banka poštanska štedionica a.d. Beograd	BAS a.d. Beograd	eur	12.000.000,00

Rekapitulacija građevinskih objekata i status svojine u zemljišnim knjigama prikazani su u sledećoj tabeli:

Inv.broj	Naziv	Lokacija	Sadašnja vrednost	Napomena
13682	Parking autobusa	Blok 10	11.141.209,93	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br. ROP-BGDU-15539-1/2018
13971	Info pult+susret	Blok 10	4.858.712,25	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13680	Kontrolni punkt 1	Blok 10	229.128,48	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13681	Kontrolni punkt 2	Blok 10	534.553,02	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

13974	Javni toalet	Blok 10	3.984.943,02	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
13973	Nadstrešnica dolazni	Blok 10	14.706.203,67	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
9488	Golf zajedničke službe	Restoran Golf Kneza Višeslava 23	3.300.686,01	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
9489	Magacin Golf	Restoran Golf Kneza Višeslava 24	711.911,06	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
8963	Zgrada Golf klub	Restoran Golf Kneza Višeslava 25	75.161.838,77	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
5481	Poslovnica Turist biro	Maršala Birjuzova	2.657.006,06	Upisana svojina u katastar nepokretnosti
13972	Servis autobusa	Blok 10	17.648.221,07	Upisano u list nepokretnosti 3590 KO Savski venac, prema privremenoj dozvoli br ROP-BGDU-15539-1/2018
	Ukupno:		134.934.413,34	

10. Dugoročni finansijski plasmani

Privredno društvo je iskazalo dugoročne finansijske plasmane u ukupnom iznosu od 45.908 hiljada dinara, a koji se odnose na:

Dugoročni finansijski plasmani:	2023.	2022.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju	235	235
Ostali dugoročni finansijski plasmani	18.804	22.424
Otkupljene sopstvene akcije	26.869	10.325
Ukupno:	45.908	32.984

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju predstavljaju:

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hov raspoložive za prodaju	2023.	2022.
Upis akcija „Srbijatransport“	235	235
Ukupno:	235	235

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana Privredno društvo je bilansiralo sledeće:

Ostali dugoročni finansijski plasmani	2023.	2022.
Potraživanja za prodane društvene stanove	7.658	8.291
Potraživanja po kreditima datim radnicima za adaptaciju stanova	11.146	14.133
Ukupno:	18.804	22.424

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati zaposlenima za rešavanje stambenih pitanja . U 2023. vršena je revalorizacija rata za stambene kredite u skladu sa Zakonom o dopunama i izmenama zakona o stanovanju, i to na dan 30.06.2023. i 31.12.2023., a prema statističkim podacima objavljenim u Sl. glasniku br.58/23 i br.3/24. Koeficijent revalorizacije iznose: na dan 30.06.2023. koeficijent je 0,016, a 31.12.2023. koeficijent je 0,015.

Na kraju godine kod ovih dugoročnih finansijskih plasmana urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjenje vrednosti.

U okviru pozicije kapitala ostalih pravnih lica Privredno društvo iskazuje učešće u kapitalu Privrednog društva Srbijatransport (47 akcija). Prema podacima Beogradske berze vrednost jedne akcije „Srbijatransporta“ na dan 31.12.2023. iznosi 5.000,00 dinara.

U skladu sa članom 474. Zakona o privrednim društvima i pravima nesaglasnih akcionara u 2023. godini vršen je otkup sopstvenih akcija. Pravo na otkup sopstvenih akcija u 2023. godini imali su akcionari sa ukupnim brojem od 16.544 akcija. Društvo na dan 31.12.2023. poseduje ukupno 26.869 otkupljenih sopstvenih akcija.

Sopstvene akcije, koje se nalaze u svojini akcionarskog društva imaju poseban pravni režim - ne daju nikakva akcionarska prava (ni imovinska ni statusna), što je jasno propisano članom 286. Zakona, u skladu sa kojim sopstvene akcije ne daju pravo glasa, pravo na dividendu ili druga primanja, niti mogu biti osnov za plaćanja akcionarima osim u slučaju smanjenja kapitala. Shodno članu 287. Zakona, obaveza otuđenja sopstvenih akcija predviđena je u četiri slučaja, a u konkretnom primeru radi se o slučaju iz čl.284.tač.1) ZPD .

Dakle, to znači da samo ako je društvo, ispunjavajući svoju obavezu otkupa akcija, u skladu sa zakonom, steklo akcije u vrednosti preko 10% vrednosti osnovnog kapitala, propisana obaveza se odnosi na taj slučaj, pa bi društvo bilo u obavezi da iste otuđi u roku od tri godine, računajući od dana sticanja, a ako ih ne otuđi, obavezno je da ih poništi i po tom osnovu izvrši smanjenje osnovnog kapitala.

Prema tome, kako je Društvo steklo 8,64% zaključno sa 31.12.2023.godine, te je evidentno da je sticanje akcija u manjem obimu od zakonskog limita od 10% od osnovnog kapitala društva, ova obaveza ne pogađa Društvo.

Starosna struktura dugoročnih finansijskih plasmana predstavljena je narednom tabelom:

Starosna struktura dugoročnih finansijskih plasmana	2023.	2022.
Od 1 do 2 godine	1.525	1.606
Od 2 do 3 godine	1.525	1.606
Od 3 do 5 godina	3.050	3.212
preko 5 godina	39.808	26.560
Ukupno:	45.908	32.984

11. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su iskazana u iznosu od 9.062 hiljada rsd.

Kretanje na računu odloženih poreskih sredstava u posmatranom periodu je sledeće:

Kretanje promena na odloženim poreskim sredstvima	2023.	2022.
Stanje na početku godine	6.510	19.579
Povećanje u korist odloženih poreskih prihoda	2.552	
Smanjenje na teret odloženih poreskih obaveza		
Smanjenje na teret odloženih poreskih rashoda		13.069
Stanje na kraju godine	9.062	6.510

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Odložena poreska sredstva obračunata su po osnovu:

- razlike između poreske i računovodstvene osnovice

Poreska osnovica	272.135.514
Računovodstvena osnovica	211.720.732
PO > RO	60.414.782
Poreska stopa	15%
Odloženo poresko sredstvo	9.062.217,30

- Obračun odloženih poreza prikazan je u sledećoj tabeli:

Stanje na dan 31.12.2022.	6.510.408,15
Odložena poreska obaveza	0,00
Stanje na dan 31.12.2023.	9.062.217,30
Za knjiženje 722	2.551.809,15

12. Zalihe

U okviru zaliha bilansirane su sledeće pozicije:

Zalihe	2023.	2022.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	6.515	9.294
Roba	4.169	4.918.
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	12.252	7.311
Ukupno:	22.936	21.523

U okviru zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara bilansirani su:

Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	2023.	2022.
Materijal	6.508	9.289
Alat i inventar	7	5
Ukupno:	6.515	9.294

Zalihe materijala se sastoje od:

Materijal	2023.	2022.
Zalihe materijala u ugostiteljstvu	1.248	2.211
Potrošni materijal u magacinu	1.009	1.736
Ogrev i mazut	2.269	2.912
Kanacelarijski materijal u magacinu	140	291
Vrednosnice u depou (karte i žetoni)	1.842	2.139
Ukupno:	6.508	9.289

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Alat i inventar se sastoje od:

Alat i inventar	2023.	2022.
Sitan inventar na zalihama do 1 godine	7	5
Sitan inventar u upotrebi do 1 godine	27.414	28.901
Auto gume u upotrebi	80	136
Službena odeća u upotrebi	9.928	10.017
Ukupno:	37.429	39.059
Ispravka vrednosti zaliha materijala:	2023.	2022.
Ispravka vrednosti sitnog inventara u upotrebi	27.414	28.901
Ispravka vrednosti auto guma	80	136
Ispravka vrednosti službene odeće u upotrebi	9.928	10.017
Ukupno:	37.422	39.054
Ukupno Alat i inventar:	7	5

U okviru zaliha robe bilansirani su:

Roba	2023.	2022.
Roba u magacinu	521	561
Roba u prometu na malo	3.648	4.357
Ukupno:	4.169	4.918

Roba u prometu na malo:

Roba u prometu na malo	2023.	2022.
Maloprodajna vrednost robe u ugostiteljstvu	5.224	8.461
Roba u prodavnicama	5.883	6.314
Roba u prodavnici-smart kartice BUS PLUS	0	85
UkalkulisaniPDV	1.821	2.426
Ukalkulisana razlika u ceni robe	5.638	8.077
Ukupno:	3.648	4.357

Potraživanja za plaćene avanse za zalihe i usluge Privredno društvo je bilansiralo u iznosu od 12.252 hiljada dinara

Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2023.	2022.
Plaćeni avansi za obrtna sredstva	9.237	3.975
Plaćeni avansi za usluge u zemlji	2.935	2.757
Plaćeni avansi za usluge u inostranstvu	80	579
Ukupno:	12.252	7.311

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Najveći deo bilansiranih plaćenih avansa za zalihe i usluge se odnosi na:

Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2023.	Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2022.
GRAFOKARTON D.O.O.	7.559	RSM	445
NIS-PETROL	1.611	WAYOUT	228
R.S.M. SERBIA	444	VIVA TRAVEL	218
Ostali:	2.638	Ostali:	6.420
Ukupno:	12.252	Ukupno:	7.311

13. Potraživanja po osnovu prodaje

Privredno društvo je u 2023. godini bilansiralo potraživanja po osnovu prodaje u iznosu od 71.921 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje	2023.	2022.
Kupci u zemlji za prodane proizvode, robu i usluge	71.753	52.369
Kupci u zemlji-prefakturisanje	732	479
Ispravka vrednosti-otpis potraživanja od kupaca	6.220	3.645
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	6.220	3.645
Ispravka vrednosti u skladu sa MSFI 9	564	486
Ukupno:	71.921	52.362

Najveći deo bilansiranih potraživanja od kupaca u zemlji se odnose na:

Kupci u zemlji	2023.	Kupci u zemlji	2022.
Grad Beograd Sekretarijat za javni prevoz	10.444	LASTA	5.700
LASTA	6.565	NIŠ EKSPRES	3.414
NIŠ EKSPRES	3.418	GAGA TURS	1.900

Na dan 31.12.2023. na osnovu Odluke o usvajanju popisa, a po predlogu popisne komisije direktno/indirektno su otpisana potraživanja prikazana u tabeli:

DIREKTAN OTPIS

Naziv	Iznos u rsd
SIMON VOYAGES	2.563,12
N.S.T. PARISIENE	1.409,20
VOT-TURIST	81.927,25
Ukupno:	85.899,57

INDIREKTAN OTPIS

Naziv	Iznos u rsd
STRELA OBRENOVAC	2.400,00
DELONTRANS NP	2.000,00
MEGAPUL ŠIBENIK	104,02
EVROBUS TOURS	259,98
BOKSIT	52,00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

CENT.SOC.SJENICA	1.880,00
LED S&G MEDIA D.	400.655,96
OPTOP TRAVEL	59.870,00
SIMPLON ZAGUŽANE	2.261.876,70
Ukupno:	2.729.098,66

Obezbveđenje potraživanja od kupaca definisano je Pravilnikom o računovodstvenim politikama u skladu sa MSFI 9 kojim se predviđa model „očekivanih kreditnih gubitaka“ prema pojednostavljenom modelu.

Društvo može po osnovu pretpostavki predviđanja i matrica očekivanih kreditnih gubitaka izvršiti obezbveđenje sredstava. Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora.

Posmatrana godina koja je polazni parametar u matrici sa podacima o ukupnim potraživanjima, naplatom i dinamikom naplate je 2022. godina.

2022. godina je uzeta kao reprezentativna godina po svim poslovnim parametrima.

Matrica obezbveđenja :

Re d. br.	Grupisanje po dospelosti	Saldo potraživanja koji je ušao u grupu dospelosti	Naplaćeno u toku godine	Saldo potraživanja koji je prenet u sledeću grupu dospelosti	Ukupni kreditni gubitak	Stope istorijskih kreditnih gubitaka	Korekcija po osnovu očekivanih promena	Stope očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja	Saldo bruto potraživanja na dan Bilansa stanja	Saldo ispravke vrednosti na dan Bilansa stanja
1	Nedospela	555.084.069,11	473.431.202,54	81.652.866,57	1.609.743,80	0,29%	15,00%	0,33%	59.072.487,07	197.006,74
2	Dospela 1 do 30 dana	81.652.866,57	56.785.100,27	24.867.766,30	1.609.743,80	1,97%	15,00%	2,27%	7.294.011,36	165.367,29
3	Dospela 31 do 60 dana	24.867.766,30	2.553.386,72	22.314.379,58	1.609.743,80	6,47%	15,00%	7,44%	318.636,77	23.719,95
4	Dospela 61 do 90 dana	22.314.379,58	5.273.298,66	17.041.080,92	1.609.743,80	7,21%	15,00%	8,30%	658.054,21	54.592,31
5	Dospela 90-360	17.041.080,92	15.431.337,12	1.609.743,80	1.609.743,80	9,45%	15,00%	10,86%	1.925.674,41	209.189,71
6	Dospela preko 360 nikad naplaćena	1.609.743,80		indirektan i deo direktan otpis	1.609.743,80	100,00 %	0,00%	100,00%	2.729.098,66	2.729.098,66
	Ukupno		553.474.325,31						71.997.962,48	3.378.974,66

Kao parametar za korekciju po osnovu očekivanih promena od 15 % uzet je podatak o godišnjoj stopi inflacije prema sopštenju RZS 010 od 12.01.2023. Smatramo da rast inflacije može biti direktan faktor rizika u naplati potraživanja.

U skladu sa računovodstvenim politikama i primenom MSFI 9 izvršen je otpis u ukupnom iznosu od 3.379 hiljada dinara. Indirektan/direktan otpis u iznosu od 2.815 hiljada rsd i 564 hiljada u skladu sa MSFI 9.

Prema predlogu popisne komisije, a u skladu sa Odlukom Odbora direktora izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga sumnjivih i spornih potraživanja. Isknjižavanje je izvršeno shodno periodu zasterelosti u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Isknjiženja su iskazana u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Konto	Naziv	iznos u rsd
20498	SINDIKAT ZAPOS.U SOC. ZAŠTITI	30.990,00
20498	MAXIBUS	36.608,02
20498	GALEB KOMERC	58.145,99
UKUPNO:		125.744,01

Struktura usaglašenih Izvoda otvorenih stavki prikazana je u sledećoj tabeli:

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
204	75.242	65.368	9.374
Ukupno %	100%	88%	12%

Potraživanja koja su osporena uglavnom se odnose na različite datume knjiženja faktura i kompenzacija, te ih nećemo posebno obelodanjivati.

Na stepen nepotvrđenih IOS-a uticaj ima to što su lica koja nisu odgovorila na IOS-e mahom Društva (prevoznici) koja su u blokadi i sa problemima u poslovanju, neki od njih više i ne obavljaju promet. I pored velikih napora, pokušaja komunikacije preko zvaničnih mail adresa Društvo nismo uspeli da izvršimo usaglašavanje.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje je sledeća:

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje	2023.	2022.
Do 30 dana	66.310	45.765
Od 30 do 60 dana	319	385
Od 60 do 180 dana	2.563	3.324
Preko 360 dana	2.729	2.888
Ukupno:	71.921	52.362

14. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja imaju sledeću strukturu:

Ostala kratkoročna potraživanja	2023	2022
Potraživanja iz specifičnih poslova	4.564	1.016
Druga potraživanja	631	1.027
Porez na dodatu vrednost	6.915	605
Ukupno:	12.110	2.648

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potraživanja iz specifičnih poslova imaju sledeću strukturu:

Ostala potraživanja po osnovu specifičnih poslova	2023.	2022.
Potraživanja iz spec.poslova - prevoznici	0	1
Potraživanja za aranžmane	20	5
Potraživanja od građana -kartice	4.544	1.010
Ukupno:	4.564	1.016

Druga potraživanja

Druga potraživanja osim potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa su bilansirana u ukupnom iznosu od 631 hiljada dinara i odnose se na:

Druga potraživanja	2023.	2022.
Potraživanja od zaposlenih	527	870
Potraživanja po osnovu naknada šteta	0	157
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	104	0
Ukupno:	631	1.027

Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa:

Potraživanja za više plaćen porez na dobit i Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	2023.	2022.
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0	0
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	0	0
Ukupno:	0	0

Potraživanja od zaposlenih Privredno društvo je iskazalo sledeća potraživanja:

Potraživanja od zaposlenih	2023.	2022.
Potraživanja od zaposlenih za robu i usluge	36	398
Potraživanja od zaposlenih za aranžmane	405	432
Potraživanja od zaposlenih po osnovu manjkova	3.212	3.214
Potraživanja od zaposlenih –naknada troškova sudskog spora	61	14
Ukupno:	3.714	4.058
Ispravka vrednosti za potraživanje – manjkovi	3.187	3.188
Ukupno:	3.187	3.188
Ukupno potraživanja od zaposlenih:	527	870

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Potraživanja po osnovu naknada šteta obuhvataju:

Potraž. po osnovu naknada šteta	2023.	2022.
Potraživanja za naknadu štete od osiguravajućeg društva	0	157
Potraživanja za naknadu šteta iz sudskih sporova	0	0
Ukupno:	0	157

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju:

Potraž. po osnovu naknada koje se refundiraju	2023.	2022.
Potraživanja od vojnih instit. za naknadu zarada koje se refundi	104	0
Ukupno:	104	0

Porez na dodatu vrednost

Porez na dodatu vrednost bilansiran je u iznosu od 6.915 hiljada dinara i odnosi se na:

Porez na dodatu vrednost	2023.	2022.
PDV u primljenim računima po opštoj stopi osim plaćenih avansa	6.810	546
PDV u primljenim računima po posebnoj stopi osim plaćenih avansa	105	59
PDV u datim avansima po opštoj stopi	0	0
Ukupno:	6.915	605

Potraživanja od Poreske uprave usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Starosna struktura ostalih kratkoročnih potraživanja osim potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa je sledeća:

Starosna struktura drugih potraživanja	2023.	2022.
Do 30 dana	12.106	2.648
Od 30 do 60 dana		
Od 60 do 180 dana		
Do 360 dana	104	
Ukupno:	12.110	2.648

Na kraju godine kod ostalih kratkoročnih potraživanja urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjeње vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

15. Kratkoročni finansijski plasmani

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana je sledeća:

Kratkoročni finansijski plasmani	2023.	2022.
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do 1 godine	1.525	1.606
Ukupno:	1.525	1.606

Kratkoročni finansijski plasmani osnose se na deo dugoročnih obaveza po osnovu zajmova i kredita datih zaposlenima. Usglašavanje nije izvršeno, jer su potraživanja iskazana po osnovu osnovnih Ugovora, a na kraju poslovne godine Društvo korisnicima kredita dostavlja obaveštenje o stanju dospelih/ nedospelih obaveza po osnovu kredita. Na kraju godine kod kratkoročnih finansijskih plasmana urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjenje vrednosti.

Starosna struktura kratkoročnih finansijskih plasmana je sledeća:

Starosna struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	2023.	2022.
Do 30 dana	127	134
Od 30 do 60 dana	127	134
Od 60 do 180 dana	508	536
Do 360 dana	763	802
Ukupno:	1.525	1.606

16. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovina, kao i neposredno unovčive hartije od vrednosti bilansirani su u ukupnom iznosu od 128.704 hiljade dinara i odnose se na:

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	2023.	2022.
Hartije od vrednosti - gotovinski ekvivalenti-čekovi	30	10
Tekući (poslovni) računi	93.999	1.084
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	313	57
Blagajna	33.048	26.195
Devizni račun	1.029	1.030
Ostala novčana sredstva	285	379
Ukupno:	128.704	28.755

U okviru stavke Ostala novčana sredstva iskazana su sredstva po osnovu:

- Sredstva za korišćenje poslovne VISA kartice u iznosu od 47 hiljada rsd
- Primljen novac za isplatu bolovanja u iznosu od 12 hiljada rsd
- Izdvojena deponovana sredstva za licencu-turizam u iznosu od 96 hiljada rsd
- Izdvojena novčana sredstva-POS terminali 130 hiljada dinara

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

17. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja u ukupnom iznosu od 6.648 hiljada dinara odnose se na:

Aktivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred plaćeni troškovi	6.586	6.734
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	62	57
Potraživanja za nefakturisani prihod	0	1.098
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	0	2.047
Ukupno:	6.648	9.936

Unapred plaćeni troškovi se odnose na sledeće kategorije izdataka:

Unapred plaćeni troškovi	2023.	2022.
Unapred plaćena premija osiguranja (za period do 12 meseci)	6.309	6.265
Unapred plaćeni troškovi za stručne publikacije	117	222
Razgraničeni troškovi licenci-do 1 godine	160	168
Unapred plaćeni troškovi poreza	0	79
Ukupno:	6.586	6.734

Ostala aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

Ostala aktivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
PDV u naplaćenim računima – turizam	26	16
PDV u naplaćenim računima	36	41
Ukupno:	62	57

Potraživanja za nefakturisani prihod se odnose na:

Potraživanja za nefakturisani prihod	2023.	2022.
Unapred obračunati prihodi-refakcijaakcize	0	1.098
Potraživanje za nefakturisan prihod	0	0
Ukupno:	0	1.098

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza odnose se na:

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	2023.	2022.
Unapred plaćeni troškovi obrade kredita	0	2.047
Ukupno:	0	2.047

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

18. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija se odnosi na:

Data jemstva,garancije i druga prava	2023.	2022.
Bankarska garancija IATA	0	2.933
Ukupno:	0	2.933

Bankarska garancija izdata u korist IATA-e (Internationalair transport association) od strane Poštanske štedionice a.d. kao garancija za izmirivanje obaveza po osnovu Ugovora sa ovim međunarodnim posrednikom u prodaji avio karata.Prvobitan iznos garancije je bio 25.000eura,zatim je isti u februaru mesecu povećana na iznos od 40.000 eura.
Bankarska garancija je ukinuta na dan 18.08.2023.godine po osnovu raskida Ugovora sa IATA-om i isknjižena iz vanbilansne evidencije.

19. Kapital

Kapital ima sledeću strukturu:

KAPITAL	2023.	2022.
Osnovni kapital	349.431	349.431
Rezerve	78.712	90.061
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	9.722	103
Neraspoređen dobitak ranijih godina	372.845	237.920
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.885	184.314
Gubitak ranijih godina	279.040	279.040
Gubitak tekuće godine	0	0
Ukupno:	536.555	582.789

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

20. Osnovni kapital

Struktura Osnovnog kapitala je sledeća:

Osnovni kapital	2023.	2022.
Akcijski kapital	311.187	311.187
Ostali osnovni kapital	38.244	38.244
Ukupno:	349.431	349.431

Akcijski kapital je podeljen na akcije i čine ga:

Broj akcija kapitala	2023.	2022.
Akcijski kapital običneakcije	185.726	185.726
Akcijski kapital obične akcije fond PIO	31.119	31.119
Akcionarski fond Republike Srbije	94.342	94.342
Ukupno:	311.187	311.187

Struktura učešća u %	2023.	2022.
Akcijski kapital običneakcije	59,69%	59,69%
Akcijski kapital obične akcije fond PIO	10%	10%
Akcionarski fond Republike Srbije	30,31%	30,31%
Ukupno:	100%	100%

Ostali osnovni kapital čine:

Ostali osnovni kapital	2023.	2022.
Ostali kapital - stanovi	37.969	37.969
Ostali kapital BIBLIOTEKA	275	275
Ukupno:	38.244	38.244

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

21. Rezerve

Rezerve čine:

Rezerve	2023.	2022.
Zakonske rezerve	2.730	2.730
Statutarne i druge rezerve	75.982	87.331
Ukupno:	78.712	90.061

22. Nerealizovani dobici/gubitci po osnovu fin.sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata

Nerealizovani dobici po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata:

Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici	2023.	2022.
Aktuarski dobici ili gubitci po osnovu planova def.primanja	9.619	0
Nerealizovani dobici po osnovu Hov raspoloživih za prodaju	103	103
Ukupno:	9.722	103

U okviru pozicije aktuarski dobici/gubitci po osnovu planova def.primanja iskazana su aktuarski dobici u iznosu od 11.082 hiljada i aktuarski gubitci u iznosu od 1.463 hiljada, a sve u skladu sa aktuarskim obračunom za rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju za zaposlene u skladu sa MRS 19.

23. Neraspoređeni dobitak

Neraspoređeni dobitak	2023.	2022.
Neraspoređena dobit ranijih godina	372.845	237.920
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.885	184.314
Neraspoređena dobit	377.730	422.234

Na kontu neraspoređene dobiti ranijih godina iskazan je iznos od 49.389.hiljada koji se sastoji od:

- 26.733 hiljade koji je korekcija početnog stanja po aktuarskom obračunu za otpremine za odlazak u penziju
- 234 hiljade koji je iznos ukidanja aktuarskih dobitaka/gubitaka za radnike kojima je isplaćena otpremnina u toku 2021.godine i iznos od
- 22.422 hiljade kao korekcija početnog stanja po aktuarskom obračunu za rezervisanje za jubilarne nagrade

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

24. Gubitak

Gubitak	2023.	2022.
Gubitak ranijih godina	279.040	279.040
Gubitak tekuće godine	0	0
Ukupno	279.040	279.040

25. Dugoročna rezervisivanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisivanja i dugoročne obaveze	2023.	2022.
Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	2.067.339	658.684
Dugoročna rezervisivanja	36.945	0
Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja	130.753	195.244
Ukupno:	2.235.037	853.928

26. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Dugoročne obaveze	2023.	2022.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	2.050.447	641.117
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	16.892	17.567
Ostale dugoročne obaveze	0	0
Ukupno:	2.067.339	658.684

Dugoročne obaveze po osnovu dugoročnih kredita odnose se na:

Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	2023.	2022.
Dugoročni krediti za ulaganja u osnovna sredstva	1.175.343	542.612
Dugoročni krediti za ulaganja u osnovna sredstva-Fond za Razvoj	814.704	0
Dugoročni krediti za održavanje likvidnosti-Covid 2	60.400	98.505
Ukupno:	2.050.447	641.117

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo u okviru dugoročnih kredita ima obaveze po osnovu sledećih ugovora prema uslovima navedenim u tabeli:

Banka	Vrsta kredita	Naziv	Kamatna stopa	Iznos	Datum puštanja	Rok otplate (meseci)	Grace period	Datum dospeća prve rate glavnice
Fond za razvoj RS	Investicioni kredit	Ugovor o investicionom kreditu kred.partija br.02-2648/2023	2,5 %	7.803.817,99 eur	04.07.2023.	120 meseci	6 meseci	31.12.2023.
Poštanska štedionica	Dugoročni kredit za kupovinu i izgradnju posl.prostora Investicioni kredit	Ugovor o dugoročnom kreditu za kupovinu i izgradnju posl.prostora kred.partija 360052458280229 087	3 M BELIBOR +marža 3,5 %	10.030.770,78 eur	18.12.2023. I tranša 21.12.2023. II tranša	96 meseci 84 meseca posle grejs perioda	12 meseci	18.01.2025.
Komercijalna banka	Održavanje likvidnosti COVID 19	Ugovor o dugoročnom kreditu Program mera podrške privredi COVID 19 kred.partija 00-410-9300000.3	Mesečni BELIBOR + marža 2.75 %	120.000.000 rsd	28.05.2021.	60 meseci	24 meseca	29.05.2023.
Poštanska štedionica	Kratkoročni kredit za obrtna sredstva	Ugovor o kratkoročnom kreditu partija kredita 360052452108889 073	3 M BELIBOR +marža 3,5 %	120.000.000 rsd	11.12.2023.	12 meseci od dana puštanja		11.01.2024.

U 2023.godini Društvu su odobreni sledeći krediti:

- Investicioni kredit od Fonda za razvoj Republike Srbije na period od 10 godina u okviru koga je grejs period od šest meseci, sa početkom otplate 31.12.2023.godine u iznosu od 915.000.000,00rsd sa valutnom klauzulom i kamatnom stopom 2,5% godišnje. Sredstva su isplaćena 04.07.2023.godine.
- Dugoročni kredit za izgradnju kod Banke Poštanske štedionice, kojim je Društvo refinansiralo investicioni kredit kod Komercijalne banke. Do 31.12.2023.puštene su dve tranše,prva 18.12.2023. kojom je izvršeno refinansiranje i druga 21.12.2023. u ukupnom iznosu od 1.175.371.232,15rsd indeksirano u eur. Grejs period je godinu dana sa početkom otplate 18.01.2025.godine.
- Društvu je takođe odobren i Kratkoročni kredit za obrtna sredstva na period od 12 meseci od dana puštanja u iznosu od 120.000.000,00rsd. Sredstva su isplaćena 11.12.2023.godine.

Obaveze po osnovu lizinga

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	2023.	2022.
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga nekretnina	16.892	17.567
Ukupno:	16.892	17.567

Tokom 2023. vršena su usklađivanja međusobnih potraživanja/obaveza sa bankama putem IOS-a, te na dan 31.12.2023. nema neusklađenih/osporenih potraživanja/obaveza prema finansijskim institucijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ročnost dugoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročnost dugoročnih obaveza	2023.	2022.
Od 1 do 2 godine	307.763	130.700
Od 2 do 3 godine	284.369	131.495
Od 3 do 5 godina	531.729	198.034
preko 5 godina	943.478	198.455
Ukupno:	2.067.339	658.684

27. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	2023.	2022.
Rezervisanja za nakn. i dr. benef.zaposlenih-otpremnine	18.270	0
Rezervisanja za nakn.i druge benef.zaposlenih-jubilarne nagrad	18.675	0
Ukupno:	36.945	0

Na dan 31.12.2023.godine urađena su rezervisanja u skladu sa aktuarskim obračunom i MRS19.

U tabeli ispod je rekapitulacija aktuarskog obračuna kako za rezervisanja za jubilarne nagrade tako i za rezervisanja za otpremnine:

Red.br.	Efekti obračuna rezervisanja za jubilarne nagrade	2023. godina
1	Iznos obaveze rezervisanja za jubilarne nagrade na dan 1.1. tekuće godine	22.421.815,85
2	Trošak tekuće usluge rada	2.686.162,94
3	Trošak prošlih usluga	0
4	Trošak kamate	1.424.633,19
5	Aktuarski gubitak	350.070,97
6	Aktuarski dobitak	-6.137.254,06
7	Iznos ukidanja u toku tekuće godine ranije formiranog rezervisanja zaključno sa 31.12. prethodne godine po osnovu isplate jubilarnih nagrada	2.069.913,15
8	Iznos obaveze za rezervisanje za jubilarne nagrade na dan 31.12. tekuće godine	18.675.515,73
9	Projektovani iznos rezervisanja na dan 31.12. tekuće godine na osnovu pretpostavki validnih na dan 31.12. prošle godine	24.462.698,82
10	Iznos stvarno isplaćenih jubilarnih nagrada u toku godine	3.723.085,76
11	Iznosa neto povećanja (smanjenja) obaveze za rezervisanje	-1.676.386,96

Red.br.	Efekti obračuna rezervisanja za otpremnine	2023. godina
1	Iznos obaveze rezervisanja za otpremnine na dan 1.1. tekuće godine	22.053.647,37
2	Trošak tekuće usluge rada	3.434.024,16
3	Trošak prošlih usluga	0
4	Trošak kamate	1.278.408,02
5	Aktuarski gubitak	659.200,62
6	Aktuarski dobitak	-5.364.858,80
7	Iznos ukidanja u toku tekuće godine ranije formiranog rezervisanja zaključno sa 31.12. prethodne godine po osnovu isplate otpremnine	3.790.675,65

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

8	Iznos obaveze za rezervisanje za opremnine na dan 31.12. tekuće godine	18.269.745,72
9	Projektovani iznos rezervisanja na dan 31.12. tekuće godine na osnovu pretpostavki validnih na dan 31.12. prošle godine	22.975.403,90
10	Iznos stvarno isplaćene otpremnine u toku godine	5.759.100,65
11	Iznosa neto povećanja (smanjenja) obaveze za rezervisanje	6.774,00

28. Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja

Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja odnose se na:

Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred isplaćena naknada troškova preseljenja	1.770	1.770
Unapred isplaćena naknada troškova izgubljene dobiti	128.983	193.474
Ukupno:	130.753	195.244

Unapred naplaćeni troškovi preseljenja i naknade za izgublenu dobit

Po osnovu Rešenja o eksproprijaciji br. XXI-04-465-5/2018 od 17.12.2018. godine naložena je isplata:

- Procenjene građevinske vrednosti eksproprijisanih objekata,
- Naknade troškova procene vrednosti nekretnina,
- Naknade po osnovu izgubljene trogodišnje dobiti u postupku preseljenja autobuske stanice
- Naknada troškova preseljenja

Po osnovu predmetnog rešenja sklopljen je i sporazum o naknadi, kojom je dogovorena isplata navedenih naknada.

Po osnovu naknade za izgublenu trogodišnju dobit (period 2021.-2023.) i naknade za troškove preseljenja izvršena su knjiženja u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja, jer se unapred isplaćena naknada odnosi na troškove budućeg perioda.

Ova razgraničenja koristiće se u trenutku nastanka troškova na osnovu kojih su formirana razgraničenja.

U 2023. iskorišćen je u korist vanrednih prihoda deo dugoročnih pasivnih razgraničenja po osnovu naknade za izgublenu trogodišnju dobit. Prema proceni rukovodstva iskorišćen je iznos od 64.491 hiljada dinara koji je opredeljen na osnovu analize pokrićadodatnih troškova zbog aktivnosti preseljenja na novu lokaciju. Preseljenje Društva na novu lokaciju se prolongiralo a novo rukovodstvo nakon preduzetih sveobuhvatah aktivnosti pokrenulo je proces završetka nove autobuske stanice i očekuje se preseljenje u 2024. godini. Odluka ima za cilj ravnomerno razgraničenje dugoročnih pasivnih razgraničenja na prihode u skladu sa pokrićem dodatnih troškova.

29. Kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne rezervisanja odnose se na:

Obaveze za kratkoročna rezervisanja:	2023.	2022.
Rezervisanja za nakn. i drug. benef. zaposlenih-tehnološki višak	61.412	0
Ukupno:	61.412	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obavljena su kratkoročna rezervisanja za rešavanje viška zaposlenih i isplate otpremnina za tehnološki višak u 2024. godini. Obračun rezervisanja je rađen na dan 31.12.2023. godine u skladu sa programom restrukturiranja kojije je započet tokom 2023.godine.

30. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na:

Kratkoročne finansijske obaveze i zajmovi	2023.	2022.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.000	0
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine	123.501	166.071
Ukupno:	243.501	166.071

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji odnose se na:

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	2023.	2022.
Kratkoročni krediti primljeni od banaka za obrtna sredstva	120.000	0
Ukupno:	120.000	0

Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine odnose se na:

Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine	2023.	2022.
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Covid 1		56.585
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Fond za razvoj	85.001	
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Investicioni kredit		87.991
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana-Covid 2	38.500	21.495
Ukupno:	123.501	166.071

Deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine prikazanih u prethodnoj tabeli odnosi se na deo obaveza po kreditima koji su odobreni prema:

- Ugovoru o dugoročnom kreditu kred.partija br.02-2648/2023. (Fond za razvoj-investicioni)
- Ugovor o dugoročnom kreditu Program mera podrške privredi COVID 19 kred.partija 00-410-9300000.3 (Covid likvidnost 2).

Ročna struktura kratkoročnih finansijskih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura finansijskih obaveza	2023.	2022.
Do 30 dana	13.067	16.627
Od 30 do 60 dana	26.267	16.688
Od 60 do 180 dana	60.612	70.304
Do 360 dana	143.555	62.452
Preko 360 dana		
Ukupno:	243.501	166.071

Uslovi i namena kredita obelodanjena je u napomeni br.26.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

31. Priljeni avansi, depoziti i kaucije

Priljeni avansi, depoziti i kaucije imaju sledeću strukturu:

Priljeni avansi, depoziti i kaucije	2023.	2022.
Priljeni avansi za usluge i robu	6	167
Priljeni avansi od radnika-aranžmani	43	246
Priljeni avansi od INO kupaca	0	0
Priljeni avansi za turističke aranžmane	77	29
Priljeni depoziti	382	354
Depoziti po garanciji za dobro izvršen posao u građevini	16.270	138.075
Ukupno:	16.778	138.871

Na osnovu Odluke o usvajanju popisa, a na predlog popisne komisije izvršeno je isknjiženje priljenih avansa, prema sledećoj tabeli:

Naziv poslovnog partnera	Iznos rsd	Napomena
OSMA BEOGRADSKA GIMNAZIJA	5.400,00	Oprihodovanje avansa kupaca po osnovu savnjenja IOS-a.Uplate po predračunima za mesečne markice
MONDORAMA	1.690,00	Oprihodovanje avansa kupaca po osnovu savnjenja IOS-a.Uplate po predračunima za autobuske karte

U okviru stavke Depoziti po garanciji za dobro izvršen posao u građevini iskazani su depoziti po osnovu kojih su dobavljači za osnovna sredstva (izvođači radova na izgradnji nove autobuske stanice) izvršili umanjeње obaveze za plaćanje u iznosu od 10% od vrednosti izvršenih radova u skladu sa Ugovorom.

Prema Ugovoru izvođači radova umanjuju obavezu za plaćanje u iznosu od 10% od izvedenih radova kao iznos garancije za izvršene radove.

U okviru Priljenih depozita iskazani su depoziti po osnovu ugovora o zakupu i korišćenju parkinga i perona.

Procenat usaglašavanja prikazan je u sledećoj tabeli: (Neusaglašanih obaveza nema)

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
430	16.665	12.458	4.207
Procenat	100%	75%	25%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

32. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja imaju sledeću strukturu:

Obaveze iz poslovanja	2023.	2022.
Dobavljači u zemlji	125.468	408.782
Dobavljači u inostranstvu za usluge	0	162
Ukupno:	125.468	408.944

Bilansirane obaveze prema Dobavljačima u zemlji iznose 125.468 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Dobavljači u zemlji	2023.	2022.
Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva	19.685	25.940
Dobavljači u zemlji za osnovna sredstva	38.322	349.334
Dobavljači u zemlji za usluge	67.133	32.071
Obaveze za nefakturisane usluge	328	1.437
Obaveze za nefakturisani materijal i robu	0	0
Ukupno:	125.468	408.782

Najveći deo obaveza prema Dobavljačima u zemlji se odnosi na:

Dobavljači u zemlji	2023.	Dobavljači u zemlji	2022.
KPMG	30.928	CULAGO GRADNJA	32.784
MILMAR PUT	21.301	PROTA INVEST	45.925
SECAM CCTV	11.653	ELKOMS	45.624

Društvo u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu vrši usklađivanje potraživanja i obaveza. Struktura usklađenosti prikazana je u sledećoj tabeli:

Konto	Iznos (u hiljadama rsd)	Usaglašeno (u hiljadama rsd)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama rsd)
435	121.975	66.887	55.088
Procenat	100%	55%	45%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Neusaglašenih obaveza nema.

Dobavljači u inostranstvu	2023.	2022.
Dobavljači u inostranstvu	0	162

Ročna struktura obaveza iz poslovanja predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura obaveza iz poslovanja	2023.	2022.
Do 30 dana	11.585	25.712
Od 30 do 60 dana	38.404	24.326
Od 60 do 180 dana	30.843	142.031
Do 360 dana	22.797	104.613
Preko 360 dana	21.839	112.262
Ukupno:	125.468	408.944

33. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze	2023.	2022.
Ostale kratkoročne obaveze	527.297	528.112
Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda	18.009	15.512
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	10.459	13.766
Ukupno:	555.765	557.390

Ostale kratkoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Ostale kratkoročne obaveze	2023.	2022.
Obaveze iz specifičnih poslova	463.851	455.148
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	61.277	68.227
Druge obaveze	2.169	4.737
Ukupno:	527.297	528.112

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Bilansirane obaveze iz specifičnih poslova iznose 463.851 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Obaveze iz specifičnih poslova	2023.	2022.
Obaveze prema dobavljačima prevoznicima	342.325	376.603
Obaveze iz specifičnih poslova - nerezidenti	121.523	78.545
Obaveze iz specifičnih poslova-Dunav osiguranje	3	
Ukupno:	463.851	455.148

Najveći deo obaveza prema dobavljačima prevoznicima se odnosi na:

Dobavljači prevoznici	2023.
NIŠ EKSPRES	21.216
OZLEM TURS	13.612
GAGA TURS ZLATIBOR	14.598

Društvo u skladu sa Zakonom o računovodstvu vrši usklađivanje potraživanja i obaveza. Struktura usklađenosti prikazana je u sledećoj tabeli: (Neusklađenih obaveze nema)

Konto	Iznos (u hiljadama dinara)	Usaglašeno (u hiljadama dinara)	Nepotvrđeni IOS-i (u hiljadama dinara)
449	463.999	424.499	39.500
Procenat	100%	91%	9%

Prema predlogu popisne komisije a u skladu sa Odlukom Odbora direktora izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga obaveza prema dobavljačima. Isknjižavanje je izvršeno u shodno periodu zastarelosti u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Isknjiženja su prikazana u narednoj tabeli:

Konto	Naziv	iznos u rsd
44923	VOT-TURIST	81.927,25
44923	N.S.T. PARISIENE	15.000,00
44923	NICE SRL	12.467,00
44923	SIMON VOYAGES	2.500,00
44921	KULATRANS	39.711,16

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada bilansirane su ukupnom iznosu od 61.277 hiljada dinara i odnose na sledeće obaveze:

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	2023.	2022.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim onih koje se refundiraju	38.668	40.711
Obaveze poreza na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	3.954	4.879
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	10.590	12.782
Obaveze za poreze i doprinose naknada zarada na teret poslodavca	8.065	9.855
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	0	0
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	0	0
Obaveze za poreze i doprinose naknada zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	0	0
Ukupno:	61.277	68.227

Bilansirane Druge obaveze iznose 2.169 hiljada dinara i imaju sledeću strukturu:

Druge obaveze	2023.	2022.
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	2	2.542
Obaveze prema članovima organa upravljanja i nadzora	228	199
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	337	227
Ostale obaveze	1.602	1.769
Ukupno:	2.169	4.737

Ročna struktura ostalih kratkoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura ostalih kratkoročnih obaveza	2023.	2022.
Do 30 dana	288.964	320.984
Od 30 do 60 dana	153.874	174.558
Od 60 do 180 dana	71.583	48.327
Do 360 dana	12.876	6.638
Ukupno:	527.297	557.390

34. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda

Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda	2023.	2022.
Obaveze po osnovu pdv-a	17.536	14,634
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	473	878
Ukupno:	18.009	15,512

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U okviru obaveza po osnovu PDV-a Privredno društvo je iskazalo sledeće:

Obaveze za porez na dodatu vrednost	2023.	2022.
Obaveze za porez na dod. vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dod. vrednost i prethodnog porez	17.536	14.634
Ukupno:	17.536	14.634

Obaveze prema Poreskoj upravi usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine imaju sledeću strukturu:

Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	2023.	2022.
Obaveze za poreze, carinu i dr. dažbine	179	664
Ostale obaveze za poreze, doprinose i dr. dažbine	294	214
Ukupno:	473	878

Obaveze prema poreskoj upravi usaglašene su sa karticama Poreske uprave na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu.

35. Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja su bilansirana u ukupnom iznosu od 33.516 hiljada dinara i odnose se na:

Pasivna vremenska razgraničenja	2023.	2022.
Unapred obračunati troškovi	17.105	6.769
PDV u plaćenim avansima	16.411	3.045
Ukupno:	33.516	9.814

36. Poslovni prihodi

Struktura poslovnih prihoda u posmatranom periodu je sledeća:

Poslovni prihodi	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe	102.758	106.642
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	1.174.957	1.017.299
Prihodi po uslovu uslovljenih donacija	0	1.152
Drugi poslovni prihodi	19.533	20.766
Ukupno:	1.297.248	1.145.859

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prihodi od prodaje robe	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe na malo-trgovina	102.375	105.986
Prihodi od prodaje smart Busplus kartica	383	656
Ukupno:	102.758	106.642

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2023.	2022.
Prihodi od prodaje usluga	1.005.585	867.575
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga u ugostiteljstvu	169.372	149.724
Ukupno:	1.174.957	1.017.299

Ostali poslovni prihodi	2023.	2022.
Prihodi od zakupnina	11.816	14.780
Ostali poslovni prihodi	7.717	5.986
Prihodi od uslovljenih donacija-Uredba pomoć Covid	0	1.152
Ukupno:	19.533	21.918

U 2022. prihodi od uslovljenih donacija odnose se na subvencije za pomoć turističkim agencijama i pomoć za nabavku fiskalnih kasa, a sve prema uredbama nadležnih ministarstava.

37. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se sastoje iz:

Poslovni rashodi	2023.	2022.
Nabavna vrednost prodate robe	75.016	82.163
Troškovi materijala, goriva i energije	108.577	98.177
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	846.377	770.266
Troškovi proizvodnih usluga	22.811	28.482
Troškovi rezervisanja	66.124	0
Troškovi amortizacije	46.579	47.440
Nematerijalni troškovi	154.831	83.059
Ukupno:	1.320.315	1.109.587

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2023.	2022.
Troškovi zarada i naknada zarada	674.328	588.498
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	102.188	94.512
Ostali lični rashodi i naknade	69.861	87.256
Ukupno:	846.377	770.266
Ostali lični rashodi i naknade	2023.	2022.
Troškovi naknade po autorskim ugovorima	0	0
Troškovi naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	4.671	4.483
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	4.176	3.192
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	833	1.912
Ostali lični rashodi i naknade	60.181	77.669
Ukupno:	69.861	87.256

Troškovi proizvodnih usluga	2023.	2022.
Troškovi transportnih usluga	3.982	3.726
Troškovi usluga održavanja	6.339	11.699
Troškovi sajmovi	1	4
Troškovi reklame i propagande	50	493
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	12.439	12.560
Ukupno:	22.811	28.482

Nematerijalni troškovi	2023.	2022.
Troškovi neproizvodnih usluga	84.724	26.091
Troškovi reprezentacije	1.581	1.480
Troškovi premija osiguranja	14.514	21.335
Troškovi platnog prometa	18.967	6.496
Troškovi članarina	2.102	802
Troškovi poreza i naknada	23.100	21.536
Troškovi doprinosa	0	0
Ostali nematerijalni troškovi	9.843	5.319
Ukupno:	154.831	83.059

38. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda prikazana je u sledećoj tabeli

Finansijski prihodi	2023.	2022.
Prihodi od kamata (od trećih lica)	0	3
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1.186	2.613
Ukupno:	1.186	2.616

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

39. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda prikazana je u sledećoj tabeli:

Finansijski rashodi	2023.	2022.
Rashodi kamata (prema trećim licima)	12.990	14.081
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	449	1.138
Ukupno:	13.439	15.219

Rashodi kamata obuhvataju rashode kamata u skladu sa kreditnim zaduženjima.

40. Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

u RSD 000

Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2023.	2022.
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	29	0
Ukupno:	29	0

41. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2023.	2022.
Otpis kratkoročnih potraživanja	2.729	2.889
Rashodi od usklađivanja vr.dugoročnih finansijskih plasmana	0	0
Otpis potraživanja u skladu sa MSFI 9	77	487
Ukupno:	2.806	3.376

Otpis kratkoročnih potraživanja, detaljno je opisan pod tačkom 13- Potraživanja po osnovu prodaje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

42. Ostli prihodi

Struktura ostalih prihoda prikazana je u sledećoj tabeli:

Ostali prihodi	2023.	2022.
Viškovi	436	1.080
Naplaćena otpisana potraživanja	2	244
Prihodi od smanjenja obaveza	159	1.647
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	256	596
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	1.676	0
Ostali nepomenuti prihodi	66.319	197.933
Dobici od prodaje nematerijalne imovine-nekr.postrojenja	3	
Ukupno:	68.851	201.500

Prihodi od smanjenja obaveza odnose se na isknjiženja iz poslovnih knjiga po osnovu popisa, a u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. U sledećoj tabeli prikazana je struktura oprihodovanih obaveza:

Konto	Isknjiženje	Iznos u hiljadama rsd
67700 (43022)	Ino avansi	0
67700 (43025)	Primljeni avansi	7
67700 (43080)	Primljen depozit	0
67700 (44921)	Obaveze iz specifičnih poslova	40
67700 (44923)	Obaveze iz specifičnih poslova INO	112
Ukupno:		159

U okviru ostalih nepomenutih prihoda iskazani su prihodi od refakcije akcize za utošeno gorivo, razni rabati, prihodi od naknada šteta, i ostali vanredni prihodi, kao i prihod od ukidanja razgraničenja unapred isplaćene naknade za izgubljenu trogodišnju dobit u iznosu od 64.491 hiljda dinara.

U okviru prihoda od ukidanja dugoročnih rezervisanja iskazani su prihodi od 1.676 hiljada po osnovu aktuarskog obračuna usklađivanjem sa obračunom rezervisanja za jubilarne nagrade na dan 31.12.2023.godine.

43. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda je sledeća:

Ostali rashodi	2023.	2022.
Gubici po osnovu rashoda i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	159	264
Manjkovi	659	259
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	0	0
Ostali nepomenuti rashodi	4.302	10.229

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	86	
Ukupno:	5.206	10.752

U okviru ostalih nepomenutih rashoda iskazani su rashodi po osnovu davanja donatorstava, sredstava za humanitarne, sportske i ostale aktivnosti, naknade šteta i dr. nepomenuti rashodi

44. Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja

Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	2023.
Ukupni prihodi	1.367.314
Ukupni rashodi	1.341.766
Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	25.548

45. Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda

Dobitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda ima sledeću strukturu:

Dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	2023.	2022.
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	360
Rashodi po osnovu ispravke grešaka ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	252
Ukupno:	0	108

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

46. Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda ima sledeću strukturu:

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	2023.	2022.
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	0	360
Rashodi po osnovu ispravke grešaka ranijih godina koje nisu materijalno značajne	137	252
Ukupno:	137	108

47. Dobitak pre oporezivanja

Dobitak pre oporezivanja	2023.
Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	25.548
Gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijeg perioda i prenos prihoda	137
Dobitak pre oporezivanja	25.411

48. Neto dobitak

Neto dobitak/gubitak	2023.	2022.
Dobitak pre oporezivanja	25.411	211.149
Gubitak pre oporezivanja		
Poreski rashod perioda	23.078	13.766
Odloženi poreski rashodi perioda		13.069
Odloženi poreski prihodi perioda	2.552	
Neto dobitak	4.885	184.314
Neto gubitak		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Rekapitulacija poreza na dobit prikazana je u sledećoj tabeli:

Opis	Iznos
Poreska osnovica	153.850.365
Oporeziva dobiti	153.850.365
Stopa poreza 15%	0
Iznos poreza	23.077.555
Dobit	25.411.048
Odložena poreska sredstva	2.551.809
Konačan iznos poreza	23.077.555
Neto dobit	4.885.302

Obračun efektivne stope poreza na dobit

Efektivna poreska stopa	2023.	2022.
Dobit/Gubitak pre oporezivanja	25.411	211,149
Dobici (gubici) od prodaje imovine iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje rashoda	128.439	65,466
Usklađivanje prihoda		
Korekcija rashoda i prihoda po osnovu transfernih cena, uključujući i kamate na zajmove, odnosno kredite između povezanih lica		
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije		
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina za koji se umanjuje oporeziva dobit		-184,844
Kapitalni dobiti (gubici) u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica		
Oporeziva dobit - poreska osnovica	153.850	91,771
Obračunati porez na dobit (stopa poreza na dobit 15%)	23.078	13,766
Ukupno poresko oslobađanje		
Tekući poreski rashod	23.078	13,766
Odloženi poreski rashod	0	13,069
Odloženi poreski prihod	2.552	
Ukupni poreski rashod	20.526	26,835
Efektivna poreska stopa (7/1*100)	81%	13%

49. Zarada po akciji

Društvo je u 2023. godini poslovalo sa dobitkom, kao i u 2022. godini

Zarada/gubitak po akciji prikazana je u sledećoj tabeli:

Godina	Iznos rsd	Napomena
2022	592	Dobitak po akciji
2023	16	Dobitak po akciji

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

50. Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čine direktori i članovi odbora direktora.

U skladu sa MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja društvo je u obavezi da obelodani zaradu ključnog rukovodstva.

U 2023. godini obračunate zarade rukovodstva iznose 38.886 hiljada dinara, što iznosi 5,53 % od ukupno isplaćenih zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda.

51. Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji

Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	226.384	107.424
Finansijske obaveze	2.902.328	1,639,584
Neto pozicija	-2.675.944	-1,586,160

Tržišni rizik*Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i / ili sa valutnom klauzulom.

Izloženost promeni kurseva stranih valuta predstavljana je narednom tabelom (u 000 rsd):

Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva	9			1.029
Finansijske obaveze	16.983			1.990.075
Neto devizna pozicija	-16.974	0	0	1.989.046

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

Rizik izloženosti promeni kamatnih stopa	2023.	2022.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	226.384	107.424
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa		
Ukupno:	226.384	107.424
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	591.488	868.829
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa	2.310.840	824.755
Ukupno:	2.902.328	1.693.584

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja ima neznatna ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost finansijskih sredstava i dospeće finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine predstavljeni su narednom tabelom:

Izloženost riziku likvidnosti	do 3 meseca	od 3 meseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Finansijska sredstva	194.866	7.473	12.781	11.264	226.384
Finansijske obaveze	503.220	308.538	1.419.066	671.503	2.902.328
Ročna neusklađenost	-308.354	-301.065	-1.406.286	-660.239	-2.675.944

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika i shodno specifičnosti poslovanja Društva. Osnovna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnenom saobraćaju te u skladu sa tim Društvo u ime i za račun prevoznika vrši prodaju i naplatu prevozničkih isprava. Novac koji naplati u ime prevoznika dužno je da prenese na račune prevoznika uz prethodni odbitak dospelih potraživanja Društva. Ugovorom o pružanju staničnih usluga ugovoreno je mesečno sprovođenje kompenzacije u okviru koje naše Privredno Društvo naplaćuje svoja potraživanja u roku dospeća. Rizik naplate postoji u slučajevima dugih blokada računa i nemogućnosti sprovođenja kompenzacija, ali Društvo ima uspostavljen sistem kontrole likvidnosti poslovnih partnera i shodno tome uspostavljen sistem i dinamiku plaćanja.

52. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Na osnovu tog pregleda Društvo uravnotežava strukturu kapitala preko isplate dividendi, novih dugoročnih investicija, kao i uzimanja novih kredita ili otkupa postojećih.

Kontrola finansija vrši se na nivou Društva pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	3.271.477	2.135.018
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	128.704	28.755
3. Neto dugovanje (1-2)	3.142.773	2.106.263
4. Kapital	536.555	582.789
5. Ukupan kapital (3+4)	3.679.328	2.689.052
6. Stepenn zaduženosti (3/5)	85,42%	78.33%

53. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i često se menjaju. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime nekih transakcija i aktivnosti u Društvu mogu se razlikovati od tumačenja odgovornog osoblja u Društvu.

Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, to jest poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

54. Rizici po osnovu sudskih sporova

Na teret Društva vode se sledeći sudski sporovi :

R. br.	Tužilac	Pravni zastupnik	Broj predmeta	Sud	Predmet spora	Trenutno stanje	Procena ishoda/	Vrednost spora u RSD
1.	Biljana Šavija	adv. Danica Radivojević	P1 337/18	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Rešenjem Apelacionog suda u Beogradu, usvojena žalba tuženog i ukinuta prvostepena presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu, radi ponovnog suđenja.	Šansa za uspeh u ovom sporu, po proceni adv. su sada veće (60%)	/
2.	Dušica Stojanović	Adv. Vojin Biljić	P1 1856/17	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tužioca. Izjavljena žalba, čeka se dalji ishod postupka.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	425.500,00 rsd
3.	Gojko Mićunović i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 6995/21	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	4.644.000,00 rsd
4.	Borko Andrić, Smiljka Dudvarski i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 1699/15	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Od 30.08.2022. godine predmet se po predstavci nalazi pred Evropskim sudom za ljudska prava.	Neizvestan ishod postupka.	3.453.000,00 rsd
5.	Vojislav Đuričin i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 379/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	1.914.000,00 rsd
6.	Dragan Milosavljević	Adv. Vojin Biljić	P1 3181/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzioneri ma	Na poslednjem ročištu (22.01.2024.) zaključena glavna rasprava.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	364.500,00 rsd
7.	Bojana Vasiljević	Adv. Božidar Grubović	2 P1 2076/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada troškova za dolazak i odlazak sa posla	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tuženog "BAS" a.d..	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	107.640,00 rsd
8.	Vera	Adv. Božidar	44P	Prvi	Naknada	Održana dva ročišta,	Očekuje se povoljan	200.000,00 rsd

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

	Kovačević	Grubović	1358/23	osnovni sud u Beogradu	nematerijal ne štete za pretrpljene duševne bolove (povreda časti i ugleda)	postupak je u toku	ishod za tuženog.	
9.	Dragan Jovanović	Adv. Sabahudin Tahirović	1 P1 1609/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijal ne štete (povreda na radu)	Postupak je u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS" a.d.	750.000,00 rsd
10.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	2 P1 3216/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku.	/	1.046.423,04 rsd
11.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	17 P1 3217/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku	/	521.713,03 rsd
12.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	17 P 2801/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd
13.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	P1 2799/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd

Ukupna vrednost sudskih sporova koji se vode na teret Društva je 13.527 hiljada dinara. Društvo je odlučilo da ne vrši rezervisanja po ovom osnovu.

55. Potencijalne obaveze

Društvo na dan Bilansa stanja za 2023. godinu ima sledeće potencijalne obaveze:

- Obaveze po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Društva. Iznos koji može biti potencijalna obaveza u slučaju gubitka navedenih sporova iznosi 13.527 hiljada dinara uvećanim za iznose pripadajuće kamate. Potencijalne obaveze predstavljene su u sledećoj tabeli:

Banka / Poverilac	Dužnik	Ugovor	Valuta	Iznos	Rok važnosti
Sudski sporovi	BAS a.d.	Sudski sporovi	rsd	13.527	

56. Primljena jemstva, garancije i druga sredstva obezbeđenja

Društvo na dan Bilansa stanja nema primljenih jemstava, garancija i drugih sredstava obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

57. Uticaj izgradnje Beograda na vodi i preseljenja na novu lokaciju u Bloku 42

Izmeštanje postojeće autobuske stanice predviđeno je projektom „Beograd na vodi“.

Celokupan projekat izmeštanja započeo je 2016. godine pregovorima rukovodstva BAS a.d. i čelnika Grada Beograda, kako bi u tokom 2019. i narednih godina ušao u fazu realizacije.

Hronologija izvođenja projekta izmeštanja postojeće i izgradnje nove autobuske stanice u Bloku 42:

Tokom 2016. godine rukovodstvo „BAS“ a.d. vodilo je pregovore sa čelnicima grada Beograda o preseljenju i izgradnji nove autobuske stanice. Kao rezultat pregovora napravljen je dokument „Okvirni sporazum o saradnji“ koji su potpisali gradonačelnik Siniša Mali ispred Uprave grada Beograda i Anđelko Mučibabić kao zakonski zastupnik „BAS“ a.d. Okvirni sporazum o saradnji bio je predmet razmatranja i na sednici Odbora direktora koji je doneo odluku o potpisivanju ovog sporazuma.

Saradnja i pregovori sa Upravom grada Beograda nastavljani su tokom 2017. godine.

Dana 04.07.2017. godine potpisan je Ugovor o zajedničkoj izgradnji između Grada Beograda i „BAS“ Beogradske autobuske stanice a.d. Beograd. Predmet ovog ugovora je zajednička izgradnja objekta autobuske stanice u Bloku 42, te su u skladu sa tim ovim Ugovorom bliže definisani uslovi, rokovi, prava i obaveze ugovornih strana.

Projekat izmeštanja postojeće i izgradnja nove autobuske stanice uslovilo je da su tokom poslovne 2017. izvršena značajna ulaganja u investicione programe izrade tehničke, tehnološke i projektne dokumentacije u cilju dobijanja potrebnih dozvola za početak izgradnje nove autobuske stanice.

Dana 23.02.2018. godine od strane Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove izdata je gradu Beograd-u kao investitoru i BAS-u a.d. kao finansijeru izdata građevinska dozvola za izgradnju staničnog platoa nove autobuske stanice u Bloku 42.

Kao rezultat prethodno navedenog, u 2018. godini izvršena su značajna ulaganja u projekat izgradnje nove autobuske stanice u Bloku 42. Ulaganja su se odnosila na doradu i izmenu postojećeg idejnog projekta Vladimira i Milana Lojanice koji je usvojen 2014. godine, kao i na pribavljanje dozvola i raščišćavanje terena.

Dana 17.12.2018. godine u skladu sa projektom „Beograd na vodi“ kojim je predviđeno izmeštanje postojeće autobuske stanice doneto je od strane Gradske uprave grada Beograda, Sekretarijat za imovinsko pravne odnose, Rešenje o eksproprijaciji br. XXI-04-465-5/2018.

Ovim rešenjem izvršena je eksproprijacija građevinskih objekata koji su bili izgrađeni na katastarskim parcelama predviđenim za izgradnju objekata u okviru projekta „Beograd na vodi“. Po osnovu ovog rešenja između BAS a.d. i Državnog pravobranilaštva kao predstavnika Republike Srbije postignut je Sporazum o naknadi. Naknada po osnovu eksproprijacije isplaćena je u 2018. godini.

Rešenjem Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove br IX-20 br. 351-488/2021 od 14.10.2021. izdata je građevinska dozvola za II fazu izgradnje kompleksa autobuske stanice sa poslovnim prostorom spratnosti Su+Pr+1+PS. U skladu sa nevedenim nastavljeni su radovi na izgradnji i tokom 2021. godine.

U 2022. godini došlo je do zastoja u nastavku radova zbog nedostatka sredstava usled smanjene likvidnosti. Povlačenje tranši preostalog dela odobrenog kredita u 2022. nije odobreno od strane banke.

U 2023. godini se došlo do stabilizacija poslovanja i u skladu sa tim nastavljani su radovi na izgradnji.

Društvu su odobreni investicioni krediti sa ciljem ulaganja u novu stanicu.

U okviru obelodanjivanja bilansnih pozicija NPO u pripremi prezentovana je struktura svih otvorenih investicija (nadstrešnice, peroni, ograde, elektroinstalacione i komunikacione mreže).

58. Događaji posle datuma bilansa stanja

Događaji koji su nastali posle datuma bilansa, a do datuma odobravanja Finansijskih izveštaja za 2023.godinu su:

- Po dugoročnom investicionom kreditu Poštanske štedionice za kupovinu i izgradnju poslovnog prostora, kreditne partije broj 360052458280229087, puštena je treća tranša kredita 29.01.2024.godine, u iznosu 703.734,16 eur (82.498.685,59 rsd).

- Po odluci Odbora direktora broj 3917/2 od 09.11.2023.godine o ukidanju radnih jedinica, u privrednom društvu „BAS“-Beogradska autobuska stanica a.d.Beograd, ukinute su:

- Radna jedinica „Ugostiteljstvo“
- Radna jedinica „Trgovina“

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Odluka je sprovedena 26.01.2024.godine kada je 123 radnika proglašeno tehnološkim viškom i istog dana im je isplaćena otpremnina za tehnološke viškove u iznosu 61.411.530,58 rsd, za koju je u 2023.godini izvršeno rezervisanje u istom iznosu.

U Beogradu 27.02.2024.

Zakonski zastupnik

(Boban Kovačević)

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

1. Osnovni podaci

Pun naziv Društva: BAS Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd

Sedište: Beograd

Skraćeni naziv Društva: BAS a.d. Beograd

Pravna forma: Akcionarsko društvo

Matični broj: 07037929

PIB: 100000694

Zakonski zastupnik: Boban Kovačević

BAS“ Beogradska autobuska stanica a.d. Beograd osnovana je 26. novembra 1965. godine kao Komunalno preduzeće „Autobuska stanica Beograd“, a osnivač je bila Skupština Grada Beograda. Privatizacija društva u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji iz 1997. godine, i promena pravnog statusa Društva registrovana je u Privrednom sudu.

Promena oblika i organizovanja d.p. u akcionarsko društvo izvršena je rešenjem broj VIIFL9281/01 od 23.10.2001. godine kod Privrednog suda u Beogradu.

Društvo BAS a.d. Beograd je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre.

Pretežna delatnost Društva je pružanje usluga u kopnom saobraćaju (šifra 5221), a osim nje Društvo obavlja i sledeće delatnosti:

- Ugostiteljstvo
- Trgovina
- Turizam

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara. U Centralnom registru depa i kliring hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

- Akcionarski kapital- mali akcionari 59,69 %
- Akcionarski kapital- Akcionarski fond ad Beograd 30,31 %
- Akcijski kapital – PIO fond 10%

Organi upravljanja u Društvu su:

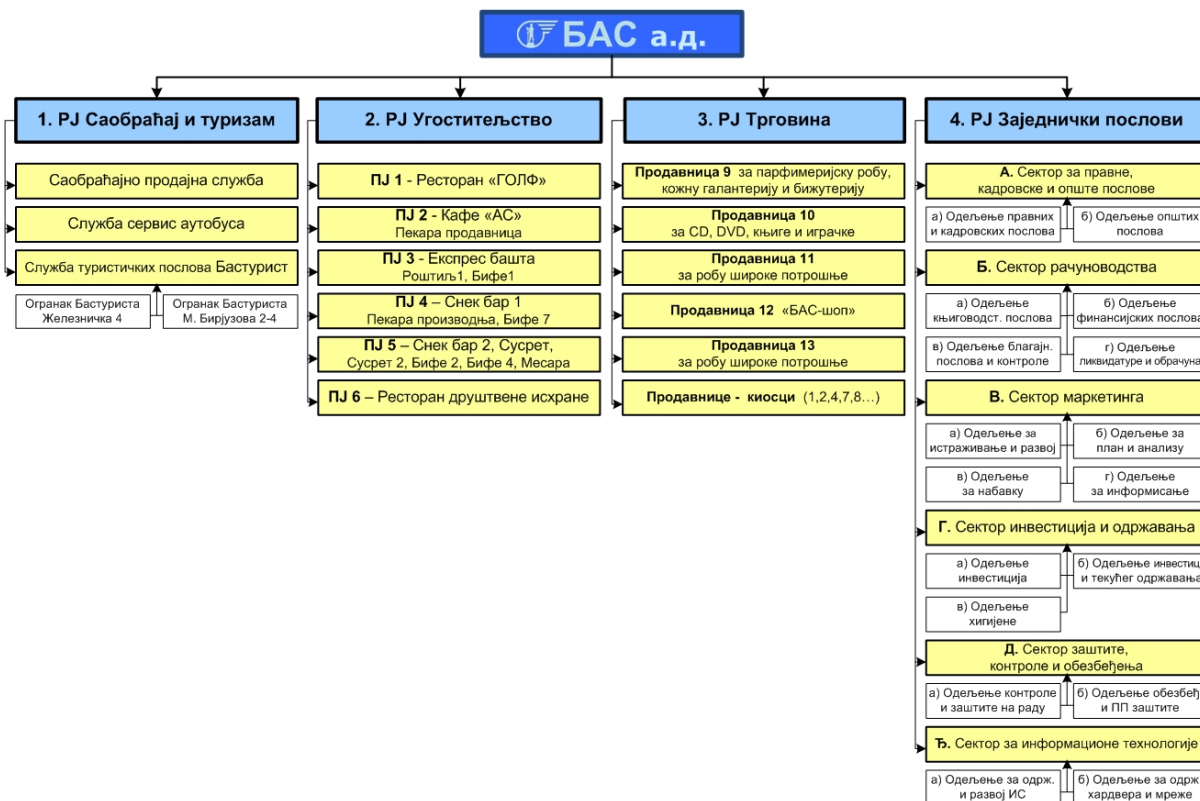
- Skupština
- Odbor direktora

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019) Društvo prilikom sastavljanja FI za 2022 razvrstano u veliko pravno lice za 2023. godinu i na dalje.

Organizaciona struktura Društva se može prikazati na sledeći način:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА, ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ И ЊИХОВ ДЕЛОКРУГ РАДА**2. Analiza pozicija Bilansa stanja**

Struktura imovine i obaveza u 2023.godini data je u narednoj tabeli:

Bilans stanja	2021.		2022.		2023.	
	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %
Stalna imovina	2,254,964	15.92%	2,594,467	15.06%	3.555.126	37,03%
Obrtna imovina	168,544	(7.89%)	116,830	(30.68%)	243.844	108,72%
Zalihe	27,473	(13.59%)	21,523	(21.66%)	22.936	6,57%
Potraživanja	15,228	(40.28%)	55,010	261.24%	84.031	52,76%
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	112,844	(0.50%)	28,755	(74.52%)	128.704	347,59%
Poslovna imovina	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Ukupna aktiva	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%
Kapital	398,475	(0.21%)	582,789	46.25%	536.555	(7,93%)
Dugoročna rezervisanja	0	-	0	-	36.945	-
Dugoročne obaveze	811,851	157.50%	658,684	(18.87%)	2.067.339	213,86%
Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja	842,465	(1.08%)	1,281,090	52.06%	1.036.440	(19,10%)
Gubitak iznad visine kapitala	0	-	0	-	0	-
Ukupna pasiva	2,443,087	13.75%	2,717,807	11.24%	3.808.032	40,11%

Prema podacima i analizom podataka iz prethodne tabele u poslovnoj 2023. godini uočavamo sledeće:

- U posmatranom periodu došlo je do rasta stalne imovine u odnosu na prethodnu godinu za 37.03 %. Rast stalne imovine je posledica investicionih ulaganja u izgradnju nove autobuske stanice. Radovi su započeli 2017. godine a u skladu sa dinamikom izgradnje i predviđenim rokovima ulaganja će nastaviti i tokom poslovne 2024. godine.
- U posmatranom periodu došlo je do rasta obrtno imovine za 108,72% Na rast obrtno imovine najviše je uticao rast vrednosti zaliha 6.57 % i uvećana sredstva na poziciji gotovina i gotovinski ekvivalenti 347,59%.
- Na rast potraživanja 52,76% uticala je promena termina sprovođenja međusobnog prebijanja potraživanja i obaveza
- U posmatranom periodu došlo je do rasta aktive za 40,11 %, što je u najvećem delu posledica rasta ulaganja u osnovna sredstva.
- U posmatranom periodu došlo je do pada vrednosti kapitala za (7,93%) što je uslovljeno u najvećoj meri obračunom rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade, preko neraspoređene dobiti ranijih godina, kao i iskazivanje negativne emisije premije koja ide preko rezervi, zarad kupovine sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara.
- Dugoročne obaveze povećale su se za 213,86 % što je u najvećoj meri uslovljeno novoodobrenim kreditnim partijama.
- U posmatranom periodu došlo je do pada vrednosti na poziciji kratkoročnih obaveza u iznosu od (19,10 %) u odnosu na prethodnu godinu. Pad kratkoročnih obaveza rezultat je postignute likvidnosti Društva.

3. Analiza pozicija Bilansa uspeha

Struktura prihoda i rashoda i ostvarenog rezultata poslovanja u 2023.godini data je u narednoj tabeli:

Bilans uspeha	2021.		2022.		2023.	
	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %	iznos u RSD 000	promena u %
Poslovni prihodi	915,460	11.20%	1,145,859	25.17%	1.297.248	13,21%
Prihodi od prodaje	865,253	21.42%	1,123,941	29.90%	1.277.715	13,68%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Prihodi od aktiviranja učinaka robe	0	-	0	-	0	-
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	0	-	0	-	0	-
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	0	-	0	-	0	-
Ostali poslovni prihodi	50,207	(54.63%)	21,918	(56.34%)	19.533	(10,88%)
Ostali prihodi	195,688	5904.54%	201,500	2.97%	68.851	(65,83%)
Finansijski prihodi	199	373.81%	2,616	1214.57%	1.186	(54,66%)
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	-	0	-	29	-
Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	4,510	-	108	(97.61%)	0	(100,00%)
Ukupni prihodi	1,111,347	34.45%	1,349,975	21.47%	1.367.314	1,28%
Poslovni rashodi	1,069,455	(3.94%)	1,109,587	3.75%	1.320.315	18,99%
Nabavna vrednost prodate robe	78,939	7.41%	82,163	4.08%	75.016	(8,70%)
Troškovi materijala	82,734	20.49%	98,177	18.67%	108.577	10,59%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	729,610	(9.09%)	770,266	5.57%	846.377	9,88%
Troškovi amortizacije	43,602	(3.62%)	47,440	8.80%	46.579	(1,81%)
Troškovi rezervisanja	0	-	0	-	66.124	-
Troškovi proizvodnih usluga	44,401	0.18%	28,482	(35.85%)	22.811	(19,91%)
Nematerijalni troškovi	90,169	14.02%	83,059	(7.89%)	154.831	86,41%
Finansijski rashodi	10,960	117.94%	15,219	38.86%	13.439	(11,70%)
Ostali rashodi	36,203	408.47%	10,752	(70.30%)	5.206	(51,58%)
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	127	309.68%	3,376	2558.27%	2.806	(16,88%)
Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih	0	-	0	-	137	-

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

politika i ispravki
grešaka iz ranijih
perioda

Ukupni rashodi	1,116,745	(0.78%)	1,138,934	1.99%	1.341.766	17,81%
Poslovni dobitak	0	-	36,272	-	0	(100,00%)
Neto dobitak	0	-	184,314	-	4.885	(97,35%)

Prema podacima i analizom podataka iz prethodne tabele u poslovnoj 2023. godini uočavamo sledeće:

- U poslovnoj 2023. godini ostvaren je rast poslovnih prihoda za 13,21 % , od čega je rast prihoda od prodaje veći za 13,68 % u odnosu na 2022. godinu.
- Ostali poslovni prihodi smanjeni su za (10,88 %) u odnosu na 2022. godinu. Na pad ostalih poslovnih prihoda u 2023. najveći uticaj imao je smanjeni broj ugovora o zakupu sa poslovnim partnerima.
- Ostali prihodi su se u odnosu na 2022. godinu smanjili za (65,83 %). U korist ostalih prihoda izvršeno je ukidanje dela dugoročnih pasivnih razgraničenja po osnovu naknade za izgubljenu trogodišnju dobit. Iskorišćen je iznos od 64.491 hiljada dinara koji je opredeljen na osnovu odluke rukovodstva ,a u skladu sa time da se preseljenje Društva na novu lokaciju još nije realizovalo, očekuje se tek u narednom periodu.
- Finansijski prihodi su se u odnosu na 2022. godinu smanjili za (54,66 %), što se u najvećoj meri odnosi na negativne kursne razlike
- U skladu sa dinamikom poslovnih, ostalih i finansijskih prihoda ukupni prihodi beleže rast od 1,28%.
- Poslovni rashodi u 2023. beleže rast od 18,99% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. U strukturi rashoda najveći rast u odnosu na 2022. godinu imaju troškovi materijala 10,59% koji je u najvećoj meri uslovljen rastom cene goriva i električne energije , rast beleže i troškovi rasta zarada u odnosu na 2022.godinu u procentu 9,88%
- Rast beleže nematerijalni troškovi 86,41%,a pad proizvodni troškovi (19,91 %) i troškovi amortizacije(1,81 %).
- Pad beleže finansijski rashodi, koji su se u odnosu na 2022. godinu, smanjili za (11,70 %), u najvećoj meri zbog smanjenja rashoda kamata kao i pozitivnog efekta kursnih razlika.
- Ostali rashodi su umanjeni (51,58 %) u odnosu na 2022. godinu.
- Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine su se smanjili za (16,88%),u najvećoj meri zbog obračunatog otpisa kratkoročnih potraživanja koji je manji u odnosu na 2022. godinu.
- U skladu sa dinamikom poslovnih, ostalih i finansijskih rashoda ukupni rashodi beleže rast od 17,81%
- Društvo je u 2023. ostvarilo neto dobitak u iznosu od 4.885 hiljada RSD.

4. Značajni pokazatelji poslovanja i uspešnosti

U narednoj tabeli su prikazani pokazatelji likvidnosti i stalnosti poslovanja Društva:

Pokazatelji likvidnosti i stalnosti poslovanja	2021.	2022.	2023.
Racio trenutne likvidnosti = gotovinski ekvivalenti i gotovina / kratkoročne obaveze	0.1339	0.0224	0,1242
Racio reducirane likvidnosti = (obrtna imovina - zalihe) / kratkoročne obaveze	0.1675	0.0744	0,2131
Opšti racio likvidnosti = obrtna imovina / kratkoročne obaveze	0.2001	0.0912	0,2353
Neto obrtna imovina = obrtna imovina - kratkoročne obaveze	-	-	

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

U narednoj tabeli su prikazani pokazatelji aktivnosti Društva:

Pokazatelji aktivnosti	2021.	2022.	2023.
Koeficijent obrta ukupne imovine = ukupni prihodi / prosečna poslovna imovina	0.4842	0.5232	0,4190
Broj dana	365	366	365
Dani vezivanja ukupne imovine = broj dana / koeficijent obrta ukupne imovine	753.8945	699.6008	871,0257
Koeficijent obrta kratkoročne imovine = ukupni prihodi / prosečna obrtna imovina	6.3229	9.4611	7,5820
Dani vezivanja kratkoročne imovine = broj dana / koeficijent obrta kratkoročne imovine	57.7270	38.6847	48,1404
Koeficijent obrta kupaca = prihodi od prodaje / prosečno stanje potraživanja	42.4893	32.0038	18,3790
Prosečno vreme naplate potraživanja = broj dana / koeficijent obrta kupaca	8.5904	11.4361	19,8597
Koeficijent obrta zaliha = prihodi od prodaje / prosečne zalihe	29.1990	45.8789	57,4784
Prosečno vreme vezivanja zaliha = broj dana / koeficijent obrta zaliha	12.5004	7.9775	6,3502

Pokazatelji zaduženosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji zaduženosti	2021.	2022.	2023.
Stepen zaduženosti = ukupne obaveze / ukupna imovina	0,6771	0.7137	0,8248
Koeficijent finansiranja = ukupne obaveze / kapital	4,1516	3.3284	5,8535
Koeficijent samofinansiranja = kapital / ukupna aktiva	0,1631	0.2144	0,1409
Stepen pokrića I = sopstveni kapital / stalna imovina	0,1767	0.2246	0,1509
Stepen pokrića II = dugoročni kapital / stalna imovina	0,5367	0.4785	0,7324

Pokazatelji ekonomičnosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji ekonomičnosti	2021.	2022.	2023.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihodi / ukupni rashodi	0.9952	1.1853	1,0190
Ekonomičnost prodaje = prihodi od prodaje / poslovni rashodi	0.8091	1.0129	0,9677
Ekonomičnost finansiranja = finansijski prihodi / finansijski rashodi	0.0182	0.1719	0,0883

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Pokazatelji profitabilnosti Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Pokazatelji profitabilnosti	2021.	2022.	2023.
Stopa poslovnog dobitka = poslovni dobitak / poslovni prihod	0.0000	0.0317	0,0000
Stopa neto dobitka = neto dobitak / ukupni prihodi	0.0000	0.1365	0,0036
Stopa prinosa na ukupnu imovinu = neto dobit / prosečna vrednost poslovne imovine	0.0000	0.0714	0,0015
Stopa prinosa na sopstveni kapital = neto dobit / prosečan kapital	0	0.3757	0,0087

Struktura imovine prikazana je u sledećoj tabeli:

Struktura imovine	2021.		2022.		2023.	
Stalna imovina	2,254,964	93.05%	2,594,467	95.69%	3.555.126	93,58%
Obrtna imovina	168,544	6.95%	116,830	4.31%	243.844	6,42%
Ukupna imovina	2,423,508	100.00%	2,711,297	100.00%	3.798.970	100,00%

Struktura izvora finansiranja je prikazana u nastavku:

Struktura izvora finansiranja	2021.		2022.		2023.	
Sopstveni kapital	398,475	19.41%	582,789	23.10%	536.555	14,74%
Pozajmljeni kapital	1,654,316	80.59%	1,939,774	76.90%	3.103.779	85,26%
Ukupni kapital	2,052,791	100.00%	2,522,563	100.00%	3.640.334	100,00%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

5. Informacije o kadrovskim pitanjima

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine zapošljavalo 569 radnika (31. decembra 2022. godine 641 radnika).

Fluktuacija radne snage bila je uslovljena odlaskom u penziju (25 zaposlenih) kao i otkazom ugovora o radu (47 zaposlenih).

Kvalifikaciona struktura zaposlenih u 2023. i 2022. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

Stepen stručne spreme	2023.	2022.	% učešće u 2023.	% učešće u 2022.
I	2	2	0%	0%
II	46	53	8%	8%
III	61	80	11%	12%
IV	303	337	53%	53%
V	19	24	3%	4%
VI	61	65	11%	10%
VII	77	80	14%	12%
VIII			0%	0%
Ukupno	569	641	100%	100%

U pogledu kvalifikacione strukture zaposlenih, najveće učešće u ukupnom broju zaposlenih na dan 31. decembar 2023. godine imali su zaposleni sa IV stepenom stručne spreme (53%), što je i u uporednoj 2022. godini bio slučaj.

Zaposleni poseduju odgovarajuća znanja, kvalifikacije i iskustvo za obavljanje poslova na svojim radnim mestima, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Za kadrovska pitanja u Društvu zadužen je Odeljenje pravnih i kadrovskih poslova.

Starosna struktura zaposlenih prikazana je u sledećoj tabeli:

Starosna struktura zaposlenih	2023.	2022.	% učešće u 2023.	% učešće u 2022.
do 20 godina	0	0	0%	0%
od 21 do 30 godina	26	37	5%	6%
od 31 do 40 godina	121	135	21%	21%
od 41 do 50 godina	188	208	33%	32%
od 51 do 60 godina	170	178	30%	28%
preko 60 godina	64	83	11%	13%
Ukupno	569	641	100%	100%

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

6. Opis očekivanog razvoja u narednom periodu i promena u poslovnim politikama

6.1 Planirani budući razvoj

Budući razvoj Društva BAS a.d. bazira se na završetku radova na izgradnji nove autobuske stanice u Bloku 42 i izmeštanju kompletnog poslovanja na novu lokaciju. Projektom je predviđena izgradnja modernog, savremenog objekta koji bi obezbedio optimalno funkcionisanje svih poslovnih procesa, dobar protok saobraćaja i optimalnom zadovoljenju potreba putnika.

Društvo je tokom 2023.godine pažnju posvetilo optimizaciji troškova, očekuje se da će i tokom 2024.godine nastaviti da sprovodi kontrolu svih troškova, kao i da prati efikasnost i efektivnost poslovnih procesa, kako bi očuvalo profitabilnost. Preduzimaće se sve potrebne mere koje su u funkciji razvoja i stabilnosti poslovanja.

Društvo će u narednom periodu povećati aktivnosti na samom trzistu marketinškim aktivnostima i pokušati da se fokusira na približavanje potrošačima. Društvo vrši identifikaciju i praćenje kako pretnji iz okruženja tako i rizika iz svih oblasti poslovanja sa ciljem minimiziranja njihovog uticaja na ostvarenje poslovnih ciljeva Društva.. Očekivanja su da će Društvo u narednom periodu nastaviti da ostvaruje blagi rast prodaje.

6.2 Planirane promene u poslovnim politikama

Društvo ne planira značajne izmene poslovnih politika. Društvo će i dalje nastojati da unapredi postojeću poslovnu politiku i skladu sa tim ostvari povećanje obima i kvaliteta svojih usluga.

7. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U toku 2023. godine Društvo nije vršilo ulaganja u cilju zaštite životne sredine.

8. Značajni događaji nakon završetka poslovne godine

Događaji koji su nastali posle datuma bilansa, a do datuma odobravanja Finansijskih izveštaja za 2023.godinu su:

- Po dugoročnom investicionom kreditu Poštanske štedionice za kupovinu i izgradnju poslovnog prostora, kreditne partije broj 360052458280229087, puštena je treća tranša kredita 29.01.2024.godine, u iznosu 703.734,16 eur (82.498.685,59 rsd).

- Po odluci Odbora direktora broj 3917/2 od 09.11.2023.godine o ukidanju radnih jedinica, u privrednom društvu „BAS“-Beogradska autobuska stanica a.d.Beograd, ukinute su:

- Radna jedinica „Ugostiteljstvo“

- Radna jedinica „Trgovina“

Odluka je sprovedena 26.01.2024. godine kada je 123 radnika proglašeno tehnološkim viškom i istog dana im je isplaćena otpremnina za tehnološke viškove u iznosu 61.411.530,58 rsd, za koju je u 2023. godini izvršeno rezervisanje u istom iznosu.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

9. Aktivnosti istraživanja i razvoja

U toku 2023. godine Društvo nije sprovodilo aktivnosti u oblasti istraživanja i razvoja.

10. Informacije o otkupu sopstvenih akcija/udela

Na sednicama Skupštine akcionara održanim u junu i oktobru 2023. akcionarima je na glasanje stavljen predlog Odluke o raspolaganju imovinom velike vrednosti, za potrebe zaduživanja po osnovu Investicionog kredita od Fonda za Razvoj Republike Srbije, kao i refinansiranju investicionog kredita kod Banke Poštanske štedionice do tada odobrenom od strane Komercijalne banke. Pomenuti krediti su bili potrebni za izgradnju i završetak radova na novoj autobuskoj stanici u Bloku 42. Kako je deo akcionara bio nesaglasan i uzdržan društvo je moralo izvršiti otkup sopstvenih akcija.

U skladu sa članom 474. Zakona o privrednim društvima i pravima nesaglasnih akcionara izvršen je otkup sopstvenih akcija. Pravo na otkup sopstvenih akcija imali su akcionari sa ukupnim brojem od 16.544 akcija. Od strane procenitelja FINSELECT doo i REVISION Team izvršena je procena vrednosti akcija kako bi se utvrdila procenjena vrednost akcija koja je sa tržišnom i knjigovodstvenom vrednošću predstavljala podatak neophodan za isplatu nesaglasnih akcionara.

Utvrđena procenjena vrednost akcije iznosila je 1.700,49 rsd po osnovu procene za prvi otkup i 1.679,00 rsd po osnovu procene za drugi po redu otkup. Ovo su ujedno bile i najviše utvrđene vrednost u odnosu na tržišnu i knjigovodstvenu vrednost akcija, te su ove vrednost korišćene kao parametar za isplatu nesaglasnih akcionara kako u septembru tako i u decembru 2023. godine.

Po osnovu otkupa sopstvenih akcija Društvo je isplatilo ukupan iznos od 27.892.368,99 rsd. Otkupom sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara ostvarena je negativna emisija premija u iznosu od 11.348.368,99rsd. Pokrivanje negativne emisije premije izvršeno je na teret rezervi. Ukupan broj otkupljenih sopstvenih akcija koje Društvo na dan 31.12.2023. poseduje je 26.869.

11. Postojanje ogranaka

Društvo ima registrovane sledeće ogranake:

Naziv ogranka	Šifra delatnosti	Adresa	Opština	Grad
BAS a.d. Beograd-GRANAK BASTURIST BEOGRAD	7911- Delatnost putničkih agencija	Železnička 4	Savski venac	Beograd
BAS a.d. Beograd-GRANAK BASTURIST BEOGRAD	7911- Delatnost putničkih agencija	Maršala Birjuzova 2-4	Stari grad	Beograd
Bas a.d Beograd -GRANAK UGOSTITELJSTVO	5610-Delatnost restorana i ostalih pokretnih objekata	Železnička 4	Savski venac	Beograd
Bas a.d Beograd -GRANAK UGOSTITELJSTVO	5610-Delatnost restorana i ostalih pokretnih objekata	Knaza Višeslava 23	Čukarica	Beograd

12. Poslovi sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih aktivnosti, Društvo nema povezanih lica.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

13. Glavni rizici i pretnje i politike upravljanja rizicima**13.1 Upravljanje finansijskim rizicima**

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Kategorije finansijskih instrumenata prikazane su u sledećoj tabeli:

Finansijska sredstva	2023	2022
Dugoročni finansijski plasmani (04-047)	19.039	22,659
Potrazivanja po osnovu prodaje	71.921	52,362
Potrazivanja iz specifičnih poslova	4.564	1,015
Druga potrazivanja	631	1,027
Kratkoročni finansijski plasmani	1.525	1,606
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	128.704	28,755
	226.384	107,424
Finansijske obaveze	2023	2022
Dugoročne obaveze	2.067.339	658,684
Kratkoročne finansijske obaveze	243.501	166,071
Obaveze iz poslovanja (43-430)	125.468	408,944
Obaveze iz specifičnih poslova	463.851	455,148
Druge obaveze	2.169	4,737
	2.902.328	1,693,584

Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	226.384	107.424
Finansijske obaveze	2.902.328	1.693.584
Neto pozicija	-2.675.944	-1.586.160

Tržišni rizik

Rizik od promene kursa stranih valuta

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i / ili sa valutnom klauzulom.

Izloženost promeni kurseva stranih valuta predstavljana je narednom tabelom:

Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva	9			1.029
Finansijske obaveze	16.983			1.990.075
Neto devizna pozicija	-16.974	0	0	-1.989.046

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

Rizik izloženosti promeni kamatnih stopa	2023.	2022.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	226.384	107.424
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa		
Ukupno:	226.384	107.424
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	591.488	868.829
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa	2.310.840	824.755
Ukupno:	2.902.328	1.693.584

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja ima neznatna ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost finansijskih sredstava i dospeće finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine predstavljeni su narednom tabelom:

Izloženost riziku likvidnosti	do 3 meseca	od 3 meseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Finansijska sredstva	194.866	7.473	12.781	11.264	226.384
Finansijske obaveze	503.220	308.538	1.419.066	671.503	2.902.328
Ročna neusklađenost	-308.354	-301.065	-1.406.286	-660.239	-2.675.944

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

13.2 Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akciji kapital, ostali kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Na osnovu tog pregleda Društvo uravnotežava strukturu kapitala preko isplate dividendi, novih dugoročnih investicija, kao i uzimanja novih kredita ili otkupa postojećih. Kontrola finansija vrši se na nivou Društva

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	3.271.477	2.135.018
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	128.704	28.755
3. Neto dugovanje (1-2)	3.142.773	2.106.263
4. Kapital	536.555	582.789
5. Ukupan kapital (3+4)	3.679.328	2.689.052
6. Stepenn zaduženosti (3/5)	85,42%	78,33%

13.3 Rizici po osnovu sudskih sporova

Na teret Društva prema izveštaju pravne službe na dan 31.12.2023. vode se sledeći sudski sporovi :

R. br.	Tužilac	Pravni zastupnik	Broj predmeta	Sud	Predmet spora	Trenutno stanje	Procena ishoda/	Vrednost spora u RSD
1.	Biljana Šavija	adv. Danica Radivojević	P1 337/18	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Rešenjem Apelacionog suda u Beogradu, usvojena žalba tuženog i ukinuta prvostepena presuda i predmet vraćen prvostepenom sudu, radi ponovnog suđenja.	Šansa za uspeh u ovom sporu, po proceni adv. su sada veće (60%)	/
2.	Dušica Stojanović	Adv. Vojin Biljić	P1 1856/17	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tužioca. Izjavljena žalba, čeka se dalji ishod postupka.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	425.500,00 rsd
3.	Gojko Mićunović i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 6995/21	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	4.644.000,00 rsd
4.	Borko Andrić, Smiljka Dudvarski i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 1699/15	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Od 30.08.2022. godine predmet se po predstavi nalazi pred Evropskim sudom za ljudska prava.	Neizvestan ishod postupka.	3.453.000,00 rsd

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

5.	Vojislav Đuričin i dr.	Adv. Vojin Biljić	P1 379/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Postupak je u fazi glavne rasprave i dalje u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	1.914.000,00 rsd
6.	Dragan Milosavljević	Adv. Vojin Biljić	P1 3181/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata neisplaćen e mesečne novčane pomoći penzionerima	Na poslednjem ročištu (22.01.2024.) zaključena glavna rasprava.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	364.500,00 rsd
7.	Bojana Vasiljević	Adv. Božidar Grubović	2 P1 2076/22	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada troškova za dolazak i odlazak sa posla	U prvostepenom postupku presuđeno u korist tuženog "BAS"a.d..	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	107.640,00 rsd
8.	Vera Kovačević	Adv. Božidar Grubović	44P 1358/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove (povreda časti i ugleda)	Održana dva ročišta, postupak je u toku	Očekuje se povoljan ishod za tuženog.	200.000,00 rsd
9.	Dragan Jovanović	Adv. Sabahudin Tahirović	1 P1 1609/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Naknada nematerijalne štete (povreda na radu)	Postupak je u toku.	Očekuje se negativan ishod za tuženog "BAS"a.d.	750.000,00 rsd
10.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	2 P1 3216/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku.	/	1.046.423,04 rsd
11.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	17 P1 3217/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Isplata zarade i naknada zarade	Postupak je u toku	/	521.713,03 rsd
12.	Snežana Lazić	Adv. Goran Atanasković	17 P 2801/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd
13.	Aleksandra Nedeljković	Adv. Goran Atanasković	P1 2799/23	Prvi osnovni sud u Beogradu	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Održano ročište, postupak u toku.	/	50.000,00 rsd

Ukupna vrednost sudskih sporova koji se vode na teret Društva je 13.527 hiljada dinara. Društvo je odlučilo da ne vrši rezervisanja po ovom osnovu.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

14. Izveštaj o korporativnom upravljanju

U skladu sa članom 35. Zakona o računovodstvu Društvo je u obavezi da u okviru Godišnjeg izveštaja o poslovanju dostavi Izveštaj o korporativnom upravljanju, te shodno tome Društvo navodi sledeće informacije:

- Društvo nije sastavilo sopstveni Kodeks o korporativnom upravljanju, ali se pridržava principa koji su preporučeni u Kodeksu korporativnog upravljanja koje je donela Privredna komora Srbije (Sl. Glasnik RS 99/2021).
- Društvo je sistematizacijom radnih mesta u okviru Sektora računovodstva, gde su jasno definisani zahtevi i zadaci radnih mesta uspostavila sistem interne kontrole rada Sektora. Finansijsko izveštavanje, primenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda izveštavanja. Primenu relevantne zakonske regulative nadzire i Komisija za reviziju kao i članovi odbora direktora.

U okviru Društva je formirana i služba Unutrašnje kontrole koja kontroliše proces rada službi koji su u direktnoj vezi sa krajnjim korisnicima usluga (računopolagači u sobračaju, trgovini, ugostiteljstvu) kao i ostale poslovne procese (nabavka materijala, opreme, robe).

- U poslovnoj 2023. godini nije bilo ponuda za preuzimanje
- Društvo se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima odlučilo za jednodomno upravljanje. Organi upravljanja su:
 1. **Skupština akcionara**- Skupština akcionara se održava najmanje jednom godišnje kada se usvajaju Finansijski izveštaji. Na Skupštini se biraju i članovi Odbora direktora i donose sve ostale odluke koje mora odobriti Skupština u skladu sa Zakonom o privrednim Društvima. Pozivi za održavanje Skupštine, materijal, glasački listići i ostali izveštaji se u skladu sa Zakonom postavljaju na sajt Društva, dostavljaju se Komisiji za HOV i Beogradskoj berzi, APR-u.
 2. **Odbor direktora** se sastoji od 5 izvršnih i 6 neizvršnih direktora. Odbor direktora se sastaje u skladu sa potrebama u smislu razmatranja važnih odluka, donošenja potrebnih pravilnika, usvajanja popisa i dr. Na sednicama Odbora se zajednički razmatraju sve teme i shodno tome se glasanjem donose relevantne Odluke. Svi članovi Odbora direktora imaju odgovarajuće akademsko obrazovanje, znanje i iskustvo koje je potrebno za upravljanje Društvom.
- Politike raznolikosti nisu usvojene, ali Društvo u Odboru direktora ima zastupljena oba pola, starosna struktura je takođe raznolika, kao i obrazovanje unutar članova, kako bi upravljanje bilo efikasnije. U Odboru direktora članovi imaju obrazovanja iz oblasti saobraćaja, ekonomije, prava, informacionih tehnologija, političkih nauka.

15. Nefinansijsko izveštavanje

Društvo BAS a.d kao lice koje je u skladu sa Zakonom razvrstano u veliko pravno lice i koje na dan 31.12.2023. ima više od 500 zaposlenih obavezno je da u skladu članom 37. Zakona o računovodstvu uz Godišnji izveštaj o poslovanju uključi i deo o nefinansijskom izveštaju. Neophodno je da navedeni izveštaj sadrži informacije potrebne za razumevanje razvoja, poslovnih rezultata i položaja pravnog lica, kao i rezultata njegovih aktivnosti koje se odnose minimum na zaštitu životne sredine, socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

Društvo ni po jednom pitanju nije definisao poseban poslovni model koji bi pratio uticaj navedenih aktivnosti u smislu pokazatelja uspešnosti, rizika i dr. ali je uskladio svoje poslovanje sa zakonskim normama koje uređuju nevedene aktivnosti.

Zaštita životne sredine

U okviru Sektora investicionog i tekućeg održavanja posluje organizacioni deo koji prati i organizuje aktivnosti vezane za zaštitu životne sredine. U toku je usvajanje plana upravljanja otpadom čiji je cilj identifikacija svih štetnih uticaja otpada na životnu sredinu, edukacija i podizanje svesti zaposlenih, korišćenje najnovijih tehnologija u prikupljanju, razvrstavanju, odlaganju, skladištenju i reciklaži otpada, kao i u separaciji otpadnih voda (filteri, kolektori).

Društvo je po pitanju zaštite životne sredine u potpunosti uskladio poslovanje sa svim zakonskim normama koje uređuju ovu oblast.

Socijalna i kadrovska pitanja

Društvo u okviru Sektora pravnih, kadrovskih i opštih poslova ima poseban organizacioni deo koji se bavi pitanjima kadrova. Svi interni akti su usklađeni sa pravima i obavezama u skladu sa Zakonom o radu i drugim relevantnim pravilnicima. Kolektivnim ugovorom definisana su prava i obaveze radnika koji su povoljniji od osnovnih zahteva Zakona o radu. Ovim ugovorom su posebno definisana prava po osnovu korišćenja godišnjih odmora, solidarne pomoći, plaćenih odsustva radi nege deteta, kao i plaćenih odsustva po više različitih osnova.

Društvo ima sistematizovano mesto socijalnog radnika koji se bavi posebnim problemima zaposlenih u smislu neophodne pomoći u rešavanju pitanja koja se tiču zdravstvenih i socijalnih pitanja zaposlenih.

Radnici Društva organizovani su u više reprezentativnih sindikata od kojih dobijaju neophodnu pomoć i zaštitu u slučaju kada je to neophodno. Sindikati učestvuju u usvajanju i odobravanju Kolektivnog ugovora, kao i u njegovim izmenama.

Društvo pri zapošljavanju ne vrši bilo kakvu diskriminaciju po pitanju starosti, pola, verske i nacionalne pripadnosti.

U okviru Društva poseban organizacioni deo bavi se zaštitom i bezbednosti na radu kao i edukacijom radnika o bezbednosti na radu. Radnici imaju svu neophodnu opremu koja im je potrebna za bezbedan rad. Periodično se obavljaju neophodni zdravstveni pregledi shodno potrebama u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta, kao i provere mikroklimatskih uslova radnih mesta (zagađenost, zračenje i dr.).

Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

Društvo nije svojim internim aktima posebno definisalo pitanje borbe protiv korupcije i pitanja u vezi sa korupcijom, niti usvojilo poseban poslovni model koji prati ove aktivnosti.

BAS a.d. Beograd

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

31. decembar 2023. godine

U Beogradu 27.02.2024.

Zakonski zastupnik

Boban Kovačević

RSM Serbia d.o.o. Beograd

Bulevar Mihajla Pupina 10B/1

II sprat

Novi Beograd

Serbia

T 381112053550

rsm.rs

RSM Serbia d.o.o. Beograd is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm, which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

The network is administered by RSM International Limited, a company registered in England and Wales (company number 4040598) whose registered office is at 50 Cannon Street, London EC4N 6JJ. The brand and trademark RSM and other intellectual property rights used by members of the network are owned by RSM International Association, an association governed by article 60 et seq of the Civil Code of Switzerland whose seat is in Zug.

RSM Serbia d.o.o. Beograd

Bul. Mihajla Pupina 10 b/l
11070 Novi Beograd, Srbija

Matični broj: 17303252

PIB: 100120147

Račun: 160-13177-24

T +381 (0)11 2053 550

www.rsm.global/rsmserbia

30. april 2024. godine

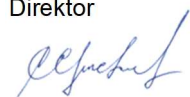
Potvrda o vrsti i vrednosti konsultantskih usluga koje nisu zabranjene

U vezi sa angažovanjem RSM Serbia d.o.o., Beograd (u daljem tekstu: Društvo za reviziju) na reviziji finansijskih izveštaja BAS a.d., Beograd (u daljem tekstu: Klijent) koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje, izdajemo Potvrdu o vrsti i vrednosti konsultantskih usluga koje nisu zabranjene kojom potvrđujemo da u godini u kojoj je vršena revizija:

- (1) Društvo za reviziju nije pružalo Klijentu konsultantske usluge koje nisu zabranjene;
- (2) Društvo za reviziju nije pružalo licima povezanim sa Klijentom konsultantske usluge koje nisu zabranjene;
- (3) Lica povezana sa društvom za reviziju nisu pružala Klijentu konsultantske usluge koje nisu zabranjene;
- (4) Lica povezana sa društvom za reviziju nisu pružala licima povezanim sa Klijentom konsultantske usluge koje nisu zabranjene.

Iz navedenog, učešće konsultantskih usluga koje nisu zabranjene u vrednosti izvršenih revizorskih usluga iznosi 0%.

Direktor

Stanimirka Svičević

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Serbia d.o.o., Belgrade is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Serbia d.o.o. Beograd

Bul. Mihajla Pupina 10 b/I
11070 Novi Beograd, Srbija

Matični broj: 17303252

PIB: 100120147

Račun: 160-13177-24

T +381 (0)11 2053 550
www.rsm.global/rsmserbia

30. april 2024. godine

Potvrda o nezavisnosti

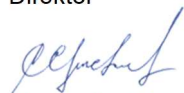
društva za reviziju RSM Serbia d.o.o., Beograd

BAS a.d.
Železnička 4
Beograd

U vezi sa angažovanjem RSM Serbia d.o.o., Beograd (u daljem tekstu: Društvo za reviziju) na reviziji finansijskih izveštaja BAS a.d., Beograd (u daljem tekstu: Klijent) koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje, izdajemo Potvrdu o nezavisnosti u skladu sa odredbama Zakona o reviziji i Zakona o tržištu kapitala kojom potvrđujemo da:

- (1) Društvo za reviziju nije akcionar, ulagač sredstava niti osnivač Klijenta;
- (2) Klijent nije akcionar, udeličar niti osnivač Društva za reviziju;
- (3) Društvo za reviziju nije povezano sa Klijentom na bilo koji drugi način;
- (4) Društvo za reviziju nije pružalo usluge Klijentu iz člana 45. stav 1. tačka 3) Zakona o reviziji za 2022. godinu;
- (5) Licencirani ovlašćeni revizor nije vlasnik kapitala Klijenta;
- (6) Licencirani ovlašćeni revizor nije direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora, prokurist i punomoćnik Klijenta;
- (7) direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora ili prokurist Klijenta nije krvni srodnik u pravoj liniji, krvni srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva niti supružnik Licenciranog ovlašćenog revizora;
- (8) nisu nastupile bilo koje druge okolnosti koje mogu da utiču na nezavisnost Licenciranog ovlašćenog revizora i Društva za reviziju.

Direktor

Stanimirka Svičević

RSM Serbia d.o.o.
Beograd-Noví Beograd

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Serbia d.o.o., Belgrade is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.